

2021

Sporządzone na dzień
31 grudnia 2021 roku

SPRAWOZDANIE
O WYPŁACALNOŚCI
I KONDYCJI
FINANSOWEJ
PKO TOWARZYSTWA
UBEZPIECZEŃ SA

Ubezpieczenia

Spis treści

Spis treści	2
Słownik użytych pojęć i skrótów:	5
Podsumowanie	8
Podstawa sporządzenia	9
Streszczenie zarządcze	10
A. Działalność i wyniki operacyjne.	12
A.1 Działalność	13
A.1.1 Informacje ogólne	13
A.1.2 Istotne linie biznesowe Towarzystwa, obszary geograficzne oraz istotne zdarzenia gospodarcze	14
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	16
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	20
A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	22
A.5 Wszelkie inne informacje	22
B. System zarządzania	23
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania	24
B.1.1 Prezentacja organów zarządzających i nadzorujących, komitetów i kluczowych funkcji	24
B.1.2 Informacja na temat zasad i praktyk dotyczących wynagrodzeń	31
B.1.3 Informacja dotycząca istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na towarzystwo oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego	32
B.1.4 Ocena adekwatności systemu zarządzania	32
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	33
B.2.2. Kompetencje osób nadzorujących inne kluczowe funkcje	35
B.2.3. Badanie reputacji Prezesa i Członków Zarządu oraz pozostałych osób pełniących inne kluczowe funkcje	35
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	35
B.3.1 System zarządzania ryzykiem	35
B.3.2 Ocena własna ryzyka i wypłacalności	38
B.4 System kontroli wewnętrznej	40
B.4.1 Opis systemu kontroli wewnętrznej	40
B.4.2 Opis realizacji funkcji zgodności z przepisami	41
B.5 Funkcja audytu wewnętrznego	42
B.6 Funkcja aktuarialna	43
B.7 Outsourcing	44
B.7.1 Zasady outsourcingu	44
B.7.2 Opis outsourcingu istotnych funkcji	44
B.8 Wszelkie inne informacje	45

C.	Profil ryzyka	46
C.1	Ryzyko aktuarialne	47
C.2	Ryzyko rynkowe	49
C.3	Ryzyko kredytowe	50
C.4	Ryzyko płynności	51
C.5	Ryzyko operacyjne	52
C.6	Pozostałe istotne ryzyka	53
C.7	Wszelkie inne informacje	54
C.7.1	Zasada „ostrożnego inwestora”	54
C.7.2	Ekspozycje wynikające z pozycji pozabilansowych	55
C.7.3	Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości	55
C.7.4	Inne informacje	56
D.	Wycena do celów wypłacalności	57
D.1	Aktywa	59
D.1.1	Aktywowane koszty akwizycji	60
D.1.2	Wartości niematerialne i prawne	60
D.1.3	Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	60
D.1.4	Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	60
D.1.4.1	Dłużne papiery wartościowe	60
D.1.4.2	Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	60
D.1.4.3	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	61
D.1.5	Kwoty należne z umów reasekuracji	61
D.1.6	Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych oraz z tytułu reasekuracji biernej	61
D.1.7	Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	62
D.1.8	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	62
D.2	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	62
D.2.1	Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	62
D.2.2	Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	63
D.2.3	Różnice pomiędzy metodologią wyceny rezerw do celów wypłacalności, a metodologią wyceny rezerw na potrzeby sprawozdań finansowych	64
D.2.4	Kwoty należne z umów reasekuracji	66
D.2.5	Istotne zmiany w założeniach	66
D.3	Inne zobowiązania	67
D.3.1	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	67
D.3.2	Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	68
D.3.3	Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	68
D.3.4	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	69
D.3.5	Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	69
D.3.6	Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	69
D.3.7	Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	70
D.4	Alternatywne metody wyceny	70
D.5	Wszelkie inne informacje	72

E.	Zarządzanie kapitałem	73
E.1	Środki własne	74
E.1.1	Zasady zarządzania środkami własnymi	74
E.1.2	Informacja dotycząca struktury środków własnych	74
E.1.3	Różnice w wartości kapitału dla celów statutowych, a celów wypłacalności	75
E.1.4	Podsumowanie uzupełniających środków własnych	76
E.1.5	Wyjaśnienie rezerwy uzgodnieniowej	76
E.2	Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	76
E.2.1	Kapitałowy wymóg wypłacalności	76
E.2.2	Minimalny wymóg kapitałowy	77
E.4	Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	77
E.5	Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	77
E.6	Wszelkie inne informacje	78
Załączniki – roczne dane i informacje ilościowe		80
S.02.01.02	– Bilans	81
S.05.01.02	– Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych	84
S.17.01.02	– Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	87
S.19.01.21	– Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych	91
S.23.01.01	– Środki własne	93
S.25.01.21	– Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową	96
S.28.01.01	– Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	98

Słownik użytych pojęć i skrótów:

Lp.	Pojęcie	Definicja
1	PKO TU, Spółka, Towarzystwo	PKO Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna.
2	Bank, PKO Bank Polski,	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna.
3	Solvency II, Wyłączalność II	System zarządzania ryzykiem i kapitałem, określony przez zestaw dokumentów opracowanych przez EIOPA, Komisję Europejską i KNF obejmujący dyrektywę (Dyrektywa 2009/138/WE wraz z dyrektywą zmieniającą Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE), Akt Delegowany (Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku), specyfikację techniczną i wytyczne – zarówno docelowe, jak i na okres przejściowy.
4	Ustawa	Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.
5	Akt Delegowany	Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku i rozporządzenie Komisji (UE) 2019/981 z dnia 8 marca 2019 roku zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2015/35 uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłączalność II) (Dz. U. UE L. 161).
6	Dyrektywa	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłączalność II).
7	Wytyczne	EIOPA-BoS-15/109 PL: Wytyczne z dnia 14 września 2015 roku dotyczące sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji.
8	Rozporządzenie wykonawcze	Rozporządzenie wykonawcze komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wyłączalności i kondycji finansowej zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE.
9	PZR	Polskie Zasady Rachunkowości. Odwołania do PZR oznaczają odwołania do statutowego sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie z Ustawą o Rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku.
10	Bilans/Bilans statutowy/Sprawozdanie statutowe/Sprawozdanie finansowe	Bilans/Sprawozdanie sporządzone wg PZR.
11	ALM	Asset Liability Management – Zarządzanie Aktywami i Pasywami.
12	SCR	Solvency Capital Requirement – Kapitałowy wymóg wyłączalności w ramach systemu Wyłączalność II.
13	MCR	Minimal Capital Requirement – Minimalny kapitałowy wymóg wyłączalności w ramach systemu Wyłączalność II.
14	Współczynniki wyłączalności, wskaźniki wyłączalności	Iloraz dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR do wartości SCR i iloraz dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR do wartości MCR.
15	Formuła Standardowa, FS	Zdefiniowany w systemie Solvency II sposób wyliczenia wymogu kapitałowego. Kapitałowy wymóg wyłączalności obliczany według formuły standardowej stanowi sumę: 1) podstawowego kapitałowego wymogu wyłączalności; 2) wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego; 3) korekty z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat.
16	Środki własne	Fundusze własne w rozumieniu systemu Wyłączalność II.
17	PEST	Analiza czynników zewnętrznych: Polityczno-regulacyjnych, Ekonomicznych, Społecznych i Technologicznych mających wpływ na Spółkę.

Lp.	Pojęcie	Definicja
18	Testy stresu, Testy warunków skrajnych	Narzędzie zarządzania ryzykiem służące do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Towarzystwa określonego zdarzenia lub zmian parametrów, które nie są standardowo opisane za pomocą miar statystycznych.
19	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	Rezerwy przeznaczone na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, wynikających z działalności ubezpieczeniowej. Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności stanowi sumę najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.
20	BEL (Best Estimate of Liabilities) – najlepsze oszacowanie	Najlepsze oszacowanie jest równe oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych (wpływów i wypływów pieniężnych wymaganych do rozliczenia zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji w okresie trwania tych zobowiązań) ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczonej przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.
21	Margines ryzyka	Kwota zapewniająca, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności odpowiada kwocie, której zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji zażądałby za przejście zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji i wywiązanie się ze zobowiązań.
22	Profil ryzyka	Określony ilościowo lub jakościowo poziom ryzyka ponoszonego przez Towarzystwo.
23	ORSA, ocena własna ryzyka i wypłacalności	Proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Towarzystwo podejmuje w związku z prowadzeniem i rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Obejmuje on w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i określonego w Towarzystwie poziomu tolerancji na ryzyko, a także proces planowania finansowego i kapitałowego, w tym analizę sytuacji w warunkach skrajnych. Obejmuje on co najmniej ocenę: <ul style="list-style-type: none"> ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności przy uwzględnieniu specyficznego profilu ryzyka, zatwierdzonych limitów tolerancji na ryzyko oraz strategii działalności Spółki; ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem kapitałowym oraz wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności; stopnia odchylenia profilu ryzyka danego towarzystwa od założeń stanowiących podstawę kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego według formuły standardowej lub przy zastosowaniu częściowego albo pełnego modelu wewnętrznego towarzystwa.
24	Strategiczny limit tolerancji na ryzyko	Dopuszczalny poziom ryzyka określony przez Towarzystwo.
25	Bilans ekonomiczny	Zestawienie aktywów i zobowiązań wycenionych zgodnie z wymogami Wypłacalności II.
26	Alternatywne metody wyceny	Oznaczają metody wyceny zgodne z art. 75 Dyrektywy 2009/138/WE, inne niż te, które zakładają jedynie stosowanie notowanych cen rynkowych tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań.
27	Outsourcing	Korzystanie z zasobów zewnętrznych.
28	EPIFP	Oczekiwane zyski w przyszłych składkach (Expected Profits in Future Premiums).
29	EIOPA	Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA).
30	FATCA	FATCA to ustawa o ujawnianiu informacji o rachunkach zagranicznych dla celów podatkowych (ang. Foreign Account Tax Compliance Act), uchwalona przez Kongres w dniu 28 marca 2010 roku. Jej celem jest zobowiązanie zagranicznych instytucji finansowych (ang. FFIs - Foreign Financial Institutions) do przekazywania do USA danych o saldach rachunków oraz informacji o ich właścicielach – podatnikach USA.

Lp.	Pojęcie	Definicja
31	CRS	CRS (z ang. Common Reporting Standard) to jednolity standard w zakresie przekazywania przez poszczególne państwa informacji na temat klientów instytucji finansowych będących rezydentami podatkowymi innego państwa. CRS został opracowany przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz przyjęty jako dyrektywa Unii Europejskiej.
32	Akcja fantomowa	Instrument finansowy, do którego instrumentem bazowym jest akcja PKO Banku Polskiego i służy jedynie wypłacie ww. części wynagrodzenia zmiennego w wysokości powiązanej z kursem akcji PKO Banku Polskiego na Giełdzie Papierów Wartościowych SA w Warszawie. Akcja fantomowa nie jest papierem wartościowym ani akcją w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych, w szczególności nie daje prawa głosu ani nie upoważnia do pobierania dywidendy.
33	KSH	Ustawa z dnia 15 września 2000 roku – Kodeks spółek handlowych.
34	KNF	Komisja Nadzoru Finansowego.
35	UoR	Ustawa o Rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku.
36	PKO Leasing	PKO Leasing Spółka Akcyjna.
37	PKO TFI	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Spółka Akcyjna.
38	Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego	Struktura łącząca Spółki powiązane kapitałowo z PKO Bankiem Polskim jako Spółką dominującą.

Podsumowanie

Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej PKO Towarzystwa Ubezpieczeń Spółka Akcyjna na dzień 31 grudnia 2021 roku, zwane dalej „Sprawozdaniem”, zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy. W związku z tym, Sprawozdanie może nie być odpowiednie dla innego celu. Sprawozdanie zostało przygotowane zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy, Aktu Delegowanego, Rozporządzenia wykonawczego oraz Wytycznymi EIOPA.

Wycena aktywów i zobowiązań (w tym rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) została wykonana na podstawie przepisów Ustawy, Aktu Delegowanego oraz Wytycznych EIOPA, a przyjęte zasady zostały opisane w części D Sprawozdania.

Wartość środków własnych została ustalona na podstawie Ustawy, Aktu Delegowanego oraz Wytycznych EIOPA w sprawie klasyfikacji środków własnych.

SCR obliczany jest na podstawie formuły standardowej w oparciu o zasady opisane w Ustawie, Akcie Delegowanym oraz Wytycznych EIOPA. Wszystkie obliczenia dotyczące poszczególnych modułów i podmodułów ryzyka oparto na metodach określonych w Akcie Delegowanym.

Sprawozdanie prezentuje dane według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Sprawozdanie zostało przygotowane z uwzględnieniem wszystkich dostępnych danych według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, przy czym opisano istotne zmiany, które nastąpiły w działalności PKO TU do daty sporządzenia Sprawozdania.

W Sprawozdaniu zostały zaprezentowane dane Towarzystwa w tysiącach złotych. W raporcie odniesiono się do wymagań regulacji opisanych powyżej, w takim zakresie, w jakim dotyczą one Towarzystwa. W przypadku braku odniesienia do konkretnego artykułu oznacza to, że ujawnienia w jego zakresie nie mają zastosowania.

Sprawozdanie składa się z następujących części:

- Podsumowanie;
- A. Działalność i wyniki operacyjne;
- B. System zarządzania;
- C. Profil ryzyka;
- D. Wycena dla celów wypłacalności;
- E. Zarządzanie kapitałem;
- Załączniki – roczne dane i informacje ilościowe.

Niniejsze Sprawozdanie było przedmiotem badania przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych.

Streszczenie zarządcze

PKO TU jest spółką Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego, który jest jej jedynym akcjonariuszem. Towarzystwo prowadzi działalność operacyjną na terenie Polski od 2016 roku w ramach zezwolenia KNF w grupach 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17 i 18 Działu II (ubezpieczenia majątkowe), koncentrując się na segmencie bancassurance. Główne linie biznesowe obejmują:

- ubezpieczenia różnych strat finansowych;
- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów;
- ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych;
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych.

Rok 2021 był kolejnym rokiem działalności operacyjnej Towarzystwa. W tym okresie Spółka koncentrowała się na rozwoju oferty produktów ubezpieczeniowych dla klientów PKO Banku Polskiego, PKO Leasing oraz oferowanych przez własną stronę internetową www.pkoubezpieczenia.pl. W kwietniu 2019 r. Spółka otrzymała zezwolenie KNF na rozszerzenie działalności o grupy 3 i 10 Działu II (Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych oraz Ubezpieczenia OC wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika). Umożliwiło to rozbudowę oferty produktowej o nową linię biznesową - ubezpieczenia komunikacyjne. Ponadto, rozszerzona została oferta dla klientów PKO Leasing o produkty typu assistance. Towarzystwo sprzedawało również ubezpieczenia będące w ofercie PKO Banku Polskiego, w tym ubezpieczenie spłaty pożyczki gotówkowej, kredytu hipotecznego lub pożyczki hipotecznej oraz ubezpieczenie mienia dla klientów, którzy zawarli umowy kredytu lub pożyczki zabezpieczone hipoteką. W drugiej połowie roku rozpoczęto intensywną sprzedaż produktu ubezpieczeniowego mieszkań i domów możliwego do zakupu również dla klientów niebędących klientami sieci PKO BP. Spółka osiągnęła w 2021 roku zysk finansowy (netto) w wysokości 67 080 tys. zł, co oznacza wynik wyższy od ubiegłego roku o 11 040 tys. zł.

Portfel lokat Towarzystwa składał się przede wszystkim z obligacji Skarbu Państwa (dominująca pozycja), obligacji jednostek samorządu terytorialnego, obligacji PKO Banku Hipotecznego S.A. oraz środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. Spółka lokuje środki własne oraz stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, kierując się strategią inwestycyjną i limitami wewnętrznymi.

System zarządzania w PKO TU zapewnia prawidłowe i bezpieczne zarządzanie prowadzoną działalnością dzięki posiadaniu przejrzystej struktury organizacyjnej, odpowiednio podzielonym zakresom odpowiedzialności, efektywnym ścieżkom raportowania, sprawnym kanałom informacyjnym, ciągłemu doskonaleniu organizacji i eliminacji nieefektywności oraz ryzyk wykraczających poza limity tolerancji na ryzyko przyjęte przez Spółkę, a także kompletności i aktualności regulacji wewnętrznych.

Towarzystwo zapewnia, że osoby pełniące funkcje Prezesa Zarządu, Członków Zarządu lub wykonujące czynności w ramach innych kluczowych funkcji mają odpowiedni poziom kompetencji, biorąc pod uwagę obowiązki przypisane do poszczególnych osób. Celem Towarzystwa jest zapewnienie właściwego poziomu zróżnicowania kwalifikacji, wiedzy i należytego doświadczenia poszczególnych osób, by zagwarantować, że Towarzystwo jest właściwie zarządzane i nadzorowane.

W przypadku outsourcingu podstawowych lub ważnych funkcji Towarzystwo przeprowadza staranną selekcję partnerów oraz dokonuje analizy ryzyka, która dodatkowo wymaga zaopiniowania przez Komitet Zarządzania Ryzykami przed podjęciem finalnej decyzji przez Zarząd. Wszystkie firmy, którym zlecono wykonywanie czynności, są podmiotami działającymi w Polsce, a umowy zawarte z nimi poddane są polskiej jurysdykcji.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych, mającym na celu realizację kluczowych celów Spółki przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej tolerancji na ryzyko i systemu limitów w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Podział odpowiedzialności w ramach systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej został określony na trzech poziomach.

Celem własnej oceny ryzyka i wypłacalności w PKO TU jest utrzymanie optymalnego poziomu środków własnych, zapewniającego bezpieczeństwo działalności przy uwzględnieniu zmian profilu ryzyka i skali działalności oraz niekorzystnych warunków skrajnych. Proces ORSA jest zintegrowany z bieżącym zarządzaniem, planowaniem finansowym oraz strategią biznesową Towarzystwa. W szczególności decyzje dotyczące wdrażania nowych produktów, kształtowania programów reasekuracji oraz strategii inwestycyjnej Spółki są podejmowane po przeprowadzeniu dogłębnej analizy sytuacji kapitałowej oraz z uwzględnieniem zidentyfikowanych ryzyk, po ocenie istniejących mitygacji oraz mając na uwadze wdrożenie

ewentualnych dodatkowych mechanizmów kontrolnych. Analizy w zakresie dopasowania profilu ryzyka Spółki do założeń leżących u podstaw formuły standardowej oraz oszacowanie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności pokazują, że ogólne potrzeby w zakresie wypłacalności Spółki nie przekraczają wymogów kapitałowych, kalkulowanych zgodnie z formułą standardową.

W Spółce zidentyfikowane zostały następujące rodzaje ryzyka, które objęte są adekwatnymi procesami zarządzania ryzykiem:

- ryzyko aktuarialne;
- ryzyko rynkowe;
- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności;
- ryzyko operacyjne;
- ryzyko kapitałowe;
- ryzyko braku zgodności;
- ryzyko biznesowe (w tym ryzyko strategiczne);
- ryzyko modeli (zdefiniowane jako ryzyko poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli);
- ryzyko utraty reputacji.

Profil ryzyka Spółki w roku 2021 nie uległ istotnej modyfikacji, przy czym skala ryzyka zwiększyła się ze względu na przyrost portfela ubezpieczeniowego.

W celu ochrony kapitału PKO TU posiada umowy reasekuracji proporcjonalnej dla portfela ubezpieczeń dla przedmiotu leasingu, do pożyczki gotówkowej oraz kredytu hipotecznego, efektywne od początku sprzedaży oraz umowy reasekuracji katastroficznej. W 2021 roku dokonano modyfikacji programu reasekuracyjnego polegającej na wyjściu z reasekuracji dla produktów ubezpieczenia pożyczki gotówkowej i kredytu hipotecznego począwszy od roku polisowego 2022 r.

Spółka zarządza ekspozycją na ryzyko stopy procentowej poprzez techniki ALM.

Spółka kalkuluje wymóg kapitałowy z zastosowaniem Formuły Standardowej. Współczynnik wypłacalności PKO TU wg stanu na koniec roku 2021 wyniósł 208% w porównaniu do 238% w roku 2020. Środki własne w systemie Solvency II w całości należą do Kategorii 1. Jak wskazują wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych, Spółka zachowuje pokrycie wymogów kapitałowych środkami własnymi nawet w przypadku zaistnienia niekorzystnych scenariuszy.

Wymóg kapitałowy Towarzystwa na koniec 2021 roku wzrósł zgodnie z planem ze względu na rozwój portfela ubezpieczeń wraz z ograniczaniem poziomu cedowanego ryzyka na reasekuratorów dla dwóch największych produktów (największą dynamikę przyrostu wymogu kapitałowego odnotowano dla modułu ryzyka aktuarialnego), przy jednoczesnym wzroście środków własnych. Poziom współczynnika wypłacalności w relacji do stanu na koniec 2020 roku uległ istotnej zmianie (zmiana o 30 punktów procentowych) przede wszystkim za sprawą wzrostu wymogu kapitałowego.

Spółka wycenia aktywa i zobowiązania wg wartości godziwej, w szczególności dla rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz istotnej większości aktywów finansowych. Tam, gdzie jest to niemożliwe, Towarzystwo zastosowało alternatywne metody wyceny, jednocześnie zapewniając minimalizację niepewności niniejszej wyceny, co zostało szczegółowo opisane w głównej części Sprawozdania. Metody wyceny nie zmieniły się w istotny sposób w stosunku do poprzedniego roku.

W okresie sprawozdawczym nie wprowadzono innych niż zmiany organizacyjne istotnych zmian systemu zarządzania. Rok 2021 był kolejnym rokiem szczególnym z uwagi na epidemię COVID-19 i jej wpływ na wiele aspektów funkcjonowania Towarzystwa. W zakresie działalności operacyjnej Towarzystwo kontynuowało tryb pracy rozproszonej. Nie odnotowano incydentów związanych z ciągłością działania, które miałyby wpływ na realizację celów finansowych Spółki ani na procesy operacyjne. Jednocześnie obecna sytuacja makroekonomiczna związana z inwazją Rosji na Ukrainę jest na bieżąco monitorowana, zaś testy stresu opisane w rozdziale C.7.3 pokrywają zagrożenia zidentyfikowane w związku z nią (ryzyko rynkowe, inflacja).

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1 Działalność

A.1.1 Informacje ogólne

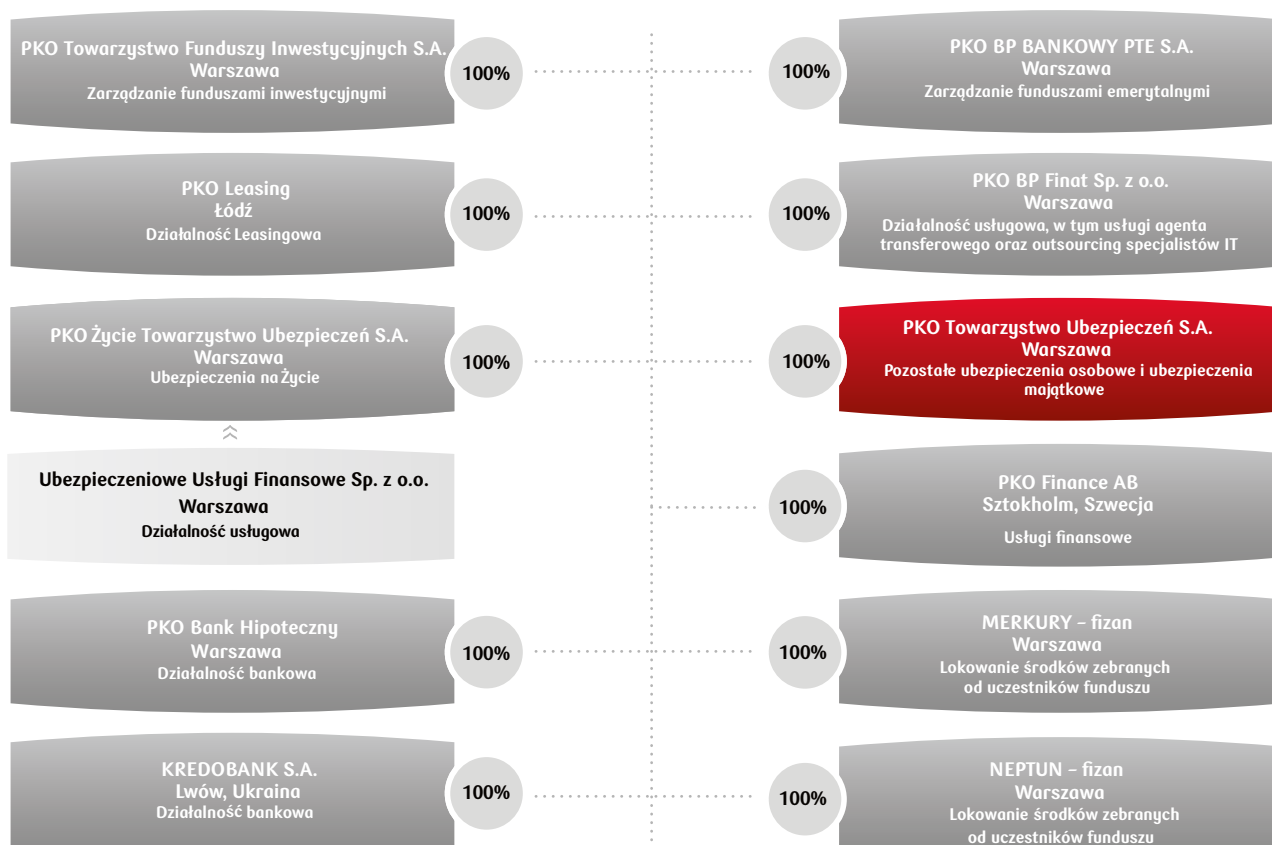
Tabela A.1.1. Informacje ogólne

Nazwa i forma prawna Towarzystwa	PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. jest spółką wpisaną do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000551487, NIP 527-273-41-44, REGON 361272718, o kapitale zakładowym w wysokości 25 000 000 zł w pełni opłaconym. Adres: ul. Chłodna 52 00-872 Warszawa Polska
Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad Towarzystwem	PKO TU podlega nadzorowi KNF. Adres: ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa Polska
Imię i nazwisko oraz dane kontaktowe biegłego rewidenta Towarzystwa	Michał Sieradzki, biegły rewident, nr ewidencyjny 13475, działający w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp.k. Adres: ul. Polna 11 00-633 Warszawa
Informacje dotyczące udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji Towarzystwa	Właścicielem PKO TU jest PKO Bank Polski posiadający 100% akcji Spółki i 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu. <u>Adres:</u> ul. Puławska 15 02-515 Warszawa Polska
Wykaz istotnych związków powiązanych	PKO TU i PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. są podmiotami zależnymi od PKO Banku Polskiego, który jest jedynym akcjonariuszem obu Towarzystw. PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. jest spółką wpisaną do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000031094, NIP 521-04-19-914, REGON 010630940, o kapitale zakładowym w wysokości 89 308 936,29 zł w pełni opłaconym.

Skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego na dzień 31 grudnia 2021 roku stanowił Bank, jako jednostka dominująca, oraz 38 spółek zależnych bezpośrednio lub pośrednio. Uproszczona struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego, uwzględniająca jednostki organizacyjne zależne bezpośrednio od PKO Banku Polskiego, w tym PKO TU, znajduje się na schemacie nr A.1.1.

Struktura Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego z uwzględnieniem PKO TU

GRUPA KAPITAŁOWA PKO BANKU POLSKIEGO S.A. Jednostki bezpośrednio zależne*

*ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego metodą pełną

A.1.2 Istotne linie biznesowe Towarzystwa, obszary geograficzne oraz istotne zdarzenia gospodarcze

PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A (dalej PKO TU, Spółka lub Towarzystwo) należy do Grupy PKO Banku Polskiego – jednej z wiodących grup finansowych Europy Środkowo – Wschodniej. Cele biznesowe PKO Ubezpieczenia wynikają wprost ze strategii Grupy PKO Banku Polskiego.

Na koniec 2021 roku rzeczowy zakres działalności Spółki obejmował polisy we wszystkich grupach, które mieszczą się w przedmiocie jej licencji (1,2,3,7,8,9,10,13,14,15,16,17,18 Działu II). Dystrybucja ubezpieczeń była realizowana głównie za pośrednictwem PKO Banku Polskiego oraz PKO Leasing na podstawie zawartej umowy agencyjnej.

Rok 2021 był kolejnym rokiem szczególnym z uwagi na epidemię COVID-19 i jej wpływ na wiele aspektów funkcjonowania Towarzystwa. W zakresie działalności operacyjnej Towarzystwo kontynuowało tryb pracy rozproszonej. Nie odnotowano problemów związanych z ciągłością działania, które miałyby wpływ na realizację celów finansowych Spółki.

Działalność Towarzystwa była ściśle powiązana z sytuacją na rynku bankowym w Polsce. Po roku silnego ograniczenia skłonności do zadłużenia Polaków, w 2021 zaobserwować można istotny wzrost sprzedaży produktów kredytowych. Niskie poziomy stóp procentowych (w Polsce utrzymywane na rekordowo niskich poziomach aż do 4Q 2021) wpływały na wyższą skłonność do zadłużania klientów banku, co przełożyło się na istotny zrealizowany wzrost poziomu składki przypisanej brutto w 2021 roku do 815 844 tys. zł, co oznacza poziom rekordowy w historii działalności Spółki na rynku od 2016. Tym samym Spółka przekroczyła założony do realizacji na 2021 poziom wolumenu składki.

Towarzystwo w roku 2021 prowadziło również prace projektowe nad wdrożeniem standardu ubezpieczeniowego IFRS 17, który zacznie obowiązywać od 01.2023. W 2022 Spółka będzie kontynuować proces wdrożenia, aby zapewnić gotowość do sporządzenia sprawozdań finansowych wg Międzynarodowych Standardów na potrzeby konsolidacji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego. Projekt wiąże się z istotnym zaangażowaniem finansowym i osobowym wielu obszarów działalności Towarzystwa.

W 2021 roku PKO Ubezpieczenia koncentrowało się na długofalowym projekcie rozwojowym Nowej Prędkości Ubezpieczeń. Celem tego projektu, realizowanego wspólnie z PKO Bankiem Polskim, jest transformacja PKO Ubezpieczenia w kierunku kliento-centricznego ubezpieczyciela oferującego masowe produkty indywidualne. We wrześniu 2021 r. z sukcesem zostało wdrożone nowe ubezpieczenie mieszkaniowe PKO Dom, które jest dostępne we wszystkich kanałach sprzedaży (oddziały, agencje współpracujące z Bankiem oraz kanały zdalne). Dotychczasowe efekty sprzedażowe istotnie przekroczyły zakładane plany. W ramach Nowej Prędkości Ubezpieczeń Spółka rozpoczęła prace nad kolejnymi ubezpieczeniami samodzielnymi, do wdrożenia w 2022 roku.

Poza pracą nad projektem Nowej Prędkości Ubezpieczeń, w ramach zarządzania istniejącą ofertą ubezpieczeń, podążając za trendami rynkowymi, PKO Ubezpieczenia odświeżyło ubezpieczenie na wypadek straty finansowej (GAP) dla Klientów PKO Leasing oraz ubezpieczenie podrózne dla Klientów PKO Banku Polskiego SA będących posiadaczami kart Kredytowych Mastercard Platinum i Visa Infinite oraz wdrożono zbliżone zakresowo ubezpieczenie podrózne dla Klientów PKO Banku Polskiego SA będących Użytkownikami kart PKO VISA Business Credit Premium.

PKO Ubezpieczenia kontynuuje prace nad nowymi rozwiązaniami technologicznymi, w szczególności w ubezpieczeniach samodzielnych, które służą podnoszeniu jakości obsługi. Uruchomiony został w pełni online'owy proces zgłaszania i obsługi szkody, w tym: dynamiczne formularze z wykorzystaniem narzędzia do bezpiecznego potwierdzania tożsamości - „mojeID”, możliwość samodzielnego wyliczenia odszkodowania na podstawie zdjęć i szybkiej wypłaty, dedykowanego opiekuna szkody. Spółka osiągnęła wysoki NPS dla likwidacji szkód w 2021, który wyniósł 45%.

Produkty ubezpieczeniowe w ofercie Spółki dzielą się na następujące grupy wg. klasyfikacji linii biznesowych Solvency II:

- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów;
- ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych;
- ubezpieczenia morskie; lotnicze i transportowe;
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych;
- ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej;
- ubezpieczenia kredytów i poręczeń;
- ubezpieczenia różnych strat finansowych;
- ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej;
- ubezpieczenia świadczenia pomocy;
- ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych;
- pozostałe ubezpieczenia pojazdów.

Spółka identyfikuje cztery istotne linie biznesu obejmujące ponad 95% składki przypisanej ogółem:

- ubezpieczenia różnych strat finansowych;
- ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych;
- ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów;
- ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych.

Produkty ubezpieczeniowe Spółki w 2021 roku były oferowane klientom głównie za pośrednictwem PKO Banku Polskiego i PKO Leasing na podstawie zawartych umów agencyjnych.

Składka przypisana brutto w 2021 roku wyniosła 815 844 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2020 roku o 57,5% (+297 978 tys. zł.). Jest to w dużej mierze efekt dynamicznego odbicia gospodarki po okresie spowolnienia wynikającego z pandemii COVID-19.

Najwyższy udział w strukturze składki przypisanej w 2021 roku (37,3%), podobnie jak w roku 2020 stanowiły ubezpieczenia różnych strat finansowych.

Struktura poziomu biznesu Spółki mierzona składką przypisaną w 2021 roku przedstawia się następująco:

Tabela A.1.2. Struktura poziomu biznesu Spółki (w tys. zł)

Linia biznesu	Wartość	Udział %
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	304 529	37,3%
Ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych	206 503	25,3%
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	146 571	18,0%
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	109 998	13,5%
Pozostałe	22 664	2,8%
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów / Other motor insurance	17 202	2,1%
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	8 377	1,0%
SUMA	815 844	100%

Spółka nie prowadziła działalności poza granicami Polski.

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Spółka osiągnęła w 2021 roku zysk finansowy (netto) w wysokości 67 080 tys. zł, co oznacza wynik wyższy od ubiegłego roku o 11 040 tys. zł.

Pozytywna zmiana to głównie efekt wyższego o 20 609 tys. zł wyniku technicznego, który w 2021 r. osiągnął poziom 83 854 tys. zł. Wyższy wynik w porównaniu z 2020 to głównie efekt rozwoju portfela (w 2021 roku blisko 33% wzrost mierzony składką zarobioną netto).

Wzrost wyniku to efekt rozwoju portfela polis ochronnych dystrybuowanych przez PKO Bank Polski, które, ze względu na swój długookresowy charakter, generują przychód w ciągu kilku lat od zawarcia polisy. W dużej mierze powodowane jest to dynamiką odbicia gospodarki po okresie zastoju z powodu ograniczeń pandemicznych.

Wyniki finansowe brutto i netto oraz wynik techniczny ubezpieczeń w latach 2020–2021 są przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela A.2.1. Wyniki finansowe brutto i netto oraz wyniki techniczne (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Wynik techniczny ubezpieczeń	63 245	83 854	20 609
Wynik finansowy brutto	70 675	84 155	13 480
Wynik finansowy netto	56 040	67 080	11 040

Na poziom wyniku technicznego Spółki w 2021 roku wpływ miały m.in. następujące elementy:

Tabela A.2.2. Informacja o wynikach z działalności operacyjnej łącznie (w tys. zł)

	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Składka przypisana brutto	517 867	815 845	297 978
Odszkodowania i świadczenia brutto	52 393	70 467	18 074
Koszty działalności ubezpieczeniowej	79 540	108 986	29 446

Składka przypisana brutto w 2021 roku wyniosła 815 845 tys. zł, co oznacza wzrost w stosunku do 2020 roku o 57,5% (+297 978 tys. zł). Wzrost składki obserwowany jest we wszystkich liniach biznesowych, szczególnie w linii ubezpieczenia różnych strat finansowych (+103 276 tys. zł), ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych (+85 421 tys. zł) i ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów (+54 873 tys. zł), co odzwierciedla wyższą składkę w ubezpieczeniach do kredytu hipotecznego i pożyczki gotówkowej, które przede wszystkim budują strukturę tych grup.

Wynika to z jednej strony z efektu dynamicznego odbicia gospodarki po okresie stagnacji pandemicznej, z drugiej z utrzymywania aż do 4Q 2021 rekordowo niskich stóp procentowych. Fakty te spotęgowały skłonność zadłużania wśród klientów banku.

Odszkodowania i świadczenia brutto wypłacone w 2021 roku (70 467 tys. zł) zwiększyły istotnie swą wartość w stosunku do roku 2020. Wzrost poziomu odszkodowań i świadczeń to wpływ rozwoju i dojrzewania portfela Spółki. Wyższa liczba polis w ryzyku oznacza wyższy poziom odszkodowań wypłaconych. Ponadto, na wyższy poziom odszkodowań wpływ miały zarówno wzrost współczynnika szkodowości, jak też wzrost udziału linii z wyższym niż przeciętny poziomem szkód: ubezpieczenie utraty wartości pojazdu (GAP) i komunikacyjne.

Poziom szkód wypłaconych w relacji do składki przypisanej brutto kształtował się na poziomie 8,6%, co oznacza spadek w stosunku do roku ubiegłego o 1,5 p.p. Na spadek współczynnika istotny wpływ miał wzrost poziomu składki przypisanej brutto w 2021 r. - (+57,5%), przewyższający dynamiczny wzrost wypłaconych odszkodowań (+34,5%). Kluczowa dla wzrostu poziomu wypłaconych odszkodowań jest dalsza zmiana struktury portfela ubezpieczeń w kierunku wyższego udziału ubezpieczeń leasingu (GAP - ubezpieczenie utraty wartości pojazdu, komunikacja, mienie) charakteryzującego się odpowiednio wyższym współczynnikiem szkodowości.

Współczynnik szkodowości netto (odszkodowania wypłacone wraz ze zmianą stanu rezerw w stosunku do składki zarobionej) zmniejszył się w ostatnim roku do poziomu 20,3% co jest efektem zrewidowanego podejścia do kalkulacji rezerw IBNR wraz ze zgromadzeniem wystarczającej empiryki szkodowej, szczególnie w linii ubezpieczeń różnych strat finansowych. W 2021 roku nie odnotowano istotnego wpływu szkód związanych z pandemią COVID-19 na współczynnik szkodowy.

Na poziom kosztów działalności ubezpieczeniowej w 2021 roku (dynamika r/r 137,0%) duży wpływ mają koszty akwizycji, których poziom bezpośrednio zależy od zmian biznesu mierzonego składką zarobioną.

Wyższy zrealizowany poziom kosztów administracyjnych (dynamika r/r 135,7%) wynika przede wszystkim z wydatków na rozwój nowych inicjatyw Spółki, związanych głównie z wdrożeniem do sprzedaży nowych linii biznesowych w ramach ubezpieczeń niepowiązanych z produktem bankowym oraz wyższych kosztów funkcjonowania Spółki.

Tabela A.2.3. Rozkład kosztów działalności ubezpieczeniowej w 2021 roku w odniesieniu do roku 2020 (w tys. zł).

Wyszczególnienie	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana	Dynamika
Koszty akwizycji	327 094	363 447	36 354	111,1%
Koszty administracyjne	28 115	38 160	10 045	135,7%
Prowizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	-275 668	-292 622	-16 954	106,2%
Razem	79 540	108 986	29 446	137,0%

Wzrost kosztów akwizycji i prowizji reasekuracyjnych w 2021 w porównaniu z rokiem poprzednim (odpowiednio o 11,1% i 6,2%) charakteryzuje się wolniejszą dynamiką od zmiany składki zarobionej netto, która wzrosła o 32,8%. Współczynnik prowizji brutto w 2021 roku (61,5%) zmniejszył się w porównaniu z poziomem sprzed roku o 3,2 p.p., co jest efektem zmiany struktury biznesu w kierunku wzrostu portfela z niższą niż przeciętna stawką prowizyjną.

Wyniki z działalności przedstawione w dalszej części dokumentu zostały zaprezentowane w podziale na linie biznesowe Solvency II, spójnie z danymi finansowymi wykazanymi w sprawozdaniu finansowym zakładu. Mapa definiująca produkt wg systematyki Solvency II w podziale na grupy KNF została przedstawiona w poniższej tabeli:

Tabela A.2.4. Mapa definiująca produkt

Linie biznesowe (Solvency II)	Grupa (KNF)	Nazwa (KNF)
UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE		
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	01	Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej
Ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych	02	Ubezpieczenia choroby
UBEZPIECZENIA POZOSTAŁE, INNE NIŻ NA ŻYCIE		
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	03	Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	07	Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody na transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	08	Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami, obejmujące szkody rzeczowe nieujęte w grupach 3-7
	09	Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	10	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	13	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej)
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	14	Ubezpieczenia kredytu
	15	Gwarancja ubezpieczeniowa
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	16	Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	17	Ubezpieczenia ochrony prawnej
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	18	Ubezpieczenia assistance w podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania

Informację o wynikach z działalności operacyjnej dla istotnych linii biznesowych za rok 2021 w kolejności udziału składki przypisanej w portfelu ubezpieczeń przedstawiono poniżej.

Tabela A.2.5. Informacja o wynikach z działalności operacyjnej w istotnych liniach biznesowych (w tys. zł)

Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Składka przypisana brutto	201 253	304 529	103 276
Odszkodowania i świadczenia brutto	18 448	26 436	7 988
Koszty działalności ubezpieczeniowej	25 766	33 264	7 498
Wynik techniczny ubezpieczeń	23 729	46 466	22 737

W linii Ubezpieczenia różnych strat finansowych Towarzystwo odnotowało wynik na poziomie (+46 466 tys. zł), co stanowi wzrost w stosunku do roku 2020 o 22 737 tys. zł.

Przeważający udział w strukturze składki linii Ubezpieczenia różnych strat finansowych stanowią ubezpieczenia do kredytów hipotecznych i pożyczki gotówkowej. Po okresie stagnacji w gospodarce wynikającej z ograniczeń wywołanych pandemią COVID_19, nastąpiło dynamiczne odbicie. Wzrosła znacznie skłonność do zadłużania się gospodarstw domowych, dodatkowo wspomagana rekordowo niskimi stopami procentowymi – utrzymywanymi aż do 4Q 2021.

Wzrost odszkodowań i świadczeń brutto (+7 988 tys. zł) to głównie wpływ wypłaconych odszkodowań w ubezpieczeniach GAP leasing jako pochodna obserwowanego wzrostu współczynnika szkodowego.

Ponadto, dynamika wzrostu odszkodowań odpowiada kierunkowi wzrostu portfela mierzonego składką zarobioną w zakresie ryzyk objętych ochroną jak też odzwierciedla wzrost udziału w portfelu ubezpieczeń leasing GAP z relatywnie wyższym udziałem szkód w składce.

W 2021 współczynnik udziału odszkodowań w składce przypisanej, dzięki dynamicznemu wzrostowi sprzedaży nieznacznie zmniejszył się w stosunku do poziomu z poprzedniego roku.

Ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Składka przypisana brutto	121 082	206 503	85 421
Odszkodowania i świadczenia brutto	1 714	1 758	44
Koszty działalności ubezpieczeniowej	11 599	14 765	3 166
Wynik techniczny ubezpieczeń	26 768	30 231	3 463

W linii ubezpieczeń pokrycia świadczeń medycznych Towarzystwo odnotowało drugi najwyższy wzrost poziomu składki przypisanej (zmiana r/r +85 421 tys. zł).

Wzrost wolumenu w tej linii w 2021 powodowany jest głównie przez znaczne rozwinięcie akcji kredytowej głównego partnera PKO Banku Polskiego.

Wpływ na to miała wzmożona skłonność do zadłużania gospodarstw domowych po okresie pandemicznej stagnacji, wspomagana rekordowo niskimi stopami procentowymi. W przedmiotowej linii biznesu 99% udziału stanowią ubezpieczenia powiązane z produktem bankowym - do pożyczki gotówkowej oraz kredytów hipotecznych.

Głównym źródłem wzrostu wyniku technicznego w analizowanej linii był wzrost poziomu biznesu i liczba polis zarabiających (obserwowany wzrost składki zarobionej oraz kosztów działalności jako pochodna składki) oraz relatywnie niski poziom szkód.

Kierunek zmiany kosztów działalności ubezpieczeniowej odpowiada kierunkowi wzrostu portfela mierzonego składką zarobioną.

W 2021 współczynnik udziału odszkodowań w składce przypisanej zmniejszył się nieznacznie w stosunku do poziomu z poprzedniego roku, czego powodem jest dynamiczny wzrost wolumenu składki (wieloletnia, jednorazowa).

Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Składka przypisana brutto	91 698	146 571	54 873
Odszkodowania i świadczenia brutto	502	1 049	547
Koszty działalności ubezpieczeniowej	-2 733	-2 431	302
Wynik techniczny ubezpieczeń	20 988	23 046	2 058

W linii ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów Spółka zrealizowała zysk techniczny na poziomie 23 046 tys. zł, co oznacza wynik lepszy od poziomu z 2020 roku o 2 058 tys. zł. Głównym źródłem wzrostu była, podobnie jak w poprzednio analizowanych liniach produktowych, liczba polis zarabiających.

Kierunek zmiany odszkodowań odpowiada kierunkowi wzrostu portfela mierzonego składką zarobioną. W 2021 współczynnik udziału odszkodowań w składce przypisanej wzrósł w stosunku do poziomu z poprzedniego roku.

Ujemna wartość w 2021 kosztów działalności ubezpieczeniowej to pozytywny wpływ prowizji reasekuracyjnych oraz udziału w zysku reasekuratora należnego z perspektywy PKO TU.

Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Składka przypisana brutto	81 789	109 998	28 209
Odszkodowania i świadczenia brutto	27 962	29 671	1 709
Koszty działalności ubezpieczeniowej	32 652	42 428	9 776
Wynik techniczny ubezpieczeń	-1 145	-5 185	-4 040

Portfel ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych składa się z polis jednorocznych, w odróżnieniu od polis z dłuższym okresem ubezpieczenia w pozostałych liniach biznesu.

W 2021 roku strata techniczna w analizowanej linii biznesowej wyniosła 5 185 tys. zł, co oznacza spadek wyniku o 4 040 tys. zł w stosunku do wyniku odnotowanego rok wcześniej. Głównym powodem tego stanu rzeczy jest wzrost kosztów działalności ubezpieczeniowej. Wyższy poziom kosztów administracyjnych wynika z nakładów poniesionych na długofalowy projekt rozwojowy jakim jest uruchomienie sprzedaży ubezpieczeń mieszkaniowych niepowiązanych z produktem bankowym w PKO BP. Projekt został uruchomiony w 3Q 2021 r. i miał duży wpływ na pozytywne odchylenie w poziomie składki przypisanej.

Wzrost składki przypisanej w ubezpieczeniach od ognia i innych szkód rzeczowych to efekt wyższych wolumenów biznesu ubezpieczenia mienia w leasingu jak i ubezpieczeń nieruchomości dla klientów Banku (w tym nowe ubezpieczeni PKO Dom).

Wzrost poziomu odszkodowań i świadczeń oraz kosztów prowizji związany był ze wzrostem skali biznesu w linii ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych, przy czym dynamika wzrostu portfela przewyższyła dynamikę wzrostu odszkodowań, o czym świadczy współczynnik szkód wypłaconych w relacji do składki przypisanej, który spadł r/r o 7,2%.

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

W 2021 roku Towarzystwo inwestowało środki własne w następujące kategorie lokat: bezpieczne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa (obligacje Skarbu Państwa), obligacje jednostek samorządu terytorialnego, obligacje korporacyjne.

Wg. stanu na 31.12.2021, nadwyżka środków pieniężnych pozostawała na rachunkach bieżących, poza działalnością lokacyjną (bilans: środki pieniężne), co jest wynikiem wypowiedzianej w czerwcu 2020 r., przez Bank PKO BP umowy prowadzenia depozytów automatycznych (overnight).

Źródła przychodów i kosztów związanych z działalnością inwestycyjną zostały przedstawione w poniższych tabelach.

Tabela A.3.1. Przychody z działalności lokacyjnej PKO TU (w tys. zł)

Przychody	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Przychody z lokat*	15 782	4 895	-10 887
Obligacje państwowe	15 654	4 895	-10 759
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	128	0	-128
Niezrealizowane zyski	0	0	0
Obligacje państwowe	0	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	0	0	0
Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny	3 227	0	-3 227
Obligacje państwowe	3 227	0	-3 277
Razem	19 009	4 895	-14 114

*w tym wynik dodatni z realizacji lokat

Tabela A.3.2. Koszty działalności lokacyjnej PKO TU (w tys. zł)

Koszty	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Koszty z działalności lokacyjnej*	1 762	1 082	-680
Obligacje państwowe	1 725	1 082	-643
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	37	0	-37
Niezrealizowane straty	0	0	0
Obligacje państwowe	0	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	0	0	0
Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny	0	15 885	15 885
Obligacje państwowe	0	15 885	15 885
Razem	1 762	16 967	15 205

*w tym wynik ujemny z realizacji lokat

Tabela A.3.3. Wynik z działalności lokacyjnej PKO TU (w tys. zł)

Wynik z działalności lokacyjnej	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Przychody z działalności lokacyjnej razem	19 009	4 895	-14 114
Koszty działalności lokacyjnej razem	1 762	16 967	15 205
Wynik	17 247	-12 072	-29 319

Istotny spadek wyniku z działalności lokacyjnej w 2021 (-29 319 tys. zł) to głównie efekt przeceny portfela aktywów inwestycyjnych w związku z podwyżką stóp procentowych na rynku polskim w 4Q 2021 (-19 111 tys. zł) r/r: odzwierciedlenie w kapitale z aktualizacji wyceny z bezpośrednim wpływem na kapitał własny oraz negatywnego salda wyników z transakcji sprzedaży obligacji (-7 173 tys. zł r/r). Dodatkowo, odnotowano niższy przychód odsetkowy w związku z niższą stopą zwrotu na portfelu obligacji w porównaniu do 2020.

Stopa zwrotu z inwestycji (z uwzględnieniem zmian w kapitale z aktualizacji wyceny) wyniosła w 2021 -1,9% wobec 3,1% w roku ubiegłym. Bez uwzględnienia negatywnej zmiany wyceny w kapitałach własnych, Spółka zrealizowała stopę zwrotu z aktywów inwestycyjnych na poziomie 0,6%, co odzwierciedla niski poziom stóp procentowych obowiązujących w Polsce w znaczącej części 2021.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka nie posiadała inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Strata z pozostałych rodzajów działalności PKO TU w 2021 roku w wysokości 3 512 tys. zł to w dużej mierze wpływ obciążenia wynikającego z Ustawy z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych (wartość podatku od aktywów za rok 2021 to 3 715 tys. zł). Wzrost kosztu w stosunku do 2020 roku (o 370 tys. zł) to efekt wyższej podstawy opodatkowania (aktywa brutto) w związku z rozwojem działalności operacyjnej Spółki.

Pozytywne odchylenie wyniku z działalności operacyjnej w porównaniu do roku 2020 wynika z uwzględnienia po raz pierwszy przez spółkę w 2020 w pozycji pozostałe koszty rezerwy na potencjalne świadczenie odszkodowawcze zgłoszone przez ubezpieczonego, z uwagi na wstępne odrzucenie jego zasadności wynikające z OWU (wpływ na koszty w 2020 roku 3 247 tys. zł). W 2021 stan przedmiotowej rezerwy zmniejszył się o 197 tys. zł (przychód), co oznacza wpływ zmiany na wynik r/r +3 444 tys. zł.

Tabela A.4.1. Strata z pozostałych rodzajów działalności PKO TU (w tys. zł)

Pozostałe przychody i koszty	Wartość w okresie 01-12.2020	Wartość w okresie 01-12.2021	Zmiana
Pozostałe przychody operacyjne	612	412	-200
Pozostałe koszty operacyjne	7 202	3 924	- 3 278
w tym podatek od niektórych instytucji finansowych	3 345	3 715	370
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej	-6 590	-3 512	3 078

Spółka PKO TU posiada umowę leasingu w postaci umowy najmu powierzchni na użytek własny. Wycena prawa użytkowania została opisana w p. D.1.3. Poza wymienioną powyżej, Spółka nie posiada istotnych umów leasingowych.

A.5 Wszelkie inne informacje

Spółka nie posiada innych, poza wykazanymi w powyższych rozdziałach, istotnych informacji dotyczących działalności i wyników operacyjnych w analizowanym okresie sprawozdawczym.

B. System zarządzania

B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

B.1.1 Prezentacja organów zarządzających i nadzorujących, komitetów i kluczowych funkcji

System zarządzania w PKO TU zapewnia prawidłowe i bezpieczne zarządzanie prowadzoną działalnością dzięki przejrzystej strukturze organizacyjnej, odpowiednio podzielonym zakresom odpowiedzialności, efektywnym ścieżkom raportowania, sprawnym kanałom informacyjnym, ciągłemu doskonaleniu organizacji i eliminacji nieefektywności oraz ryzyk wykraczających poza tolerancję Spółki, a także kompletności i aktualności regulacji wewnętrznych.

Organami Spółki są Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2021 roku:

- Pan Leszek Skop – Prezes Zarządu, odpowiedzialny za obszar HR, prawny, zgodności, administracji, audyt wewnętrzny, zarządzanie projektami;
- Pan Tomasz Mańko – Wiceprezes Zarządu, odpowiedzialny za obszar produktów, marketing i PR, sprzedaż, procesy dystrybucyjne oraz operacje;
- Pan Robert Świdzki – Członek Zarządu, odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, obszar finansów, aktuariatu i reasekuracji oraz szkód i świadczeń;
- Pan Jarosław Reszka – Członek Zarządu, odpowiedzialny za obszar IT (w tym testy i wdrożenia systemów) oraz ochronę danych osobowych.

W trakcie 2021 roku zaszły następujące zmiany osobowe w Zarządzie Spółki:

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r. skład Zarządu Spółki był następujący:

- Pan Sławomir Łopalewski – Prezes Zarządu;
- Pan Leszek Skop – Członek Zarządu;
- Pan Tomasz Mańko – Członek Zarządu

W dniu 12 sierpnia 2021 roku Spółka otrzymała pisemne oświadczenie Prezesa Zarządu Spółki – Pana Sławomira Łopalewskiego o rezygnacji z członkostwa w Zarządzie Spółki ze skutkiem na koniec dnia 31 sierpnia 2021 r.

W dniu 26 sierpnia 2021 r. Rada Nadzorcza Spółki:

1. powołała Pana Leszka Skopa, dotychczasowego Członka Zarządu Spółki, na Prezesa Zarządu Spółki pod warunkiem wyrażenia zgody na powołanie przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz z dniem wydania tejże zgody, powierzając Mu od dnia 1 września 2021 r. pełnienie obowiązków Prezesa Zarządu;
2. powierzyła od dnia 1 września 2021 r. Panu Tomaszowi Mańko - dotychczasowemu Członkowi Zarządu Spółki pełnienie funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki;
3. powołała Pana Roberta Świdzkiego od dnia 1 września 2021 r. na Członka Zarządu Spółki, w tym na Członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem (pod warunkiem wyrażenia zgody na powołanie przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz z dniem wydania tejże zgody);
4. powołała Pana Jarosława Reszkę od dnia 1 września 2021 r. na Członka Zarządu Spółki.

Decyzją z dnia 17 grudnia 2021 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na powołanie:

1. Pana Leszka Skopa na Prezesa Zarządu Spółki;
2. Pana Roberta Świdzkiego na Członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2021 roku:

- Pan Maks Kraczkowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej, odpowiedzialny za kierowanie pracami Rady Nadzorczej, koordynację tych prac, zwoływanie posiedzeń Rady Nadzorczej i przewodniczenie posiedzeniom Rady Nadzorczej;
- Pan Mieczysław Król – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- Pan Paweł Metrycki – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- Pan Tomasz Malinowski – Członek Rady Nadzorczej;
- Pan Rafał Roszkowski – Członek Rady Nadzorczej.

W trakcie 2021 roku w składzie Rady Nadzorczej Spółki zaszły następujące zmiany:

W dniu 7 kwietnia 2021 r. Spółka otrzymała oświadczenie Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. w Warszawie o powołaniu na niezależnego Członka Rady Nadzorczej Spółki - Pana Tomasza Malinowskiego ze skutkiem na dzień doręczenia Spółce przedmiotowego oświadczenia.

W dniu 14 kwietnia 2021 r. Spółka otrzymała oświadczenie Przewodniczącego Rady Nadzorczej Spółki - Pana Jana Emeryka Rościszewskiego o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, zatwierdzającego Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2020 (co miało miejsce w dniu 13 kwietnia 2021 r.).

W dniu 14 kwietnia 2021 r. Spółka otrzymała oświadczenie Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. w Warszawie o powołaniu do Rady Nadzorczej Spółki - Pana Rafała Antczaka, począwszy od dnia następującego po dniu odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki, zatwierdzającego Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2020 (co miało miejsce w dniu 13 kwietnia 2021 r.).

W dniu 23 kwietnia 2021 r. Rada Nadzorcza Spółki wybrała Przewodniczącego Rady Nadzorczej w osobie Pana Rafała Antczaka.

W dniu 16 sierpnia 2021 r. Spółka otrzymała oświadczenie Członka Rady Nadzorczej - Pani Ewy Grabarczyk o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień doręczenia Spółce przedmiotowego oświadczenia.

W dniu 25 sierpnia 2021 r. Spółka otrzymała oświadczenie Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego S.A. w Warszawie o powołaniu do Rady Nadzorczej Spółki Pana Maksa Kraczkowskiego, począwszy od dnia doręczenia Spółce przedmiotowego oświadczenia.

W dniu 26 sierpnia 2021 r. Rada Nadzorcza Spółki:

1. wybrała Przewodniczącego Rady Nadzorczej w osobie Pana Maksa Kraczkowskiego;
2. wybrała Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej w osobie Pana Rafała Antczaka.

W dniu 20 października 2021 r. Spółka otrzymała oświadczenie Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej - Pana Rafała Antczaka o rezygnacji z członkostwa w Radzie Nadzorczej Spółki ze skutkiem na dzień doręczenia przedmiotowego oświadczenia.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę, wykonuje wszelkie uprawnienia w sprawach niezatrzeżonych przez prawo lub Statut do kompetencji pozostałych organów, a w szczególności:

- zatwierdza ogólne i szczególne warunki ubezpieczenia i dokonuje w nich zmiany;
- uchwała taryfy stawek ubezpieczeniowych;
- odpowiada za opracowanie, wprowadzenie, funkcjonowanie regulacji wewnętrznych określających sposób wykonywania przez Spółkę działalności ubezpieczeniowej, w szczególności w zakresie czynności zleconych innym podmiotom, w tym regulaminu kontroli wewnętrznej;
- może, po uzyskaniu zgody Rady Nadzorczej, podjąć decyzję o wypłacie akcjonariuszom zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy na koniec roku obrotowego, jeżeli Spółka posiada środki wystarczające na wypłatę. Zarząd jest upoważniony do dysponowania na potrzeby wypłaty zaliczki środkami zgromadzonymi na kapitale zapasowym lub rezerwowych, utworzonych z zysku, bez zgody Walnego Zgromadzenia;
- dokonuje czynności z zakresu prawa pracy. Zarząd upoważnia dodatkowo inną osobę/osoby do wykonywania czynności w tym zakresie.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. W szczególności do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- zatwierdzenie rocznego planu rzeczowo-finansowego Spółki;
- zatwierdzenie wieloletniego planu finansowego Spółki (strategii Spółki);
- ocena sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz przedstawianie sprawozdania z wyników tej oceny Walnemu Zgromadzeniu;
- wyznaczenie biegłego rewidenta dokonującego badania sprawozdań finansowych Spółki oraz dokonywanie oceny i informowanie o przyczynach rozwiązania umowy zawartej z biegłym rewidentem w sprawozdaniu Rady Nadzorczej z wyników oceny sprawozdań, o których mowa w art. 395 § 2 pkt 1 KSH;

- zatwierdzanie uchwalanej przez Zarząd strategii zarządzania ryzykiem w Spółce oraz przyjmowanie przekazywanych przez Zarząd okresowych raportów z jej realizacji;
- ocena adekwatności, efektywności i skuteczności ładu wewnętrznego oraz systemu kontroli wewnętrznej w Spółce;
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu, w tym prezesa Zarządu i wiceprezesów Zarządu;
- przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego na członka Zarządu oraz określanie szczegółowych zasad i trybu jego przeprowadzenia;
- ustalanie warunków zatrudnienia, w tym zasad wynagradzania członków Zarządu;
- wyrażanie uprzedniej zgody na zmianę siedziby lub lokalizacji (adresu Spółki);
- uchwalanie Regulaminu Rady Nadzorczej;
- zatwierdzanie Regulaminu Zarządu;
- zatwierdzanie schematu organizacyjnego Spółki;
- wyrażanie zgody na zaliczkową wypłatę dywidendy;
- ocena stosowania przez Spółkę „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”, uchwalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 lipca 2014 roku, przyjętych do stosowania przez Spółkę („Zasady Ładu korporacyjnego”);
- ocena funkcjonowania polityki wynagradzania w Spółce oraz przedstawianie raportu w tym zakresie Walnemu Zgromadzeniu;
- wyrażanie opinii o transakcjach z podmiotami powiązаныmi, które w istotny sposób wpływają na sytuację finansową lub prawną Spółki lub prowadzą do nabycia lub zbycia albo innego rozporządzenia znacznym majątkiem;
- wyrażanie uprzedniej zgody na:
 - nabycie, zbycie, obciążenie lub oddanie do korzystania osobie trzeciej nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości; zgoda Rady Nadzorczej nie jest wymagana, jeżeli nabycie lub zbycie nieruchomości, udziału w nieruchomości lub użytkowania wieczystego wymaga zgody Walnego Zgromadzenia,
 - utworzenie lub likwidację oddziału, przedstawicielstwa lub innej jednostki organizacyjnej Spółki,
 - przeniesienie lub nabycie całości lub części portfela ubezpieczeń,
 - rozporządzenie prawem Spółki, zaciągnięcie zobowiązania w imieniu Spółki lub ustanowienie obciążenia na majątku Spółki o wartości przekraczającej równowartość w jakiegokolwiek walucie obcej kwoty 2 500 tys. zł netto, wynikających zarówno z jednej czynności prawnej, jak i kilku czynności z tym samym podmiotem lub podmiotem z nim powiązany (tj. spółką powiązaną w rozumieniu ustawy Kodeks spółek handlowych) w okresie roku obrotowego, chyba, że rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania przewidziano w zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą planie rzeczowo-finansowym Spółki lub jest wymagana zgoda Walnego Zgromadzenia, przy czym zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą planu rzeczowo-finansowego jest równoznaczne z wyrażeniem zgody przez Radę Nadzorczą na rozporządzenie prawem lub zaciągnięcie zobowiązania przewidzianego w takim zatwierdzonym planie. Kwoty w walucie obcej przelicza się na złote polskie (PLN) według kursu ogłaszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego na dzień zwrócenia się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody.
- zaciągnięcie zobowiązania o charakterze pozabilansowym bez względu na wartość takiego zobowiązania, w szczególności na zawarcie kredytu, pożyczki, wystawienie weksla, udzielenie poręczenia;
- wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, jeżeli wysokość wynagrodzenia przewidzianego łącznie w tej umowie lub innych umowach zawieranych z tym samym podmiotem przekracza 500 tys. zł netto w stosunku rocznym;
- wyrażanie zgody na zmianę zawartej przez Spółkę umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem podwyższającą wynagrodzenie powyżej kwoty, o której mowa w punkcie poprzedzającym;
- wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, w których maksymalna wysokość wynagrodzenia nie jest przewidziana;
- wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę umowy darowizny lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 20 tys. zł lub 0,1% sumy aktywów, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- wyrażanie zgody na zawarcie przez Spółkę umowy zwolnienia z długu lub innej umowy o podobnym skutku o wartości przekraczającej 50 tys. zł lub 0,1% sumy aktywów, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego;
- zaopiniowanie:
 - sprawozdania o wydatkach reprezentacyjnych, a także wydatkach na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem;

- sprawozdania ze stosowania dobrych praktyk, o których mowa w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, o ile będą one miały zastosowanie do Spółki; przy czym Rada Nadzorcza określa zakres sprawozdań, z uwzględnieniem konieczności poszanowania tajemnic prawnie chronionych, a w szczególności wskazanych w art. 428 Kodeksu spółek handlowych.

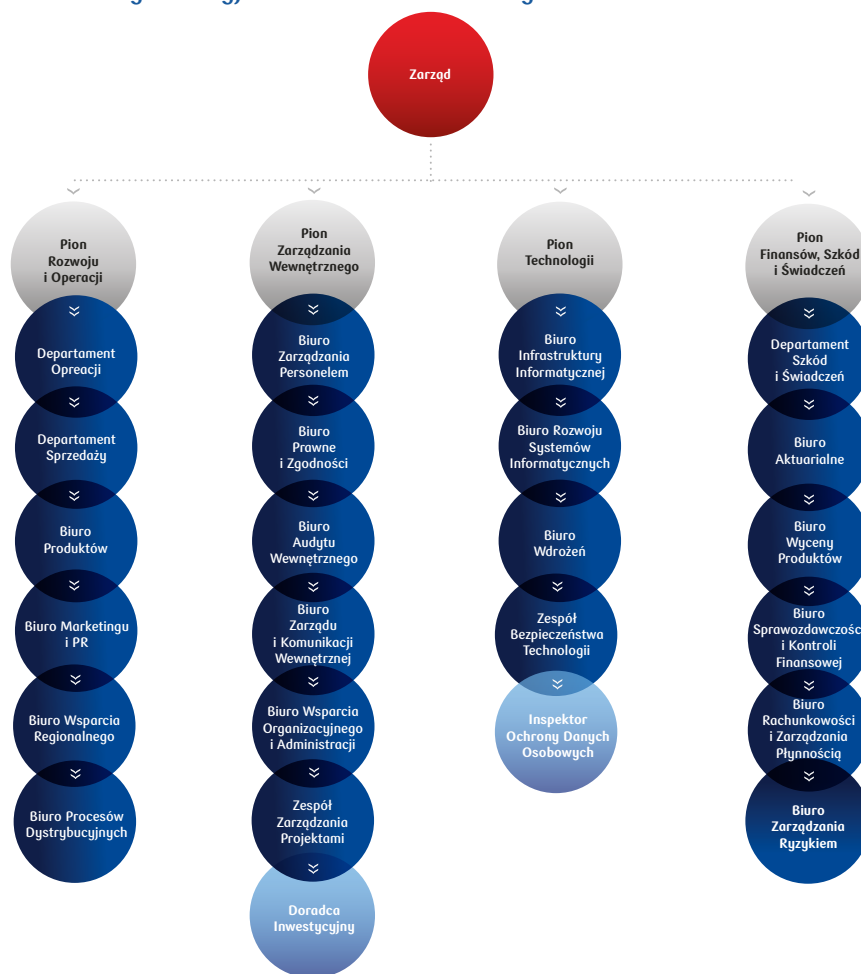
Spółka zapewnia niezależność innych kluczowych funkcji, takich jak: zarządzania ryzykiem, aktuarialnej, zgodności z przepisami oraz audytu wewnętrznego, a także zapewnia sposób komunikacji umożliwiający i zapewniający przekazywanie przez wszystkie jednostki Spółki innym kluczowym funkcjom, informacji dotyczących lub mogących mieć wpływ na zarządzanie ryzykiem i kapitałem. Jednocześnie każdy pracownik Spółki ma obowiązek przekazywania informacji o nowo zidentyfikowanych, istotnych ryzykach.

W 2021 roku nastąpiły w Spółce następujące zmiany w strukturze organizacyjnej:

- zlikwidowano Pion Wsparcia;
- utworzono Pion Technologii, pod który podlegają Biuro Infrastruktury Informatycznej, Biuro Rozwoju Systemów Informatycznych, Biuro Wdrożeń, Zespół Bezpieczeństwa Technologii oraz Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- utworzono Pion Finansów, Szkód i Świadczeń, pod który podlegają Departament Szkód i Świadczeń, Biuro Aktuarialne, Biuro Wyceny Produktów, Biuro Sprawozdawczości i Kontroli Finansowej, Biuro Rachunkowości i Zarządzania Płynnością i Biuro Zarządzania Ryzykiem;
- Pion Rozwoju zmieniono na Pion Rozwoju i Operacji, pod który podlegają Departament Operacji, Departament Sprzedaży, Biuro Produktów, Biuro Marketingu i PR, Biuro Wsparcia Regionalnego i Biuro Procesów Dystrybucyjnych;
- w Pionie Zarządzania Wewnętrznego utworzono Zespół Zarządzania Projektami.

Struktura aktualna na dzień 31 grudnia 2021 roku została przedstawiona na poniższym schemacie.

Schemat B.1.1 Struktura organizacyjna PKO TU na dzień 31 grudnia 2021 roku

W ramach systemu zarządzania ryzykiem w Spółce funkcjonują następujące Komitety:

- Komitet Zarządzania Ryzykami;
- Komitet Inwestycyjny;
- Komitet Audytu przy Radzie Nadzorczej;
- Komitet Ryzyka przy Radzie Nadzorczej;
- Komitet Projektowy;
- Komitet Produktowy.

Komitet Zarządzania Ryzykami jest stałym Komitetem Spółki, którego celem jest wsparcie Zarządu PKO TU w realizacji celów statutowych Towarzystwa, obowiązków wynikających z prawa oraz realizacji strategii w zakresie zarządzania ryzykiem i kapitałem w Spółce. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- kształtowanie oraz regularny przegląd strategii zarządzania ryzykiem oraz opiniowanie polityk/procedur związanych z zarządzaniem poszczególnych istotnych ryzyk związanych z działalnością Spółki;
- nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Spółce, w tym nad zgodnością działalności z prawem i wewnętrznymi regulacjami normatywnymi;
- nadzór nad procesami identyfikacji, oceny i pomiaru, monitorowania i kontroli, zarządzania ryzykiem oraz raportowaniem w celu utrzymywania ryzyka w Spółce na akceptowalnym poziomie;
- zarządzanie aktywami i pasywami w oparciu o poziom ryzyka rynkowego, płynność, poziom ryzyka kredytowego;
- monitorowanie pokrycia aktywami rezerw techniczno-ubezpieceniowych;
- monitorowanie profilu ryzyka, zgodnie z przyjętą Strategią Zarządzania Ryzykiem w oparciu o przedstawione raporty;
- monitorowanie statusu realizacji działań ograniczających ryzyko w oparciu o raporty;
- regularne monitorowanie, nie rzadziej niż raz w roku, oceny jakości i terminowości wykonania czynności podstawowych zleczanych podmiotom zewnętrznym z udziałem właścicieli biznesowych poszczególnych relacji na podstawie przygotowanych do oceny danych przez dyrektorów odpowiednich komórek organizacyjnych, których kompetencje dotyczą obszaru zlecanego podmiotom zewnętrznym;
- wydawanie opinii na temat planowanego zlecenia na zewnątrz czynności podstawowej;
- rozpatrywanie wniosków o akceptację ryzyka;
- rekomendacje w zakresie zmian w systemie zarządzania ryzykiem;
- działalność Komitetu obejmuje również nadzór nad obszarem bezpieczeństwa systemów informatycznych: danych w nich przechowywanych, bezpieczeństwa informacji, zachowania ciągłości procesów biznesowych i zarządzania sytuacjami kryzysowymi;
- nadzór nad obszarem zarządzania danymi i jakością danych w zakresie określonym w Polityce Zarządzania Danymi i Jakością Danych;
- nadzór nad zarządzaniem danymi osobowymi zgodnie z właściwymi procedurami w tym zakresie.

Komitet Inwestycyjny jest stałym Komitetem PKO TU, którego głównym celem jest nadzór nad procesem zarządzania aktywami. Komitet został powołany, aby spełniać w szczególności następujące funkcje:

- monitorowanie realizacji celów inwestycyjnych (KPI), zapewnienia zgodności z procesem inwestycyjnym, zasadami i wytycznymi (liniami i limitami) oraz monitorowanie jakości procesu inwestycyjnego i realizacji umowy o zarządzanie aktywami;
- monitorowanie sytuacji makroekonomicznej i sytuacji na rynkach finansowych;
- raport z incydentów w procesie inwestycyjnym lub transakcyjnym;
- monitorowanie wdrażania założeń strategii inwestycyjnej, zapewnianie prawidłowej implementacji zasad oraz wytycznych dotyczących działalności inwestycyjnej;
- monitorowanie limitów;
- omówienie i rekomendacja alokacji aktywów oraz znaczących pozycji, szczególnie w sytuacji znaczących zmian na rynku, zmian prawnych czy rekomendacji KNF, w tym także pozycji o szczególnym znaczeniu;
- omówienie i rekomendacja alokacji aktywów w odniesieniu do potrzeb dopasowania do charakterystyki zobowiązań;
- proponowanie i opiniowanie nowych instrumentów, które mogłyby być włączone do portfela inwestycyjnego, zlecenie analizy ryzyka tych instrumentów;
- rekomendowanie strategii inwestycyjnej i procedury określającej limity inwestycyjne Zarządowi Towarzystwa oraz ich regularny przegląd;
- przegląd transakcji o zwiększonym znaczeniu;
- monitorowanie zgodności działalności inwestycyjnej z przepisami prawa;
- kształtowanie polityki inwestycyjnej, rekomendowanie zmian mandatów inwestycyjnych w ramach przyjętej strategii i procedury określającej limity inwestycyjne;
- proponowanie zapisów umowy / zmian do umowy z Zarządzającymi Aktywami;

- monitorowanie skuteczności zabezpieczeń w przypadku transakcji zabezpieczających.

Komitet Audytu jest stałym Komitetem Rady Nadzorczej, którego celem jest wsparcie Rady Nadzorczej w realizacji jej statutowych funkcji. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie procesu badania sprawozdań finansowych;
- monitorowanie niezależności podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- monitorowanie zarządzania ryzykiem podatkowym;
- wydawanie opinii dla Rady Nadzorczej o przyczynach rozwiązania umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych Spółki;
- wyrażanie zgody na powoływanie lub odwoływanie osoby kierującej komórką audytu wewnętrznego oraz osoby kierującej komórką do spraw zapewnienia zgodności;
- zatwierdzanie planu audytów;
- ocena efektywności funkcji audytu wewnętrznego;
- opiniowanie polityki zapewnienia funkcji audytu wewnętrznego;
- inne zadania, w tym te wskazane w przepisach ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w skład Komitetu Audytu wchodził:

- Tomasz Malinowski – Przewodniczący Komitetu Audytu (niezależny Członek Komitetu Audytu);
- Paweł Metrycki – Zastępca Przewodniczącego Komitetu Audytu;
- Rafał Roszkowski – niezależny Członek Komitetu Audytu.

W trakcie 2021 roku w składzie Komitetu Audytu zaszły następujące zmiany:

W dniu 23 kwietnia 2021 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Tomasza Malinowskiego w skład Komitetu Audytu powierzając Mu funkcję Przewodniczącego Komitetu Audytu.

Komitet Ryzyka jest stałym Komitetem Rady Nadzorczej, do którego zadań należy w szczególności:

- monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem;
- kształtowanie, regularny przegląd i rekomendowanie strategii zarządzania ryzykiem Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia;
- monitorowanie realizacji zadań Komitetu Zarządzania Ryzykami;
- analiza wpływu czynników środowiskowych;
- analiza wpływu czynników ogólnokrajowych i kulturowych;
- analiza wpływu zmian w prawie;
- przegląd, omówienie i wydawanie opinii w zakresie raportów przedstawianych przez Komitet Zarządzania Ryzykami.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w skład Komitetu Ryzyka wchodził:

- Paweł Metrycki – Przewodniczący Komitetu Ryzyka;
- Rafał Roszkowski – Zastępca Przewodniczącego Komitetu Ryzyka;
- Tomasz Malinowski – Członek Komitetu Ryzyka.

W trakcie 2021 roku w składzie Komitetu Ryzyka zaszły następujące zmiany:

W dniu 23 kwietnia 2021 r. Rada Nadzorcza Spółki powołała Pana Tomasza Malinowskiego w skład Komitetu Ryzyka powierzając Mu funkcję Członka Komitetu Ryzyka.

Komitet Projektowy jest stałym Komitetem PKO TU, którego celem jest nadzór nad realizowanymi projektami oraz wspieranie Zarządu w sprawie priorytetyzacji projektów w ramach listy inicjatyw. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- weryfikowanie oraz regularny przegląd zgłoszonych inicjatyw, na podstawie których tworzona jest lista priorytetowych obszarów oraz projektów do realizacji;
- przegląd statusu oraz ryzyk dla strategicznych projektów realizowanych w ramach Spółki;
- podejmowanie decyzji odnośnie alokacji zasobów i/lub harmonogramu w kontekście uruchomionych i nowych projektów;
- przedstawienie informacji Zarządowi w zakresie projektów do uruchomienia lub wstrzymania;
- podejmowanie decyzji odnośnie zakresu projektów/zmian w systemie centralnym.

Komitet Produktowy jest stałym Komitetem PKO TU, którego celem jest rekomendowanie wdrożenia oraz modyfikacji

produktów ubezpieczeniowych z ustalonymi parametrami cenowo-kosztowymi. Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- regularny przegląd statusu oraz ryzyk w kluczowych projektach produktowych realizowanych w Spółce;
- weryfikowanie zgłoszonych inicjatyw produktowych i podejmowanie decyzji dotyczących ich uruchomienia;
- akceptacja harmonogramu prac projektowych w bieżącym i kolejnym kwartale;
- cykliczny przegląd wyników finansowych, monitoring produktów ubezpieczeniowych oraz ryzyk dla produktów strategicznych;
- weryfikowanie i akceptacja działań korygujących lub zapobiegawczych dla produktów wadliwych;
- analiza wniosków z monitoringu oferowanych produktów oraz zatwierdzanie raportu z tego monitoringu;
- rekomendowanie działań pozwalających na zapewnienie jakości procesu projektowania produktów ubezpieczeniowych, pozyskiwania klientów oraz dystrybucji i obsługi produktów.

Inne kluczowe funkcje zdefiniowane przez PKO TU w ramach systemu zarządzania obejmują:

- funkcję zarządzania ryzykiem;
- funkcję aktuarialną;
- funkcję zgodności z przepisami;
- funkcję audytu wewnętrznego.

Wymienione wyżej cztery inne kluczowe funkcje realizują swoje zadania dzięki współpracy z następującymi ciałami lub jednostkami organizacyjnymi:

- Zarządem i Radą Nadzorczą;
- Komitetami;
- Biurem Zarządzania Ryzykiem;
- Biurem Prawnym i Zgodności;
- Działem Aktuarialnym;
- Biurem Audytu Wewnętrznego.

Funkcja audytu wewnętrznego

Zgodnie z Ustawą w strukturze organizacyjnej Towarzystwa utworzona została funkcja audytu wewnętrznego, która realizowana jest przez Biuro Audytu Wewnętrznego kierowane przez Dyrektora Biura. Funkcja audytu wewnętrznego obejmuje ocenę adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów zarządzania. Zasady realizacji zadań audytowych zostały opisane w odpowiednich przepisach wewnętrznych, określających m.in. cel i zakres przedmiotowy działalności audytu wewnętrznego, proces planowania, przygotowywania i przeprowadzania audytów. Funkcja audytu wewnętrznego jest obiektywna i niezależna od funkcji operacyjnych, co jest zapewnione w Towarzystwie przez administracyjną podległość Biura Audytu Wewnętrznego Prezesowi Zarządu i funkcjonalną podległość Komitetowi Audytu, składającego się z członków Rady Nadzorczej Towarzystwa. Komitet Audytu sprawuje nadzór nad efektywnością funkcji audytu wewnętrznego. Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego, oprócz zadań związanych z realizacją Funkcji audytu wewnętrznego w Towarzystwie, nie wykonuje innych funkcji należących do systemu zarządzania. Szczegółowy opis zasad realizacji funkcji audytu wewnętrznego został przedstawiony w punkcie B.5.

Funkcja zgodności z przepisami

Zgodnie z Ustawą, w strukturze organizacyjnej Towarzystwa utworzona została funkcja zgodności z przepisami, która jest realizowana przez wydzieloną w strukturze organizacyjnej jednostkę - Biuro Prawne i Zgodności, kierowane przez Dyrektora Biura. Funkcja zgodności z przepisami obejmuje w szczególności analizę przepisów prawa, standardów postępowania przyjętych w środowisku ubezpieczeniowym, interpretację stanowiska organów nadzoru finansowego oraz innych organów administracji publicznej, pod kątem identyfikacji zagadnień wymagających podjęcia prac dostosowawczych Towarzystwa, a także ocenę zgodności funkcjonowania Towarzystwa z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i przyjętymi przez Towarzystwo standardami postępowania. Osoba nadzorująca funkcję zgodności formułuje zalecenia w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności w Towarzystwie i monitoruje ich realizację oraz raportuje ryzyko braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej/Komitetu Ryzyka działającego w ramach Rady Nadzorczej. W celu niezależnej, obiektywnej i efektywnej realizacji zadań Biuro Prawne i Zgodności ma prawo dostępu w trybie zgodnym z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi do aplikacji, dokumentów i informacji, jak również bezpośredniej komunikacji z pracownikami Towarzystwa w zakresie niezbędnym dla wykonania powierzonych zadań, ma prawo badania z własnej inicjatywy możliwych przypadków braku zgodności. Jednocześnie Biuro Prawne i Zgodności działa w warunkach zapewniających niezależność procesu zarządzania ryzykiem, co jest realizowane poprzez bezpośrednią podległość Prezesowi Zarządu, proces powoływania i odwoływania osoby kierującej Biurem, możliwość przekazywania informacji i wyjaśnień do Rady Nadzorczej, w tym do niezależnych jej członków. Szczegółowy opis zasad realizacji funkcji zgodności z przepisami został przedstawiony w punkcie B.4.2.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Zgodnie z Ustawą w strukturze organizacyjnej Towarzystwa utworzona została funkcja zarządzania ryzykiem, która jest realizowana przez wydzieloną w strukturze organizacyjnej jednostkę – Biuro Zarządzania Ryzykiem, kierowane przez Dyrektora Biura. Funkcja zarządzania ryzykiem realizuje w szczególności zadania obejmujące tworzenie, rozwijanie i utrzymanie systemu zarządzania ryzykiem zgodnego ze skalą i profilem działalności Spółki, rozwijanie procesów identyfikacji i oceny ryzyka oraz zapewnienie jednolitych standardów w zakresie identyfikacji, oceny monitorowania, raportowania i postępowania z ryzykiem w całej Spółce. Funkcja zarządzania ryzykiem zapewnia monitorowanie czynników mających potencjalny wpływ na zmianę profilu ryzyka Spółki, uczestniczy w procesie podejmowania decyzji w kwestii oceny ryzyka i adekwatności kapitałowej, a także ocenia nowe produkty, bądź zmiany w istniejących produktach, pod kątem ryzyka, jakie mogą generować, i ich wpływu na przyszłe wymogi kapitałowe. Biuro Zarządzania Ryzykiem działa w warunkach zapewniających niezależność procesu zarządzania ryzykiem, co jest realizowane poprzez bezpośrednią podległość Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za zarządzanie ryzykiem oraz możliwość przekazywania informacji i wyjaśnień do Rady Nadzorczej, w tym do niezależnych jej członków.

Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem odpowiada w szczególności za:

- identyfikację czynników i źródeł ryzyka;
- pomiar, ocenę, kontrolę oraz regularne monitorowanie i raportowanie profilu ryzyka;
- wsparcie Zarządu w koordynowaniu działań w zakresie Strategii Zarządzania Ryzykiem;
- ocenę wypłacalności Towarzystwa we współpracy z Departamentem Finansowym, w szczególności Działem Aktuarnym;
- przygotowywanie rekomendacji dla Zarządu lub komitetów dotyczących dopuszczalnego poziomu ryzyka;
- tworzenie i opiniowanie przepisów wewnętrznych Towarzystwa dotyczących zarządzania ryzykiem i wypłacalnością;
- rozwój mechanizmów i narzędzi przeznaczonych do wspierania zarządzania ryzykiem i wypłacalnością;
- Szczegółowy opis dotyczący systemu zarządzania ryzykiem został przedstawiony w punkcie B.3.

Funkcja aktuarnia

Zgodnie z Ustawą w strukturze organizacyjnej Towarzystwa utworzona została funkcja aktuarnia, która jest realizowana przez wydzieloną w strukturze organizacyjnej jednostkę – Dział Aktuarny, kierowany przez Dyrektora Działu, a od 24 września 2021 r. przez Biuro Aktuarnie (kierowane przez Dyrektora Biura). Funkcja aktuarnia obejmuje w szczególności nadzór nad procesem kalkulacji wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i ich najlepszego oszacowania, kalkulację wymogów kapitałowych oraz opiniuje zasady przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, ściśle współpracując z funkcją zarządzania ryzykiem. Jest ona umiejscowiona w obszarze finansów Spółki. Dodatkowo Dyktor Biura Aktuarnego ma nieograniczony dostęp do Prezesa Zarządu oraz pozostałych członków Zarządu. Szczegółowy opis zasad działania funkcji aktuarniej został przedstawiony w punkcie B.6.

B.1.2 Informacja na temat zasad i praktyk dotyczących wynagrodzeń

Polityka wynagradzania Towarzystwa ma na celu wsparcie pozyskiwania, utrzymywania i rozwoju pracowników w organizacji.

Ponadto uzupełnia model zarządzania i zapewnia zgodność zasad wynagradzania z efektywnym zarządzaniem ryzykiem w Towarzystwie.

Towarzystwo oferuje swoim pracownikom pakiety wynagrodzeń składające się ze stałego wynagrodzenia zasadniczego wypłacanego miesięcznie oraz zmiennego elementu wynagrodzenia wypłacanego rocznie. Pracownikowi za szczególne osiągnięcia może zostać przyznana dodatkowa nagroda. Stałe miesięczne wynagrodzenie stanowi najistotniejszy z elementów wynagrodzenia, które otrzymuje pracownik. Wszyscy pracownicy Towarzystwa, w tym Członkowie Zarządu oraz pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze i mający istotny wpływ na profil ryzyka w Towarzystwie, mogą dodatkowo korzystać z innych świadczeń finansowanych przez Towarzystwo:

- Pracowniczego Programu Emerytalnego (składka w wysokości 3,5% miesięcznego wynagrodzenia pracownika, możliwość złożenia deklaracji przystąpienia do programu po trzech miesiącach zatrudnienia, przy czym przystąpienie do programu następuje po 30 dniach, a pierwsza składka jest opłacana od najbliższego pełnego miesiąca). Pracowniczy Program Emerytalny został wdrożony od maja 2017 roku;
- ubezpieczeń na życie (możliwość przystąpienia od pierwszego dnia zatrudnienia);
- dodatkowej opieki zdrowotnej (możliwość objęcia od pierwszego dnia zatrudnienia).

Towarzystwo na dzień 31 grudnia 2021 roku nie oferowało ani swoim pracownikom, ani członkom organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego i innym osobom nadzorującym kluczowe funkcje innych dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur.

Spółka nie stosuje uprawnień do akcji ani opcji na akcje jako elementu systemu wynagrodzeń pracowników.

Zarząd oraz pracownicy zajmujący stanowiska kierownicze i mający istotny wpływ na profil ryzyka w Towarzystwie objęci są systemem zarządzania przez cele. Cele są spójne ze strategią biznesową oraz planem finansowym Spółki, nadawane na okres oceny (rok kalendarzowy) i rozliczane po zatwierdzeniu wyników finansowych. Konstrukcja celów gwarantuje uwzględnienie cyklu koniunkturalnego Towarzystwa oraz ryzyka związanego z prowadzoną przez Spółkę działalnością. Ryzyko uwzględniane jest zarówno poprzez ustalenie odpowiednich, wrażliwych na ryzyko kryteriów oceny efektywności pracy, jak i redukcję lub brak premii w przypadku pogorszonych wyników finansowych, straty Towarzystwa i/lub pogorszenia innych zmiennych finansowych lub biznesowych. Wynagrodzenie zmienne w postaci premii przyznawane jest za realizację celów w przyjętym przedziale realizacji (min. – maks.) i wypłacane jest w horyzoncie 4-letnim (model premii odroczonej). PKO TU określiło maksymalną wartość wynagrodzenia zmiennego w relacji do wynagrodzenia stałego za dany okres oceny.

W przypadku pozostałych pracowników zajmujących stanowiska kierownicze i stanowiska specjalistyczne wynagrodzenie zmienne jest wypłacane w całości w roku następującym po roku, za który została dokonana ocena.

Członkowie Rady Nadzorczej, za wyjątkiem osób będących niezależnymi członkami organu, nie otrzymują wynagrodzenia od Spółki.

B.1.3 Informacja dotycząca istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na towarzystwo oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego

W 2021 roku nie wystąpiły transakcje z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej oraz osobami mającymi istotny wpływ na Towarzystwo. Członkowie organów Spółki mogą nabywać produkty ubezpieczeniowe będące w ofercie PKO TU.

Istotną umową z akcjonariuszem, tj. PKO Bankiem Polskim, jest umowa w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego, która była aktywna w całym 2021 roku.

Dodatkowo Spółka jest odbiorcą między innymi następujących usług świadczonych przez Bank:

1. kolokacja serwerów, macierzy i urządzeń sieciowych w ośrodku podstawowym i zapasowym Banku;
2. telefonia IP w połączeniu z nagrywaniem rozmów;
3. wsparcia procesu rekrutacji w ramach wolnych zasobów kadrowych Banku.

Wszystkie transakcje wewnątrzgrupowe są zawierane na zasadach rynkowych.

B.1.4 Ocena adekwatności systemu zarządzania

Zgodnie z art. 45 ust. 4 Ustawy, Towarzystwo przeprowadziło przegląd funkcjonowania systemu zarządzania. Proces przeglądu został uregulowany stosowną procedurą.

Zakres przeprowadzanych czynności sprawdzających obejmował wymagania odnoszące się do następujących obszarów:

1. organizacji, struktury organizacyjnej Towarzystwa,
2. systemu informacji zarządczej,
3. wymagań dotyczących funkcji kluczowych, w tym Zarządu, Rady Nadzorczej,
4. zarządzania ryzykiem,
5. funkcji zgodności,

6. funkcji aktuarialnej,
7. funkcji audytu wewnętrznego,
8. systemu kontroli wewnętrznej,
9. outsourcingu,
10. zasad wynagradzania,
11. zarządzania aktywami i pasywami,
12. relacji z udziałowcami,
13. innych wymagań, w tym w zakresie:
 - a) procedur dotyczących ciągłości działania,
 - b) procedur zapewniających bezpieczeństwo i poufność informacji i danych
 - c) kompetencji i doskonalenia pracowników,
 - d) systemu zarządzania produktem,
 - e) składu, funkcjonowania Komitetu Audytu;
 - f) likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych, procesu wypłaty zadośćuczynień.

W wyniku przeglądu uznano, że system zarządzania jest adekwatny w kontekście wymagań stawianych przez regulacje ujęte w:

- Ustawie,
- Akcie delegowanym,
- Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego 22 lipca 2014 r. w zakresie odnoszącym się do systemu zarządzania (wszystkie paragrafy z wyłączeniem Rozdziału 6 – Polityka informacyjna, Rozdziału 7 Działalność promocyjna i relacje z klientami oraz Rozdziału 9 – Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta),
- Wytycznych dotyczących systemu zarządzania wydanych 14 września 2015 r. przez EIOPA,
- Wytycznych IT wydanych przez KNF,
- Rekomendacji KNF dla zakładów ubezpieczeń dotyczących systemu zarządzania produktem,
- Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,
- Wytycznych KNF dotyczących likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych,
- Rekomendacji KNF dotyczących procesu ustalania i wypłaty zadośćuczynienia z tytułu szkody niemajątkowej z umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

W odrębnych procesach samooceny analizowano zgodność z wymaganiami pozostałych rekomendacji i wytycznych wydanych przez organ nadzoru w zakresie rynku ubezpieczeniowego.

W tym zakresie system zarządzania Towarzystwo również uznaje za adekwatny.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

PKO TU dba o to, by osoby pełniące funkcje Prezesa Zarządu, Członków Zarządu lub wykonujące czynności w ramach innych kluczowych funkcji miały odpowiedni poziom kompetencji, biorąc pod uwagę obowiązki przypisane do poszczególnych

osób. Spółka w trakcie procesu rekrutacji wnikliwie weryfikuje kompetencje i doświadczenie pracowników oraz wymaga ich udokumentowania w niezbędnym zakresie. Zgodnie z wdrożoną Procedurą badania kompetencji i reputacji proces weryfikacji adekwatności kompetencji trwa również przez cały okres zatrudnienia. Celem Towarzystwa jest zapewnienie odpowiedniego

poziomu zróżnicowania kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia poszczególnych osób, by zagwarantować, że Towarzystwo jest właściwie zarządzane i nadzorowane.

Towarzystwo stawia sobie również za cel, by osoby, które pełnią inne kluczowe funkcje, cieszyły się dobrą reputacją. Badając reputację, PKO TU bierze pod uwagę uczciwość i ryzyko potencjalnego wpływu sytuacji finansowej tych osób na sprawowane przez nie funkcje, opierając się na istotnych przesłankach dotyczących wzorców zachowań i zasad prowadzenia działalności gospodarczej, w tym wszelkich aspektów kryminalnych, finansowych i nadzorczych.

B.2.1. Kompetencje Prezesa i Członków Zarządu

Zgodnie z art. 48 ust. 1 Ustawy Członkiem Zarządu Towarzystwa może być osoba, która posiada pełną zdolność do czynności prawnych, ma wyższe wykształcenie, nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu oraz daje rękojmię prowadzenia spraw Towarzystwa w sposób należyty. Prezes Zarządu i Członkowie powinni kolektywnie dysponować wiedzą i doświadczeniem pozwalającym im na wypełnianie powierzonych funkcji w zakresie co najmniej:

- rynków ubezpieczeń i rynków finansowych, rozumianych jako świadomość i rozumienie biznesowego, gospodarczego i rynkowego środowiska, w którym Towarzystwo prowadzi działalność i świadomość poziomu wiedzy i potrzeb ubezpieczonych;
- strategii i modelu biznesowego, rozumianych jako szczegółowe zrozumienie modelu i strategii biznesowej Towarzystwa, systemu zarządzania, rozumianego jako świadomość i zrozumienie zagrożeń, przed którymi stoi Towarzystwo, i zdolności do zarządzania nimi; umiejętność oceny skuteczności działań Towarzystwa w zakresie skutecznego zarządzania, nadzoru i kontroli w miejscu pracy i – jeśli to konieczne – nadzorowania zmian w tych obszarach,
- analizy finansowej i aktuarialnej, rozumianych jako zdolność do interpretowania informacji finansowej i aktuarialnej do dotyczącej Towarzystwa, identyfikacji kluczowych problemów, wprowadzenie odpowiednich zasad kontroli oraz podejmowania niezbędnych działań w oparciu o te informacje;
- ram i wymogów prawnych, rozumianych jako świadomość i zrozumienie ram prawnych, w których Towarzystwo prowadzi działalność, zarówno pod względem wymagań prawnych i oczekiwań, jak również zdolności do przystosowania się do zmian regulacji bez zbędnej zwłoki.

Towarzystwo zapewnia odpowiedni udział osób, które wykazują się doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnych w zarządzaniu instytucją nadzorowaną na polskim rynku finansowym. Przynajmniej połowa Członków Zarządu powinna władać językiem polskim.

Za rekrutację na stanowiska Prezesa Zarządu i Członków Zarządu oraz wybór odpowiednich osób odpowiedzialna jest Rada Nadzorcza Spółki. Rada Nadzorcza prowadząc rekrutację na dane stanowisko bierze pod uwagę kryteria kompetencyjne i reputacyjne, tak, by zapewnić odpowiedni poziom profesjonalizmu osób zarządzających Towarzystwem. W przypadku rekrutacji na stanowisko, które poprzednio było zajmowane przez inną osobę, Rada Nadzorcza bierze pod uwagę listę kompetencji i formalnych kwalifikacji posiadanych przez zastępowaną osobę i ocenia ich wagę oraz istotność w kontekście całego zespołu zarządzającego.

Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi odpowiedniości ustanowionymi w Grupie Kapitałowej PKO BP Rada Nadzorcza Spółki w 2021 roku uchwaliła Zasady i tryb oceny odpowiedniości kandydatów na Członków Zarządu Spółki oraz Członków Zarządu Spółki. W związku z tym kandydaci na Członków Zarządu zobowiązani są do poddania się ocenie odpowiedniości indywidualnej, a Członkowie Zarządu ocenie odpowiedniości indywidualnej i zbiorowej poprzez uzupełnienie stosownego formularza i udział w ocenie kwalifikacji przeprowadzonej przez Radę Nadzorczą Spółki przy ewentualnym udziale jednostki Spółki odpowiedzialnej za zasoby ludzkie lub doradcy zewnętrznego. Ocena odpowiedniości indywidualnej dokonuje się w ramach oceny wstępnej w związku z powołaniem nowego Członka Zarządu lub corocznej oceny okresowej Członka Zarządu. Oceny odpowiedniości zbiorowej dokonuje się w ramach oceny wstępnej w związku z powołaniem nowego Zarządu lub w skład Zarządu nowego członka Zarządu, corocznej oceny okresowej Zarządu lub oceny dodatkowej dokonywanej w innych, uzasadnionych przypadkach.

W 2021 roku wyniki oceny odpowiedniości indywidualnej kandydatów na Członków Zarządu i Członków Zarządu, jak i odpowiedniości zbiorowej Zarządu zostały zweryfikowane jako odpowiednie.

Narzędziem służącym do aktualizacji badania poziomu kompetencji grupy osób zarządzających Towarzystwem jest również ankieta dotycząca kompetencji Członków Zarządu. Dodatkowo, przeprowadzając coroczny proces oceny realizacji celów, Rada Nadzorcza omawia z Prezesem Zarządu i Członkami Zarządu poziom ich kompetencji, wiedzy i doświadczenia oraz omawia plany rozwojowe, by zapewnić ciągły rozwój i nabywanie nowych kwalifikacji w kontekście celów stawianych Spółce.

B.2.2. Kompetencje osób nadzorujących inne kluczowe funkcje

Zgodnie z art. 48 ust. 3 Ustawy inne kluczowe funkcje może nadzorować osoba, która ma pełną zdolność do czynności prawnych, ma wyższe wykształcenie, nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu oraz dodatkowo dysponuje doświadczeniem zawodowym niezbędnym do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji oraz daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty. Osobą nadzorującą funkcję aktuarialną w Towarzystwie może być wyłącznie aktuariusz. Osoby pełniące inne funkcje kluczowe powinny spełniać wymagania kompetencji i rękojmi proporcjonalnie do wykonywanych czynności. Kompetencje niezbędne do zajmowania danego stanowiska kluczowego określane są każdorazowo przy prowadzeniu rekrutacji na dane stanowisko.

Osoby pełniące inne funkcje kluczowe są co roku poddawane procesowi oceny okresowej. Za przeprowadzenie tej oceny zgodnie z harmonogramami obowiązującymi w Towarzystwie odpowiedzialny jest bezpośredni przełożony każdej z osób zajmującej kluczowe stanowisko. W trakcie procesu, oprócz oceny realizacji zadań w danym okresie, powinny zostać przedyskutowane: poziom kompetencji wymagany na danym stanowisku, wiedza i doświadczenie oraz plany rozwojowe, by zapewnić ciągły rozwój i nabywanie nowych kwalifikacji.

B.2.3. Badanie reputacji Prezesa i Członków Zarządu oraz pozostałych osób pełniących inne kluczowe funkcje

W celu zapobieżenia wystąpieniu ryzyka reputacyjnego i/lub jego skutków dla PKO TU, Towarzystwo bada reputację osób pełniących funkcje Prezesa Zarządu, Członków Zarządu i wykonujących czynności w ramach innych kluczowych funkcji nie tylko podczas procesu rekrutacji, ale również w trakcie ich zatrudnienia. Podczas procesu rekrutacyjnego osoby odpowiedzialne za jego przeprowadzenie i ostateczny wybór kandydata ze szczególną dbałością zwracają uwagę na niejasności w przedstawianej przez kandydatów historii zatrudnienia i/lub prowadzenia przez nich własnej działalności gospodarczej. Przed otrzymaniem oferty zatrudnienia (lub podjęcia współpracy na podstawie innej niż umowa o pracę) kandydat jest proszony o dobrowolne wypełnienie ankiety badania reputacji. Przed powołaniem przez Radę Nadzorczą danej osoby na stanowisko Członka Zarządu lub Prezesa Zarządu osoba ta zobowiązana jest złożyć oświadczenie, że spełnia warunki ustawowe. Osoby już zatrudnione wypełniają ankietę badania reputacji nie rzadziej niż raz w roku. W przypadku zmaterializowania się ryzyka reputacyjnego wszelkie decyzje podejmowane są indywidualnie, w zależności od rodzaju ryzyka i funkcji pełnionej przez daną osobę

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1 System zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych zarówno w PKO TU, jak i w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego i w jej podmiocie dominującym.

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- zapewnienie stabilności i płynności finansowej Towarzystwa;
- ochrona wartości kapitału akcjonariuszy;
- zapewnienie realizacji świadczeń i odszkodowań względem klientów;
- wsparcie Towarzystwa w prowadzeniu efektywnej działalności.

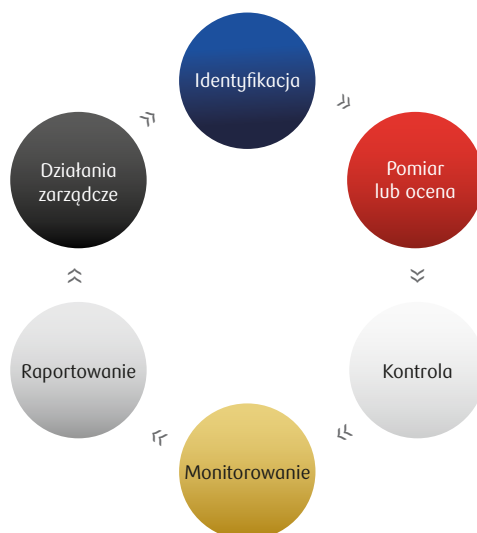
Cele zarządzania ryzykiem osiąga się w szczególności poprzez zapewnianie właściwej informacji o ryzyku, tak aby decyzje mogły być podejmowane z pełną świadomością ryzyka, jakie ze sobą niosą.

Wdrożony system zarządzania ryzykiem jest efektywny i obejmuje strategię, procesy oraz procedury sprawozdawcze konieczne do określenia, pomiaru i monitorowania ryzyk, na które jest lub może być narażone Towarzystwo, zarządzania tymi rodzajami ryzyka i sprawozdawczości w ich zakresie, w sposób ciągły, zarówno na poziomie indywidualnym, jak i zagregowanym. Towarzystwo zapewnia efektywność i właściwe zintegrowanie systemu zarządzania ryzykiem ze strukturą organizacyjną oraz z procesami decyzyjnymi, z uwzględnieniem osób pełniących kluczowe funkcje. System zarządzania ryzykiem obejmuje ryzyka, które należy uwzględnić w obliczeniach kapitałowego wymogu wypłacalności, oraz ryzyka nieobjęte przez Formułę Standardową.

Wdrożony system zarządzania ryzykiem w Spółce ma na celu zapewnienie kompleksowej, bieżącej i poprawnej informacji o ryzyku tak, aby decyzje biznesowe były podejmowane z pełną świadomością ryzyk. Składa się on z następujących elementów:

- identyfikacja ryzyka polegająca na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz oszacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Spółki. W ramach identyfikacji ryzyka określone są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne oraz podlegające monitorowaniu. Spółka dokonuje oceny istotności ryzyk, czego efektem jest klasyfikacja na ryzyka: istotne, podlegające monitorowaniu lub pozostałe;
- ocena lub pomiar ryzyka obejmujące określanie miar ryzyka odpowiednich do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz ilościowej kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar, a także ocena ryzyka polegająca na określeniu rozmiarów lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem. W ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się prace związane z wyceną ryzyk dla potrzeb polityki taryfowej oraz testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka;
- kontrola ryzyka polegająca na określaniu narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania lub ograniczania poziomu ryzyka w poszczególnych obszarach działalności Spółki. Obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności mechanizmów kontrolnych, w szczególności w postaci strategicznych limitów tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka, które podlegają monitorowaniu, a w przypadku ich przekroczenia podejmowane są działania zarządcze;
- prognozowanie i monitorowanie ryzyka polegające na sporządzaniu prognoz poziomu ryzyka oraz monitorowaniu odchyleń realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzaniu testów warunków skrajnych (specyficznych i kompleksowych). Prognozy poziomu ryzyka poddaje się weryfikacji. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności;
- raportowanie ryzyka polegające na cyklicznym informowaniu organów Spółki o wynikach pomiaru ryzyka lub oceny ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców;
- działania zarządcze polegające w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych kształtujących proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, określających poziom tolerancji na ryzyko, ustalających wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji, w tym o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz profilu ryzyka Towarzystwa.

Schemat B.3.1. Proces zarządzania ryzykiem

Wyżej wymienione kroki podlegają dostosowywaniu do zmieniających się wymogów regulacyjnych, zmian w otoczeniu oraz są przedmiotem usprawnień i doskonalenia. Struktura organizacyjna Spółki zapewnia odpowiednie kompetencje i funkcje w zakresie zarządzania ryzykiem oraz określa zakres obowiązków i odpowiedzialności w obszarze zarządzania ryzykiem, a także odpowiednie linie raportowania i komunikacji.

Strategia Zarządzania Ryzykiem jest wprowadzona z uwagi na to, iż każda aktywność podejmowana przez Spółkę generuje ryzyko. Celem Strategii Zarządzania Ryzykiem jest zapewnienie stabilnego zarządzania ryzykiem, zintegrowanego z działalnością Spółki. PKO TU dąży do ciągłego rozwoju systemu, świadomości i kultury zarządzania ryzykiem w Spółce poprzez podniesienie jakości procesów i metodologii identyfikacji, pomiaru, monitoringu, kontroli ryzyk wynikających z podejmowanej działalności, a także poprawy efektywności metod i narzędzi ograniczania ryzyka.

PKO TU sporządziło na piśmie zasady dotyczące funkcji zarządzania ryzykiem, obejmujące zasady związane z następującymi obszarami:

- oceną ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- zarządzaniem aktywami i zobowiązaniami;
- zarządzaniem lokatami;
- zarządzaniem płynnościami i ryzykiem koncentracji;
- zarządzaniem ryzykiem operacyjnym, w tym bezpieczeństwem IT;
- reasekuracją i innymi technikami przenoszenia ryzyka.

Do elementów systemu zarządzania ryzykiem należą między innymi:

- organizacja ładu korporacyjnego obejmującego zarówno strukturę organizacyjną, linie raportowania, kluczowe funkcje, kontrolę wewnętrzną, nadzór, komunikację, jak i kulturę zarządzania ryzykiem;
- ocena własna ryzyk i potrzeb kapitałowych w horyzoncie planowania biznesowego.

System zarządzania ryzykiem ma zapewniać, że metody identyfikacji, oceny lub pomiaru, monitorowania, kontroli, prognozowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz działań zarządczych są adekwatne do tolerancji na ryzyko przyjętej przez PKO TU oraz że wszystkie istotne rodzaje ryzyka, na które Towarzystwo jest lub może być narażony w horyzoncie czasowym równym okresowi planowania biznesowego, są identyfikowane jeszcze przed podjęciem decyzji biznesowych i uwzględniane przy podejmowaniu tych decyzji.

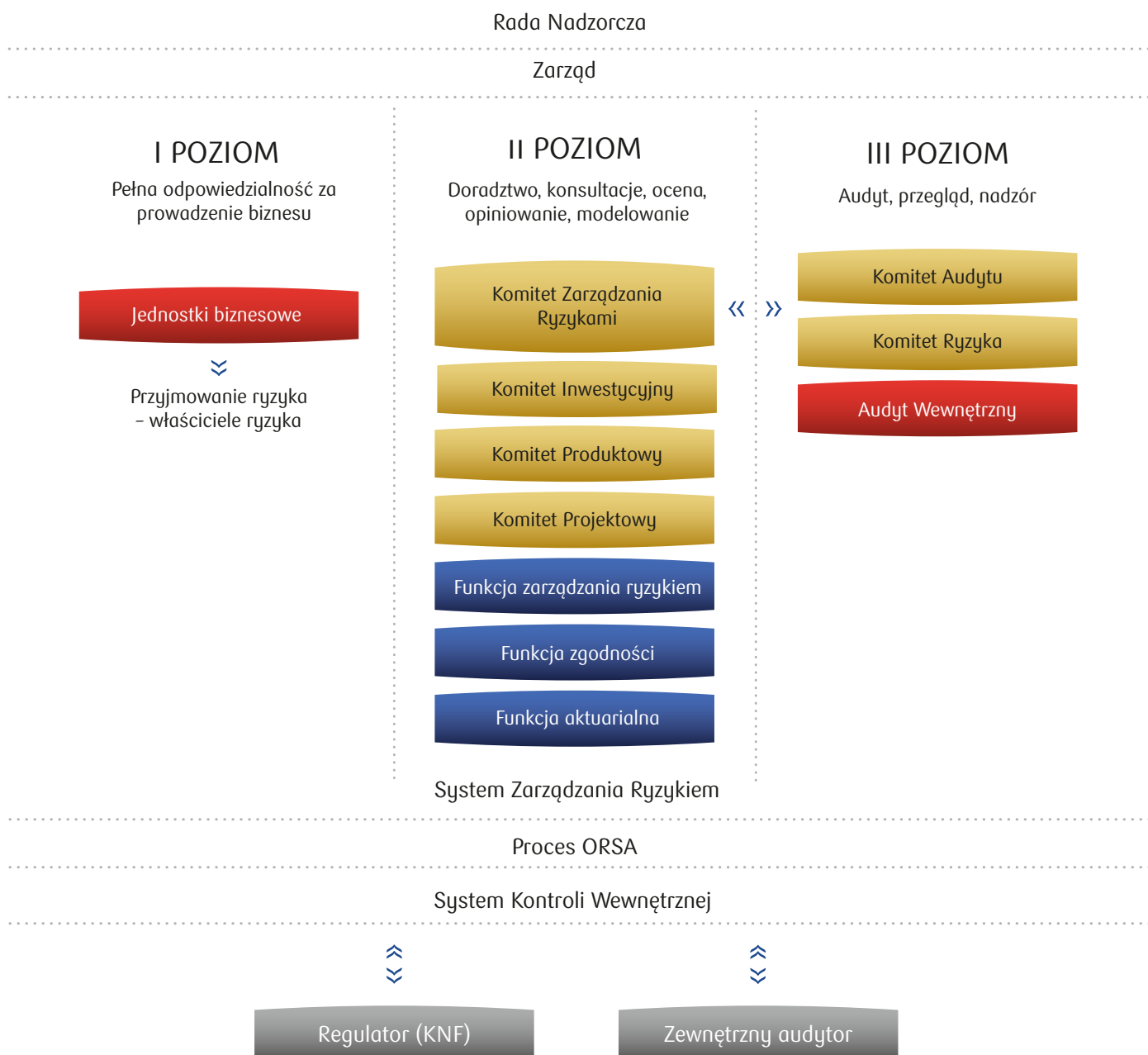
Zarządzanie ryzykiem realizuje się na trzech niezależnych, wzajemnie uzupełniających się poziomach:

- pierwszy poziom tworzą struktury organizacyjne Towarzystwa zarządzające produktem, realizujące sprzedaż produktów i obsługę klientów (w tym szkód i świadczeń) oraz inne struktury realizujące zadania operacyjne generujące ryzyko, funkcjonujące na podstawie przepisów wewnętrznych;
- drugi poziom obejmuje działalność komórek realizujących funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję aktuarialną, funkcję zgodności, jak również funkcjonowanie komitetów Spółki; celem tych struktur jest identyfikacja, pomiar lub ocena, kontrola, monitorowanie i raportowanie istotnych rodzajów ryzyka, a także stwierdzanych zagrożeń, aby zapewnić, że działania realizowane na pierwszym poziomie są właściwie zaprojektowane w przepisach wewnętrznych Towarzystwa i skutecznie ograniczają ryzyko, wspierają pomiar, ocenę i analizę ryzyka oraz efektywność działalności;
- trzeci poziom stanowi działalność komórki audytu wewnętrznego oraz komitety przy Radzie Nadzorczej, realizujące niezależne audyty elementów systemu zarządzania Towarzystwem, o których mowa w pkt 1 i 2 powyżej; audyt wewnętrzny funkcjonuje odrębnie od pierwszego i drugiego poziomu.

Drugi poziom wspiera podejmowanie działań mających na celu eliminację niekorzystnych odchyleń od planu finansowego w zakresie wielkości wpływających na ujęte w planie finansowym ilościowe strategiczne limity tolerancji na ryzyko.

Podział odpowiedzialności w ramach systemu zarządzania ryzykiem, został przedstawiony na schemacie nr B.3.2.

Schemat B.3.2. Trzy poziomy w zarządzaniu ryzykiem

B.3.2 Ocena własna ryzyka i wypłacalności

Celem własnej oceny ryzyka i wypłacalności („ORSA”) w PKO TU jest utrzymanie optymalnego poziomu kapitałów własnych w horyzoncie planowania biznesowego, zapewniającego bezpieczeństwo działalności przy uwzględnieniu zmian profilu i skali działalności oraz niekorzystnych warunków skrajnych. Kluczowymi komponentami procesu ORSA w Spółce są:

- określanie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności przy uwzględnieniu specyficznego profilu ryzyka, zatwierdzonych limitów tolerancji ryzyka oraz strategii działalności towarzystwa;
- zapewnienie ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem kapitałowym oraz

wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;

- ocena stopnia odchylenia profilu ryzyka danego towarzystwa od założeń stanowiących podstawę kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego według Formuły Standardowej.

Proces ORSA w Spółce realizowany jest przez następujące jednostki organizacyjne:

- w zakresie identyfikacji ryzyka – wszyscy pracownicy, a dla kluczowych ryzyk – wyższa kadra kierownicza Towarzystwa i Zarząd;
- w zakresie pomiaru lub oceny ryzyka oraz jego kontroli, prognozowania i monitorowania oraz raportowania, kalkulacji i prognozowania wymogu kapitałowego kluczową rolę odgrywa obszar ryzyka, aktuariatu, zgodności, kontroli wewnętrznej i finansów;
- w zakresie działań zarządczych – wyższa kadra kierownicza Towarzystwa, odpowiednie Komitety i Zarząd Towarzystwa.

Proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności jest poddawany przeglądowi i zatwierdzany przez Zarząd Spółki. Raport ORSA jest również akceptowany przez Zarząd – Towarzystwo przeprowadza własną ocenę ryzyka i wypłacalności co najmniej raz w roku, a także bezzwłocznie po wystąpieniu istotnych zmian w profilu ryzyka.

Na proces ORSA składają się następujące elementy:

- PEST – warsztaty analizy otoczenia zewnętrznego w horyzoncie planowania biznesowego. Analizowane czynniki zewnętrzne należą do czterech grup: polityczno-regulacyjnych (P), ekonomicznych (E), społecznych (S) i technologicznych (T);
- proces planowania finansowego i sporządzania prognoz finansowych, z uwzględnieniem wymogów kapitałowych w celu zapewnienia ciągłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności (SCR) i minimalnym wymogiem kapitałowym (MCR) oraz wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- prognozy wielkości SCR w horyzoncie planowania biznesowego oparte na:
 - danych prognostycznych dotyczących wielkości sprzedaży i głównych pozycji bilansowych;
 - założeniach dotyczących struktury aktywów;
- porównanie wyników SCR i własnej oceny potrzeb kapitałowych z tytułu ekspozycji na ryzyka dla najbardziej istotnych ryzyk, przy uwzględnieniu specyficznego profilu ryzyka Spółki oraz zatwierdzonych limitów tolerancji ryzyka oraz strategii działalności towarzystwa;
- stopień odchylenia profilu ryzyka Spółki od założeń stanowiących podstawę kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego według Formuły Standardowej;
- cykliczne warsztaty samooceny ryzyka operacyjnego i ryzyka braku zgodności przeprowadzane odrębnie dla kluczowych procesów realizowanych w Towarzystwie;
- sformalizowane analizy ryzyka inicjatyw podejmowane dla projektów mogących zmienić profil ryzyka Spółki, w tym dla wszystkich inicjatyw produktowych;
- raporty dotyczące postępowań administracyjnych, spraw sądowych i skarg;
- analiza założeń i jakości danych (w tym założeń aktuarialnych, uproszczeń, decyzji eksperckich);
- cyklicznie, nie rzadziej niż raz na kwartał, przeprowadzanie przez Spółkę aktualnej oceny profilu ryzyka Spółki – raport z wynikami prezentowany jest na Komitecie Zarządzania Ryzykami i Komitecie Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.

Towarzystwo ustala własne potrzeby w zakresie wypłacalności, biorąc pod uwagę swój profil ryzyka, tj. szacuje odpowiednik wymogu kapitałowego alternatywnymi metodami statystycznymi i matematycznymi, uwzględniając parametry i dane empiryczne Spółki na podstawie posiadanych informacji historycznych oraz atrybutów posiadanego portfela aktywów i pasywów, a następnie porównuje uzyskane wyniki do rezultatów otrzymanych przy zastosowaniu Formuły Standardowej.

W ramach oceny adekwatności profilu ryzyka PKO TU do założeń leżących u podstaw Formuły Standardowej prowadzone są następujące analizy:

- ocena kompletności profilu ryzyka zdefiniowanego w ramach Formuły Standardowej – identyfikacja ryzyk nieujętych w ramach formuły standardowej;
- jakościowa ocena adekwatności formuły standardowej dla poszczególnych ryzyk – identyfikacja ryzyk, dla których wymóg kapitałowy wg Formuły Standardowej może znacząco odbiegać od rzeczywistego profilu ryzyka PKO TU;
- ilościowa ocena adekwatności Formuły Standardowej dla najbardziej istotnych ryzyk zidentyfikowanych w ramach powyższych dwóch punktów.

Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem koordynuje opracowanie profilu ryzyka Spółki. Profil ryzyka obrazuje charakter i poziom ponoszonego przez Spółkę ryzyka. W celu określenia najbardziej aktualnego profilu ryzyka PKO TU podejmuje działania zmierzające do identyfikacji i zarządzania wszystkimi istotnymi dla działalności Towarzystwa rodzajami ryzyka. W tym celu prowadzony jest w Spółce proces identyfikacji ryzyk i oceny ich istotności oraz monitoring, w który włączone są wszystkie

jednostki organizacyjne PKO TU. Spółka sporządza profil ryzyka w oparciu o istotne ryzyka i podlegające monitorowaniu, na które jest narażona w związku z prowadzoną działalnością. Lista ryzyk tworzona jest w oparciu o procesy identyfikacji ryzyk w Spółce (m.in. proces analizy ryzyka inicjatyw, samoocena ryzyka operacyjnego, pomiar ryzyk finansowych, PEST) oraz na podstawie oceny eksperckiej i pomiarów potencjalnych strat finansowych. Ocena ekspercka stosowana w szacowaniu istotności ryzyka oparta jest na:

- oszacowaniu potencjalnego wpływu finansowego w przypadku ryzyk trudno mierzalnych;
- oszacowaniu prawdopodobieństwa wystąpienia straty;
- ocenie wpływu zdarzenia na reputację Spółki;
- ocenie skutków prawnych;
- ocenie wpływu na zgodność z regulacjami;
- ocenie wpływu na procesy biznesowe;
- planach i strategiach biznesowych;
- skuteczności podjętych przez Spółkę działań ograniczających ryzyko;
- analizie czynników zewnętrznych.

Proces samooceny ryzyk i szacowania ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności w horyzoncie planowania biznesowego jest procesem złożonym, opartym zarówno na procesach planowania budżetowego i strategicznego, a także funkcjonujących procesach oceny aktualnego profilu ryzyka, uzupełnionych o elementy dotyczące prognozowania kapitałowego wymogu wypłacalności – SCR, i analizy własnych potrzeb kapitałowych. Proces ORSA jest zintegrowany z bieżącym zarządzaniem, planowaniem finansowym oraz Strategią biznesową Towarzystwa. W szczególności wszelkie decyzje dotyczące wdrażania nowych produktów, kształtowania programów reasekuracji oraz strategii inwestycyjnej Spółki są implementowane po przeprowadzeniu dogłębnej analizy sytuacji kapitałowej oraz z uwzględnieniem zidentyfikowanych ryzyk, po ocenie istniejących mitygacji oraz mając na uwadze wdrożenie ewentualnych dodatkowych mechanizmów kontrolnych.

Działania w zakresie zarządzania kapitałem i systemu zarządzania ryzykiem są zatem ze sobą silnie sprzężone, w szczególności ściśle monitoringu podlegają zagrożenia dla adekwatności kapitałowej Towarzystwa.

W sytuacji zidentyfikowania ryzyk, mogących mieć istotny wpływ na pogorszenie sytuacji kapitałowej Towarzystwa po przeprowadzeniu analizy, podejmowane są działania nakierowane na zapobieżenie negatywnemu wpływowi na sytuację kapitałową i finansową PKO TU.

B.4 System kontroli wewnętrznej

B.4.1 Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej w Towarzystwie opiera się na modelu trzech niezależnych, wzajemnie uzupełniających się poziomach i jest spójny z modelem zarządzania ryzykiem. Został udokumentowany w regulacjach wewnętrznych przyjętych w Towarzystwie. Ramy systemu są zdefiniowane we właściwych regulaminach i pisemnych strategiach. Wskazane dokumenty są przyjmowane przez Zarząd i zatwierdzane przez Radę Nadzorczą.

System kontroli wewnętrznej obejmuje zarówno regulacje dot. organizacji poszczególnych funkcji, jak i procedury administracyjne i księgowość, wymagania raportowe dotyczące różnych szczebli organizacyjnych Towarzystwa oraz funkcję zgodności.

Celem kontroli wewnętrznej jest uzyskanie racjonalnego zapewnienia, że działalność Towarzystwa jest prowadzona z zachowaniem:

- skuteczności i wydajności prowadzonej działalności;
- wiarygodności sprawozdań finansowych;
- zgodności prowadzonej działalności z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi;
- ochrony zasobów, w tym właściwego zarządzania różnymi rodzajami ryzyka związanymi z prowadzoną działalnością.

Każdy z menedżerów pierwszego poziomu ma przypisane mu obowiązki w zakresie kontroli wewnętrznej. Jednostki drugiego i trzeciego poziomu są organizacyjnie usytuowane w sposób zapewniający niezależność i szeroki zakres działania:

- wszystkie raportują do Zarządu;
- równolegle cyklicznie przedkładają raporty do Komitetu Audytu lub Komitetu Ryzyka w ramach Rady Nadzorczej;
- w szerokim zakresie uczestniczą w procesach podejmowania decyzji (stałe uczestnictwo w pracach kadry zarządzającej, członkostwo we właściwych Komitetach).

Ocena jakości mechanizmów kontrolnych jest dokonywana w ramach monitoringu Biura Prawnego i Zgodności oraz w ramach audytów Biura Audytu Wewnętrznego. Ważnym elementem kontroli wewnętrznej jest monitorowanie czynności naprawczych:

- w odniesieniu do wykonywania zaleceń audytu wewnętrznego – przez Biuro Audytu Wewnętrznego;
- w odniesieniu do wykonywania innych działań naprawczych, np. po zaleceniach kontroli zewnętrznych, monitoringu Biura Prawnego i Zgodności, incydentach, samoocenach ryzyka – przez Biuro Prawne i Zgodności.

Mechanizmy kontrolne zależą od obszaru i regulowanego procesu. Przy konstruowaniu adekwatnych mechanizmów kontrolnych stosowane są następujące zasady:

- zapewnienie, że kluczowe decyzje i czynności operacyjne nie są podejmowane jednoosobowo;
- ustalenie mechanizmów raportowych umożliwiających monitorowanie wykonania zadań postawionych przed Spółką;
- utrzymywanie mechanizmów zabezpieczających lub umożliwiających szybkie wykrycie błędów operacyjnych, w szczególności w obszarach, gdzie operacje dokonywane są manualnie lub z dużym udziałem pracy ludzkiej;
- utrzymywanie mechanizmów zapewniających poprawność dokonywanych operacji obliczeniowych, np. uzgadnianie danych w rejestrach z niezależnym źródłem danych, wyrywkowe ponowne przeliczenie przez drugą osobę;
- zabezpieczenia przed nieautoryzowanym dostępem;
- w przypadku delegowania zadań związanych z kontrolą wewnętrzną zapewnieniem realnej efektywności mechanizmów kontrolnych i unikanie konfliktów interesów.

Ważną rolę w systemie kontroli wewnętrznej odgrywa Rada Nadzorcza, która bezpośrednio lub poprzez wydzielony w jej ramach Komitet Audytu lub Komitetu Ryzyka regularnie otrzymuje informacje dot. systemu kontroli wewnętrznej w postaci regularnych raportów Biura Audytu Wewnętrznego, Biura Prawnego i Zgodności, Biura Zarządzania Ryzykiem oraz Działu Aktuarnego.

Corocznie dokonywana jest ocena systemu kontroli wewnętrznej przez Radę Nadzorczą, a w ramach bieżących posiedzeń członkowie Rady mogą wpływać na działania Spółki w tym obszarze. Istotne zmiany dot. konstrukcji systemu kontroli wewnętrznej, a także planów pracy oraz decyzje personalne dot. kierujących Biurem Audytu Wewnętrznego oraz Biurem Prawnym i Zgodności wymagają udziału Rady Nadzorczej lub Komitetu Audytu.

B.4.2 Opis realizacji funkcji zgodności z przepisami

Funkcja zgodności realizowana jest w Towarzystwie poprzez Biuro Prawne i Zgodności. Zadania Biura zostały zdefiniowane w regulacjach wewnętrznych dot. ryzyka braku zgodności. Priorytety Biura na dany rok są określone w planie zapewnienia zgodności zatwierdzanym przez Zarząd i konsultowanym z Komitetem Audytu.

Do procesów stale realizowanych przez Biuro lub z jego udziałem należą:

- prowadzenie prac dostosowawczych związanych z nowymi regulacjami prawnymi i wymaganiami nadzorczymi;
- ocena ryzyka braku zgodności, w tym w ramach procesu tworzenia produktów i materiałów marketingowych;
- monitoring zgodności;
- koordynacja przeglądu funkcjonowania systemu zarządzania;
- koordynowanie prac związanych z kontrolami zewnętrznymi organów i wdrażaniem działań naprawczych;
- rejestracja incydentów braku zgodności i ocena adekwatności podjętych działań naprawczych;
- zarządzanie sytuacjami konfliktu interesów, w tym inwestycji własnych pracowników Towarzystwa;
- prowadzenie rejestru korzyści i prezentów.

W ramach procesu zapewnienia dostosowania do nowych regulacji prawnych rolę Biura Prawnego i Zgodności jest identyfikacja zakresu prac wdrożeniowych, upewnienie się, że właściwe działania dostosowawcze zostały podjęte w Towarzystwie, raportowanie o statusie prac i ryzykach związanych z wdrożeniem do Zarządu i Rady Nadzorczej.

W ramach dokonywania oceny ryzyka zgodności Towarzystwo realizuje trzy procesy:

- samoocenę ryzyka braku zgodności na poziomie procesów – analiza jest przeprowadzona w cyklu rocznym;
- proces ma charakter następczy;
- ocenę ryzyka, w tym ryzyka braku zgodności w ramach wdrażanych istotnych inicjatyw – proces jest przeprowadzany przy każdej takiej inicjatywie i ma charakter prewencyjny;
- uczestnictwo Biura Prawnego i Zgodności w procesie tworzenia dokumentacji produktowej i materiałów marketingowych – działanie o charakterze prewencyjnym.

W ramach monitorowania zgodności prowadzonego przez Biuro Prawne i Zgodności przeprowadzane są działania sprawdzające poświęcone wybranym obszarom po uprzedniej analizie ryzyka z uwzględnieniem równoległe przeprowadzanych i planowanych zadań audytowych.

Działania monitoringowe kończą się raportem lub notatką (w przypadku zadań o mniejszym wymiarze), wydaniem rekomendacji, ustaleniem działań mitygujących ryzyko oraz komunikacją wyników do Zarządu i Komitetu Ryzyka.

Wymieniony powyżej przegląd funkcjonowania systemu zarządzania ma charakter szczególny, jest wprost wymagany przez przepisy prawa, jest zadaniem corocznym. Biuro Prawne i Zgodności koordynuje proces, ale zaangażowanych jest więcej komórek organizacyjnych.

Do zadań Biura Prawnego i Zgodności należy ponadto zapewnienie prawidłowej współpracy Spółki w przypadku kontroli zewnętrznych organów nadzoru oraz zapewnienie wdrożenia działań naprawczych w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości i wydania zaleceń.

Towarzystwo prowadzi systematyczny proces gromadzenia danych o incydentach, w tym o przypadkach braku zgodności, i wykorzystuje te dane w ocenie ryzyka, planowaniu działań naprawczych oraz ocenie adekwatności zabezpieczenia kapitałowego.

B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

Funkcja audytu wewnętrznego została wyodrębniona w strukturze organizacyjnej Towarzystwa i jest realizowana przez Biuro Audytu Wewnętrznego, kierowane przez Dyrektora Biura. Funkcja audytu wewnętrznego obejmuje ocenę adekwatności, efektywności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów zarządzania. Zasady funkcjonowania audytu wewnętrznego w Towarzystwie oraz zasady realizacji zadań zostały opisane w przepisach wewnętrznych, określających m.in. cel i zakres przedmiotowy działalności audytu wewnętrznego, proces planowania, przygotowywania i przeprowadzania audytów. Funkcja audytu wewnętrznego jest obiektywna i niezależna od funkcji operacyjnych, co jest zapewnione w Towarzystwie poprzez administracyjną podległość Biura Audytu Wewnętrznego Prezesowi Zarządu i funkcjonalną podległość Komitetowi Audytu składającego się z członków Rady Nadzorczej Towarzystwa. Komitet Audytu sprawuje nadzór nad efektywnością funkcji audytu wewnętrznego. Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego, oprócz zadań związanych z realizacją funkcji audytu wewnętrznego w Towarzystwie, nie wykonuje innych funkcji należących do systemu zarządzania.

Do głównych zadań funkcji audytu wewnętrznego należy opracowanie rocznego planu audytów oraz planu trzyletniego na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka, a następnie realizacja audytów zgodnie z przyjętym planem. Plan audytów zatwierdzany jest przez Komitet Audytu. Proces przeprowadzania audytu przebiega na podstawie każdorazowo przygotowanego programu audytu. Jednostki objęte badaniem są formalnie informowane o terminie i zakresie audytu z odpowiednim wyprzedzeniem. Realizacja każdego zadania przebiega w oparciu o spotkania i rozmowy z kluczowymi pracownikami, przegląd dokumentacji związanej z badaną tematyką oraz przeprowadzenie szczegółowych testów.

W wyniku zrealizowanego audytu wydawane są rekomendacje mające na celu zaadresowanie zidentyfikowanych nieprawidłowości. Status realizacji poszczególnych rekomendacji podlega regularnemu monitoringowi. W ramach przeprowadzanego monitoringu Biuro Audytu Wewnętrznego pozyskuje informacje oraz dokumentację potwierdzającą faktyczną realizację rekomendacji.

Biuro Audytu Wewnętrznego okresowo przygotowuje sprawozdania z prowadzonej działalności. Kwartalnie opracowywane jest sprawozdanie na temat wyników zrealizowanych audytów oraz statusu realizacji rekomendacji i prezentowane jest na posiedzeniach Komitetu Audytu. Rocznie przygotowywane jest sprawozdanie dla Komitetu Audytu podsumowujące działalność funkcji audytu wewnętrznego, w którym przedstawiane jest syntetyczne podsumowanie przeprowadzonych audytów, status realizacji rekomendacji oraz opinia audytu wewnętrznego na temat systemu kontroli wewnętrznej.

Niezależność funkcji audytu wewnętrznego jest zapewniona poprzez odpowiednie usytuowanie organizacyjne oraz zakres zadań Biura Audytu Wewnętrznego, które sprowadzają się wyłącznie do przeprowadzania niezależnych audytów. Biuro Audytu Wewnętrznego ma zapewniony dostęp do wszelkich informacji, dokumentacji i systemów wykorzystywanych w Towarzystwie w celu realizacji zadań audytowych. Ponadto powoływanie i odwoływanie osoby kierującej Biurem Audytu Wewnętrznego odbywa się za zgodą Komitetu Audytu. Dodatkowo Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego ma nieograniczony dostęp do Prezesa Zarządu oraz pozostałych Członków Zarządu Towarzystwa, a także bezpośredni kontakt z Przewodniczącym Komitetu Audytu.

B.6 Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna została wyodrębniona w strukturze organizacyjnej Towarzystwa i jest realizowana przez Dział Aktuarialny, kierowany przez Dyrektora Działu. Raportuje on do Dyrektora Finansowego, który z kolei raportuje do Członka Zarządu odpowiedzialnego za Pion Wsparcia.

Do zadań realizowanych przez funkcję aktuarialną zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej należy:

- koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli oraz założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
- porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego;
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia;
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji;
- współpracowanie przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
 - modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
 - własnej oceny ryzyka i wypłacalności Towarzystwa;
- ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości.

Dodatkowe zadania realizowane przez funkcję aktuarialną:

- udział przy tworzeniu nowych produktów, z uwzględnieniem w szczególności taryfikacji składek;
- przygotowywanie naliczeń reasekuracyjnych w zakresie składek, prowizji, świadczeń oraz udziału w zysku, dokonywanie rozliczeń reasekuracyjnych;
- ustalanie wartości udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości;
- ustalanie wartości udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- kalkulacja wymogów kapitałowych (SCR, MCR) dla celów wypłacalności;
- prognozowanie przepływów finansowych na cele przygotowywania planów finansowych;
- raportowanie zarządcze.

Funkcja aktuarialna ocenia również, czy stosowane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych systemy informatyczne w dostatecznym stopniu wspierają procedury aktuarialne i statystyczne.

B.7 Outsourcing

B.7.1 Zasady outsourcingu

PKO TU wprowadziło szereg zasad prawidłowego zarządzania procesem outsourcingu. Zasady te zostały ujęte w stosownej procedurze i były przekazywane do organu nadzoru zgodnie z właściwymi przepisami prawa. W przypadku outsourcingu podstawowych lub ważnych funkcji Towarzystwo przeprowadza staranną selekcję partnerów oraz przeprowadza analizę ryzyka, która dodatkowo wymaga zaopiniowania przez Komitet Zarządzania Ryzykami przed podjęciem finalnej decyzji przez Zarząd.

Analizując potencjalnych partnerów, którzy mają otrzymać zlecenia czynności podstawowych, brane są pod uwagę:

- przedmiot zamówienia (zakres czynności realizowanych na rzecz i w imieniu Spółki);
- terminy i jakość realizacji przedmiotu zamówienia;
- wynagrodzenie;
- ocena zdolności do świadczenia usług, obejmująca sytuację majątkową i zdolność do kontynuowania działalności, pozycja rynkowa, doświadczenie w realizacji usług będących przedmiotem zamówienia, zaplecze ludzkie i technologiczne, referencje;
- niezbędne zgody, pozwolenia, certyfikaty – jeśli są wymagane przepisami prawa w danym przypadku;
- potencjalne ryzyka związane z przekazaniem określonych czynności do podmiotu zewnętrznego z wykorzystaniem metod oceny ryzyka aktualnie stosowanych w Towarzystwie;
- identyfikacja potencjalnych konfliktów interesów i metody zabezpieczenia się przed nimi przez podmiot zewnętrzny;
- zdolność oferenta do zapewnienia takiego samego poziomu bezpieczeństwa i poufności danych, do jakiego zobowiązane jest Towarzystwo;
- możliwości monitorowania i wpływu na sposób wykonywania zleconych czynności przez Towarzystwo, w tym zakres ewentualnego podzlecenia kolejnym podmiotom poszczególnych czynności, zatem Spółka ocenia nadzór nad zarządzaniem ryzykiem i kontrolą wewnętrzną u zleceniobiorcy w zakresie powierzonych usług;
- możliwość uzyskania korzyści skali i synergii operacyjnych w ramach Grupy Kapitałowej, do której należy Towarzystwo, przy uwzględnieniu wymogów, o których mowa w art. 274 Aktu Delegowanego;
- rekomendacja dla Zarządu wyboru oferty wraz z uzasadnieniem biznesowym uwzględniającym potencjalne koszty, korzyści ryzyka związane ze zleceniem wykonywania określonych czynności przez podmiot zewnętrzny lub ich pozostawieniem w Towarzystwie.

W przypadku zlecenia podmiotowi zewnętrznemu czynności podstawowych konieczne jest uzyskanie opinii działającego w Towarzystwie Komitetu Zarządzania Ryzykami poprzedzone analizą ryzyka wg standardowej metodyki przyjętej w Spółce. Analiza ta zawiera w szczególności ocenę:

- ryzyka braku zgodności z wymaganiami prawnymi;
- ryzyka ewentualnego konfliktu interesów;
- ryzyka uzależnienia się od podmiotu zewnętrznego i możliwości wyjścia z relacji z tym podmiotem.

Ponadto standard przyjęty w Towarzystwie przewiduje uwzględnienie w umowach z partnerami szeregu zapisów, które gwarantują Towarzystwu monitorowanie jakości świadczonych usług, możliwość audytu zleconych procesów, zapewniają współpracę zleceniobiorcy z organem nadzoru oraz zabezpieczają Towarzystwo na wypadek konieczności insourcingu lub zmiany partnera świadczącego usługi. Istotnym zabezpieczeniem jest czytelne przypisanie osób, które są odpowiedzialne za przegląd relacji z partnerem i monitoring jakości świadczonych usług (tzw. właściciele biznesowych).

B.7.2 Opis outsourcingu istotnych funkcji

Na podstawie kryteriów przyjętych we wspomnianej procedurze outsourcingu PKO TU wytypowało następujące procesy zakwalifikowane jako „podstawowe lub ważne funkcje”, które zostały outsourcowane:

- proces zarządzania i wyceny aktywów, realizowany zgodnie z limitami inwestycyjnymi i zasadami zdefiniowanymi przez Towarzystwo;
- proces świadczenia usług oceny medycznej;
- proces świadczenia usług w zakresie likwidacji szkód;
- procesy realizacji świadczeń w ramach assistance;
- proces archiwizacji dokumentacji i nośników, w tym danych klientów.

We wszystkich procesach outsourcowanych partnerzy dysponują zasobami niezbędnymi do realizacji czynności na odpowiednio wysokim poziomie, a alternatywne ulokowanie tych procesów po stronie Towarzystwa generowałoby nieproporcjonalnie wysokie koszty w stosunku do przewidywanych rezultatów i utrudniałoby koncentrację na obszarach kluczowych z punktu widzenia strategii Towarzystwa.

B.8 Wszelkie inne informacje

Spółka nie posiada innych, poza wykazanymi w powyższych rozdziałach, istotnych informacji dotyczących systemu zarządzania.

C. Profil ryzyka

Spółka posiada katalog zdefiniowanych ryzyk, na które jest lub może być narażona w okresie planowania biznesowego. Katalog ryzyk podlega przeglądowi co najmniej raz w roku pod kątem adekwatności zidentyfikowanych ryzyk do profilu, skali działalności i poziomu złożoności ryzyk Spółki. Ponadto może on być rozszerzony/zmieniony w przypadku istotnych zmian w skali lub specyfiki działalności Spółki. Istotne zmiany w skali oraz w specyfice działalności PKO TU są na bieżąco monitorowane przez Komitet Zarządzania Ryzykami. Katalog ryzyk stanowi podstawę do identyfikacji i pomiaru ryzyk w Spółce. Spółka rozróżnia kategoryzację zidentyfikowanych ryzyk na:

- istotne i uwzględnione w Formule Standardowej;
- istotne i nieuwzględnione w Formule Standardowej;
- podlegające monitorowaniu;
- nieistotne.

W Spółce zidentyfikowane zostały następujące rodzaje ryzyka, które podlegają zarządzaniu:

- ryzyko aktuarialne;
- ryzyko rynkowe;
- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności;
- ryzyko operacyjne;
- ryzyko kapitałowe;
- ryzyko braku zgodności;
- ryzyko biznesowe (w tym ryzyko strategiczne);
- ryzyko modeli (zdefiniowane jako ryzyko poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli);
- ryzyko utraty reputacji.

Dla wszystkich mierzalnych kategorii ryzyka, uznanych za istotne oraz podlegające monitorowaniu i opisanych poniżej, Spółka zdefiniowała i zmonitorowała strategiczne limity tolerancji na ryzyko.

Poszczególne ryzyka są zaprezentowane w punktach C.1–C.6, natomiast w punkcie C.7 znajdują się opisy dotyczące odpowiednio:

- C.7.1 Zasada „ostrożnego inwestora”;
- C.7.2 Ekspozycje wynikające z pozycji pozabilansowych;
- C.7.3 Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości;
- C.7.4 Inne informacje.

Nie wprowadzono istotnych zmian w sposobie oceny ryzyka w okresie sprawozdawczym.

C.1 Ryzyko aktuarialne

Tabela C.1.1. Ryzyko aktuarialne

Typ ryzyka	Ryzyko aktuarialne, zwane także ubezpieczeniowym.
Definicja	Ryzyko ubezpieczeniowe oznacza ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny i tworzenia rezerw (w szczególności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych). Obejmuje ono głównie ryzyka: składki i rezerw, rezygnacji, katastroficzne w zakresie ubezpieczeń majątkowych i zdrowotnych.
Ekspozycja	Ekspozycja na ryzyka ubezpieczeniowe w PKO TU jest monitorowana i kształtowana zgodnie z przyjętą Strategią Zarządzania Ryzykiem. Rodzaj dominującego ryzyka zależy od typu produktu: <ul style="list-style-type: none"> • wieloletnie umowy ubezpieczenia różnych strat finansowych, ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów, ubezpieczenia pokrycia świadczeń medycznych – ryzyko składki i rezerw; • umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych szkód rzeczowych – ryzyko katastroficzne (powódź). Wartość ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe reprezentowana jest poprzez wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz składki przypisanej powiązanych z danym typem produktu.

SCR	<p>Przedmiotowy wymóg wyniósł 274 016 tys. zł na koniec 2021 roku wobec 196 793 tys. zł na koniec 2020 roku – jest to łączna wartość wymogu kapitałowego dla ryzyka aktuarialnego przed dywersyfikacją. Zmiana wynikała przede wszystkim z rozwoju portfela ubezpieczeń oraz zmiany programu reasekuracyjnego (wypowiedzenie umów reasekuracyjnych dla dwóch najistotniejszych wolumenowo produktów).</p>
Zarządzanie i techniki ograniczenia ryzyka	<p>Spółka jest narażona na następujące typy ryzyka ubezpieczeniowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ryzyko składki i rezerw – mitygowane poprzez reasekurację proporcjonalną, konstrukcję produktów; • ryzyko katastroficzne – mitygowane poprzez reasekurację katastroficzną; • ryzyko rezygnacji z umów – mitygowane poprzez działania retencyjne. <p>Ryzyko aktuarialne zarządzane jest poprzez odpowiednią taryfikację produktów, underwriting, procedury sprzedaży produktów, analizę danych szkodowych oraz programy reasekuracyjne.</p> <p>W przypadku nowych produktów i ryzyk Spółka dokonuje wyboru reasekuratora, zakresu ochrony, warunków reasekuracji, ewentualnie dokonuje zmiany zawartych umów reasekuracji dla modyfikowanych produktów ubezpieczeniowych i nowych ryzyk.</p> <p>Spółka stosuje reasekurację jako technikę ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego. Poprzez program reasekuracji Towarzystwo realizuje następujące cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrona portfela ubezpieczeń przed szkodami katastroficznymi; • stabilizacja wyników z działalności ubezpieczeniowej; • przeniesienie ryzyka dla ryzyk trudno wycenialnych (brak historii szkodowej oraz danych oficjalnych); • zwiększenie pojemności ubezpieczeniowej. <p>Reasekuracja bierna spółki PKO TU realizowana jest w oparciu o następujące umowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umowy reasekuracji kwotowej dla ubezpieczeń kredytu hipotecznego oraz pożyczki gotówkowej; • umowę reasekuracji katastroficznej; • umowy o świadczenia usług assistance w formie umowy reasekuracji; • umowę reasekuracji kwotowej dla ubezpieczenia przedmiotu leasingu (mienia). <p>Przy wyborze reasekuratorów Spółka bierze pod uwagę takie czynniki, jak stabilność i reputację reasekuratora (rating reasekuratora), ocenę kredytową reasekuratora, ocenę relacji cedowanego portfela do skali działalności reasekuratora, możliwość adekwatnego zarządzania ryzykiem płynności oraz ryzykiem niewykonania zobowiązania przez reasekuratora.</p> <p>Monitorowanie skuteczności ograniczania ryzyka poprzez reasekurację jest realizowane przez monitoring takich parametrów, jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wynik Towarzystwa na reasekuracji, w podziale na produkty oraz na reasekuratorów; • wpływ stosowanej polityki reasekuracji na współczynnik pokrycia wymogu kapitałowego; • wpływ rozliczeń z reasekuratorami na sytuację płynnościową (analiza przesunięcia między datą wypłaty świadczenia przez Towarzystwo i datą uzyskania środków od reasekuratora); • analiza maksymalnych ekspozycji Towarzystwa przed i po uwzględnieniu reasekuracji na zdarzenia ubezpieczeniowe, uwzględniające kumulację ryzyk.
Inne miary	<p>Pomiar ryzyka ubezpieczeniowego w PKO TU realizowany jest między innymi w ramach analizy rezygnacji z umów, poziomu maksymalnego limitu udziału Spółki w sumie na ryzyko brutto, analizy szkodowości oraz corocznej analizy scenariuszy szokowych – testów stresu w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Wyniki testów warunków skrajnych dla najistotniejszych ryzyk zostały zaprezentowane w rozdziale C.7.3. Dodatkowo dla ryzyka powodzi Spółka stosuje narzędzie do zarządzania ryzykiem powodzi i monitoruje w szczególności AAL (wartość rocznej zagregowanej straty – Annual Aggregate Loss) w podziale geograficznym na podstawie wyników generowanych przez narzędzie do zarządzania ryzykiem powodzi.</p>
Monitorowanie i raportowanie	<p>Monitorowanie i raportowanie ryzyka ubezpieczeniowego realizowane jest w postaci przygotowania i analizy cyklicznych raportów dla Zarządu, Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz Komitetu Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.</p>
Koncentracja ryzyka	<p>Koncentracja w rozumieniu ryzyka, na które narażony jest zakład ubezpieczeń, wynikającego z braku dywersyfikacji portfela aktywów lub z dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczego emitenta papierów wartościowych lub grupę powiązanych emitentów. Ryzyko koncentracji aktywów dotyczy wyłącznie zaangażowania Towarzystwa w obligacje Skarbu Państwa. Z uwagi na fakt, że Spółka uważa papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa za bezpieczny instrument finansowy, przedmiotowa koncentracja będzie występowała w kolejnych okresach sprawozdawczych.</p>

C.2 Ryzyko rynkowe

Tabela C.2.1. Ryzyko rynkowe

Typ ryzyka	Ryzyko rynkowe.
Definicja	Ryzyko rynkowe oznacza straty lub niekorzystne zmiany sytuacji finansowej, wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów i instrumentów finansowych. Ryzyko rynkowe odzwierciedla również strukturalne niedopasowanie aktywów i zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do czasu ich zapadalności i wymagalności. W szczególności obejmuje ono ryzyka: stopy procentowej, cen akcji, koncentracji, cen nieruchomości, spreadu i walutowe.
Ekspozycja	Ekspozycja dla ryzyka rynkowego po stronie portfela lokat Towarzystwa jest mierzona wartością rynkową dla poszczególnych klas aktywów, przy czym dla ryzyka stopy procentowej uwzględniony jest termin zapadalności dłużnych papierów wartościowych w porównaniu do terminów wymagalności zobowiązań. Ze względu na kompozycję portfela lokat, w którym dominującą pozycję zajmują obligacje Skarbu Państwa, kluczowym ryzykiem rynkowym Towarzystwa jest ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko koncentracji wynikające z plasowania środków w PKO Banku Polskim. Spółka nie posiada aktywów denominowanych w walutach obcych ani akcji.
SCR	Na koniec 2021 roku wymóg wyniósł 17 196 tys. zł wobec 24 381 tys. zł na koniec 2020 roku – łączna wartość wymogu kapitałowego dla ryzyka rynkowego przed dywersyfikacją. Zmiana wynika ze wzrostu ratingu PKO Banku Hipotecznego, którego dłużne papiery wartościowe w dalszym ciągu znajdują się w portfelu Spółki.
Zarządzanie i techniki ograniczenia ryzyka	<p>Ryzyko rynkowe jest zarządzane poprzez alokację aktywów z uwzględnieniem limitów zdefiniowanych przez Spółkę. Lokaty Towarzystwa są inwestowane co do zasady w bezpieczne papiery wartościowe – głównie obligacje Skarbu Państwa. Spółka nie posiada i nie planuje istotnej ekspozycji na ryzyko walutowe czy też ryzyko cen akcji.</p> <p>Maksymalna ekspozycja na ryzyko rynkowe jest ograniczona przez najniższą z poniższych wartości:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grupowy apetyt na ryzyko przypisany do Towarzystwa; • wewnętrzny apetyt na ryzyko i limity; • regulacje zewnętrzne. <p>Towarzystwo w celu ograniczenia nadmiernej ekspozycji na ryzyko wyznacza limity na poszczególne pozycje i/lub zmianę na tych pozycjach, jednocześnie monitorowana jest zgodność z ustanowionymi limitami.</p> <p>Dobór charakterystyki instrumentów finansowych, np. okres i rodzaj stopy procentowej, zależy od:</p> <ul style="list-style-type: none"> • struktury bilansu Towarzystwa; • sytuacji płynnościowej Towarzystwa; • ratingu i oceny sytuacji finansowej emitenta lub banku, w którym lokowane są środki. <p>Towarzystwo określa proces postępowania w celu utrzymania ryzyka na określonym poziomie, metody ograniczania ryzyka oraz wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg procesów zarządzania ryzykiem i utrzymanie ryzyka na oczekiwanym poziomie. Komitet Zarządzania Ryzykami może zarekomendować odpowiednią zmianę struktury aktywów w ramach wyznaczonych limitów w celu ograniczenia ryzyka oraz zapewnienia ciągłości spełniania limitów i wymogów kapitałowych.</p> <p>Spółka zarządza ekspozycją na ryzyko stopy procentowej (składowa ryzyka rynkowego) poprzez techniki dopasowania portfela lokat do struktury zobowiązań Towarzystwa w zakresie odpowiednio terminów zapadalności i wymagalności oraz limity na otwarte pozycje. Skuteczność wspomnianej techniki jest monitorowana poprzez analizę otwartych pozycji na stopę procentową (BPV) oraz analizę luki płynności.</p>
Inne miary	Pomiar ryzyka rynkowego w PKO TU realizowany jest między innymi w ramach analizy limitów inwestycyjnych, limitów na otwarte pozycje, doboru instrumentów finansowych oraz corocznej analizy scenariuszy szokowych – testów stresu w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Wyniki testów warunków skrajnych dla najistotniejszych ryzyk zostały zaprezentowane w rozdziale C.7.3.
Monitorowanie i raportowanie	Monitorowanie i raportowanie ryzyka rynkowego realizowane jest w postaci przygotowania i analizy cyklicznych raportów dla Zarządu, Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz Komitetu Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.
Koncentracja ryzyka	Koncentracja w rozumieniu ryzyka, na które narażony jest zakład ubezpieczeń, wynikającego z braku dywersyfikacji portfela aktywów lub z dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczego emitenta papierów wartościowych lub grupę powiązanych emitentów. Ryzyko koncentracji aktywów dotyczy wyłącznie zaangażowania Towarzystwa w obligacje Skarbu Państwa. Z uwagi na fakt, że Spółka uważa papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa za bezpieczny instrument finansowy, przedmiotowa koncentracja będzie występowała w kolejnych okresach sprawozdawczych.

C.3 Ryzyko kredytowe

Tabela C.3.1. Ryzyko kredytowe

Typ ryzyka	Ryzyko kredytowe.
Definicja	Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu takiego zobowiązania. W szczególności obejmuje ono ryzyko kredytowe reasekuratora.
Ekspozycja	Ekspozycja na ryzyka kredytowe w PKO TU jest monitorowana i kształtowana zgodnie z przyjętą Strategią Zarządzania Ryzykiem. Spółka nie inwestuje w fundusze inwestycyjne i nie udziela pożyczek. Ryzyko kredytowe związane jest głównie z ryzykiem kredytowym reasekuratorów. Spółka zabezpiecza się przed tym ryzykiem poprzez dobór reasekuratorów o jak najlepszej wiarygodności kredytowej. Ekspozycja dla ryzyka kredytowego jest mierzona wartością rynkową należności od poszczególnych kontrahentów.
SCR	Na koniec 2021 roku wymóg wyniósł 6 352 tys. zł wobec 6 275 tys. zł na koniec 2020 roku – łączna wartość wymogu kapitałowego dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta przed dywersyfikacją. Nieznaczna zmiana jest pochodną wzrostu wolumenu biznesu Spółki, skutkującego wzrostem wartości aktywów stanowiących ekspozycję względem reasekuratorów i Banku.
Zarządzanie i techniki ograniczenia ryzyka	Spółka ogranicza ekspozycję na ryzyko poprzez system limitów kredytowych dla kontrahentów oraz minimalny, akceptowany poziom oceny ryzyka kredytowego kontrahenta, a także poprzez dywersyfikację. W szczególności Towarzystwo współpracuje z reasekuratorami i instytucjami finansowymi o wysokiej klasie wiarygodności kredytowej (niskie prawdopodobieństwo niewywiązania się ze zobowiązania). Towarzystwo w ten sposób monitoruje ekspozycję na reasekuratorów oraz względem podmiotów bankowych.
Inne miary	Pomiar ryzyka kredytowego w PKO TU realizowany jest między innymi w ramach analizy limitów na linie kredytowe/inwestycje na poszczególnych kontrahentów, ratingu reasekuratora oraz corocznej analizy scenariuszy szokowych – testów stresu w ramach procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Wyniki testów warunków skrajnych dla najistotniejszych ryzyk zostały zaprezentowane w rozdziale C.7.3.
Monitorowanie i raportowanie	Monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego realizowane jest w postaci przygotowania i analizy cyklicznych raportów dla Zarządu, Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz Komitetu Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.
Koncentracja ryzyka	Spółka nie zidentyfikowała istotnej koncentracji ryzyka kredytowego.

C.4 Ryzyko płynności

Tabela C.4.1. Ryzyko płynności

Typ ryzyka	Ryzyko płynności.
Definicja	Ryzyko płynności definiowane jest jako ryzyko zakładu ubezpieczeń i reasekuracji, w wyniku którego zakład nie jest w stanie skorzystać ze swoich inwestycji lub aktywów lub nie posiada wystarczającej kwoty aktywów w celu uregulowania zobowiązań finansowych, kiedy staną się wymagalne. W szczególności obejmuje ono ryzyka: niedopasowania, finansowania i wzrostu kosztów finansowania, kryzysu płynnościowego, płynnościowego instrumentu finansowego, realizacji opcji, transakcyjne.
Ekspozycja	Ekspozycja na ryzyko płynności w PKO TU jest monitorowana i kształtowana zgodnie z przyjętą Strategią Zarządzania Ryzykiem. Towarzystwo identyfikuje ryzyko płynności poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i aktualizację miar płynności zdefiniowanych przez Spółkę; • systematyczny pomiar i monitoring miar płynności zgodnie z określonymi terminami; • analizę wyników testów warunków skrajnych (scenariuszy stresowych). Ekspozycja dla ryzyka płynności jest mierzona relacją płynnych papierów wartościowych (na przykład obligacje Skarbu Państwa) do wartości portfela lokat Towarzystwa.
EPIFP	Na koniec 2021 roku wyniósł 11 370 tys. zł wobec 10 288 tys. zł na koniec 2020 roku – łączna kwota oczekiwanego zysku z przyszłych składek, obliczona zgodnie z art. 260 ust. 2 Aktu Delegowanego. Wartość powyższego wskaźnika podlega fluktuacjom ze względu na jego powiązanie z wartością nieopłaconych na dzień kalkulacji składek (należności nieprzeterminowane, ujęte w najlepszym oszacowaniu rezerw techniczno-ubezpieceniowych).
Zarządzanie i techniki ograniczenia ryzyka	Spółka przeprowadza analizę luki oraz pomiar płynności. Ryzyko płynności jest mitygowane poprzez utrzymywanie bufora środków płynnych, planowanie potrzeb płynnościowych oraz dopasowanie struktury inwestycji do wymagalności zobowiązań Towarzystwa.
Inne miary	Pomiar ryzyka płynności w PKO TU realizowany jest między innymi w ramach analizy przepływów gotówkowych i luki płynności, wskaźnika płynności i udziału aktywów płynnych w aktywach ogółem. Wyniki testów warunków skrajnych dla najistotniejszych ryzyk zostały zaprezentowane w rozdziale C.7.3, przy czym dla ryzyka płynności analizie poddawana jest niekorzystna sytuacja, taka jak konieczność nagłych wypłat bez wpływu na wymóg kapitałowy. Wszelkie analizy płynności wskazują na pełne bezpieczeństwo w tym zakresie.
Monitorowanie i raportowanie	Monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności realizowane jest w postaci przygotowania i analizy cyklicznych raportów dla Zarządu, Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz Komitetu Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.
Koncentracja ryzyka	Spółka nie zidentyfikowała istotnej koncentracji ryzyka płynności.

C.5 Ryzyko operacyjne

Tabela C.5.1. Ryzyko operacyjne

Typ ryzyka	Ryzyko operacyjne.
Definicja	Ryzyko operacyjne oznacza ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Szczegółowa kategoryzacja typów ryzyk określana jest przez PKO TU w odrębnej polityce zarządzania ryzykiem operacyjnym.
Ekspozycja	Identyfikacja ryzyka operacyjnego, tj. rozpoznanie, jakie rodzaje ryzyka operacyjnego mogą się urzeczywistnić w działalności Towarzystwa, jest dokonywana przez: <ul style="list-style-type: none"> • gromadzenie danych o ryzyku operacyjnym; • samoocenę ryzyka operacyjnego; • proces oceny ryzyka inicjatyw. Ekspozycja na ryzyko operacyjne jest pochodną skali prowadzonej działalności operacyjnej – wolumenu przypisu składki, liczby i jakości procesów biznesowych oraz liczby nowych inicjatyw w ramach prowadzonej działalności.
SCR	Na koniec 2021 roku wymóg wyniósł 17 814 tys. zł wobec 16 433 tys. zł na koniec 2020 roku – łączna wartość wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego. Zmiana wynikała z rozwoju skali działalności Towarzystwa.
Zarządzanie i techniki ograniczenia ryzyka	Spółka zarządza ryzykiem operacyjnym poprzez określenie procesów i wskazanie osób za nie odpowiedzialnych. Dodatkowo Spółka posiada zdefiniowaną strukturę organizacyjną i sprecyzowany zakres obowiązków poszczególnych jednostek organizacyjnych. Spółka opracowała i na bieżąco testuje plany ciągłości działania dla procesów krytycznych, zarządza bezpieczeństwem systemów informatycznych. Ryzyko operacyjne i jego potencjalny wpływ monitorowany jest w ramach procesu oceny własnej ryzyka, a także poprzez analizę incydentów/zdarzeń operacyjnych oraz zmian w otoczeniu Spółki. W razie konieczności ograniczenia ryzyka operacyjnego Spółka modyfikuje procesy oraz wdraża nowe rozwiązania technologiczne.
Inne miary	Pomiar ryzyka operacyjnego w PKO TU realizowany jest poprzez określenie poziomu ryzyka zgodnie z przyjętą w Towarzystwie skalą oceny wynikającą z oczekiwanej częstotliwości i dotkliwości wystąpienia strat operacyjnych w ramach samooceny ryzyka operacyjnego oraz analizy ryzyka inicjatyw. Do pomiaru ryzyka służą także mierniki tworzone dla wybranych ryzyk, tzw. Key Risk Indicators (KRI), oraz kwantyfikacja strat operacyjnych (monitoring limitu wartości strat na ryzyko operacyjne w relacji do poziomu kapitałów własnych). Wyniki testów warunków skrajnych dla najistotniejszych ryzyk zostały zaprezentowane w rozdziale C.7.3, przy czym dla ryzyka operacyjnego dokonano analizy specyficznych, potencjalnych scenariuszy, takich jak hipotetyczne zdarzenie fraudowe, brak ciągłości obsługi klientów czy też nieprawidłowości w procesie sprzedażowym. Przedmiotowa analiza potwierdziła wystarczające i komfortowe pokrycie hipotetycznych strat wg najgorszego scenariusza kapitałem na ryzyko operacyjne. Jednocześnie potwierdzono, iż obecne mitygacje są właściwe, a planowane działania usprawniające są realizowane w ramach bieżącej działalności operacyjnej lub monitorowania rekomendacji Audytu Wewnętrznego.
Monitorowanie i raportowanie	Monitorowanie i raportowanie ryzyka operacyjnego realizowane jest w postaci przygotowania i analizy cyklicznych raportów dla Zarządu, Komitetu Zarządzania Ryzykami oraz Komitetu Ryzyka przy Radzie Nadzorczej.
Koncentracja ryzyka	Spółka nie zidentyfikowała istotnej koncentracji ryzyka operacyjnego.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Na podstawie wiedzy eksperckiej zidentyfikowane zostały następujące ryzyka, nieuwzględnione w profilu ryzyka zdefiniowanym przez Formułę Standardową:

- Ryzyko kapitałowe rozumiane jest jako ryzyko niezapewnienia odpowiedniego poziomu i struktury kapitałów własnych, w odniesieniu do skali prowadzonej przez Spółkę działalności i ekspozycji na ryzyko, a tym samym niewystarczających do absorpcji strat nieoczekiwanych z uwzględnieniem planów rozwoju i sytuacji skrajnych. Jest ono zarządzane poprzez bufora na wskaźniki wypłacalności i zdefiniowanie poziomów ostrzegawczych. Proces ORSA jest skoncentrowany na zarządzaniu tym ryzykiem.
- Ryzyko biznesowe (w tym ryzyko strategiczne) rozumiane jest jako ryzyko nieosiągnięcia założonych celów finansowych, w tym poniesienia strat, wynikające z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zachodzące w otoczeniu biznesowym zmiany. PKO TU nie utrzymuje kapitału na pokrycie tego ryzyka, ale zarządza nim jakościowo poprzez odpowiednie działania, mające na celu ciągłe monitorowanie i ograniczanie ryzyka, w szczególności poprzez opracowywanie planów działania dla ryzyk oszacowanych jako istotne w procesie analizy PEST. Ze względu na uznanie ryzyka biznesowego za istotne zostało ono objęte strategicznym limitem tolerancji.
- Ryzyko braku zgodności definiowane jest jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych, powstania strat finansowych, bądź utraty reputacji lub wiarygodności wskutek niezastosowania się Towarzystwa, pracowników Towarzystwa lub podmiotów działających w jego imieniu lub na jego rzecz do przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, regulacji organu nadzoru oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania, w tym norm etycznych. Spółka deklaruje zerową tolerancję na ryzyko braku zgodności. W zakresie pomiaru ryzyka braku zgodności jest częściowo objęte limitem dla ryzyka operacyjnego, o ile jego materializacja przejawia się w formie strat operacyjnych.
- Ryzyko modeli zdefiniowane jest jako ryzyko poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli. Spółka wdrożyła procedury mające na celu szacowanie poziomu ryzyka modeli i zarządzanie nim.
- Ryzyko utraty reputacji definiowane jest jako ryzyko pogorszenia reputacji wśród klientów, kontrahentów, organów nadzoru i kontroli oraz opinii publicznej na skutek decyzji biznesowych Towarzystwa, zdarzeń operacyjnych, przypadków braku zgodności lub innych zdarzeń. Jest ono zarządzane jakościowo poprzez wdrożenie odpowiednich mechanizmów.

Podsumowując, na podstawie jakościowej analizy profilu ryzyka PKO TU nie zostały zidentyfikowane żadne ryzyka, dla których konieczne byłoby utrzymywanie dodatkowego kapitału w ramach ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności, poza tymi, które są zdefiniowane przez Formułę Standardową. Jednocześnie w roku 2021 nie zidentyfikowano innych ryzyk nieuwzględnionych w profilu ryzyka zdefiniowanym przez Formułę Standardową. Spółka w ramach raportu ORSA przeprowadziła także testy stresu uwzględniające wpływ pandemii SARS-CoV-2, których analiza wrażliwości została przedstawiona w rozdziale C.7.3.

Działalność Towarzystwa była ściśle powiązana z sytuacją na rynku bankowym w Polsce i pomimo wykorzystania wysokiego potencjału Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego oraz realizowania działań zapewniających maksymalizację potencjalnych synergii, Spółka zanotowała niższe niż pierwotnie zakładano wyniki sprzedaży. Niższa skłonność do zadłużania klientów Banku to główny powód zrealizowanego spadku sprzedaży r/r ubezpieczeń powiązanych z produktem bankowym.

Łączna wartość wypłaconych odszkodowań i świadczeń z tytułu zdarzeń powstałych na skutek SARS-COV-2 w 2021 wyniosła 449 tys. zł, z udziałem reasekuratora w wypłatach w wysokości 338 tys. zł.

Ostatni kwartał 2021 i początek roku 2022 przyniósł dalszy wzrost inflacji oraz kolejne podwyżki stóp procentowych. Działania rządu polegające na wprowadzeniu tzw. tarczy antyinflacyjnej przełożyły się na niewielki spadek dynamiki wzrostu cen. W lutym 2022 roku doszło do kolejnego niespodziewanego zdarzenia, którym była zbrojna agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Początkowa panika na rynkach finansowych, deprecjacja rubla i zamknięcie rosyjskiej giełdy, jak również szerokie sankcje nakładane na Federację Rosyjską przez Unię Europejską i Stany Zjednoczone wywołały odpływ kapitału z rynku rosyjskiego oraz gwałtowny spadek notowań tamtejszych spółek. Ogromny napływ uchodźców oraz trwający konflikt zbrojny będzie zdecydowanie jednym z największych wyzwań roku 2022, przy czym polski sektor finansowy wydaje się być dość odporny na dotychczasowe wydarzenia. Towarzystwo nie posiada ekspozycji na rynek rosyjski i ukraiński. Zarząd PKO TU uważa, iż testy stresu opisane w rozdziale C.7.3 pokrywają zagrożenia zidentyfikowane w związku z przedmiotowym konfliktem

zbrojnym (ryzyko rynkowe, inflacja).

Spółka przeprowadziła analizę ryzyka dotyczącą sytuacji kryzysowej związanej ze stanem epidemii – koronawirus SARS-CoV-2 oraz zbrojną agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. W ramach analizy uwzględniono następujące czynniki:

- wypłacalność;
- sytuację płynnościową;
- stabilność finansowania;
- potencjalną utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych;
- przychody Spółki do końca 2022 roku, w tym strukturę produktową;
- koszty działalności Spółki do końca 2022 roku, w tym wysokość szkód dla poszczególnych rodzajów ubezpieczanych ryzyk;
- wpływ pandemii na przyszłe plany finansowe;
- planowanie ciągłości działania Spółki oraz jej kontrahentów;
- efekt przejścia Spółki na pracę zdalną w 2020 roku i kontynuacja tej formy w roku 2021.

W oparciu o przeprowadzoną analizę Zarząd nie identyfikuje zagrożenia dla kontynuacji działalności przez okres co najmniej 12 miesięcy od daty bilansowej oraz dla wypłacalności Spółki.

C.7 Wszelkie inne informacje

C.7.1 Zasada „ostrożnego inwestora”

Spółka lokuje środki zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, określoną w art. 276 Ustawy, tj. inwestuje wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko może właściwie określić, mierzyć, monitorować, którym może właściwie zarządzać, które może właściwie kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w zakresie ryzyka i które potrafi właściwie uwzględnić przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności.

W procesie inwestowania Spółka uwzględni konieczność zarządzania ryzykiem związanym z lokowaniem środków finansowych, obejmującym w szczególności:

- ryzyko rynkowe, związane z możliwością spadku wartości portfela aktywów wynikającą bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów i instrumentów finansowych;
- ryzyko kredytowe, związane z możliwością spadku wartości portfela aktywów wynikającą z nieoczekiwanego niewykonania zobowiązania przez kontrahenta lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu takiego zobowiązania;
- ryzyko płynności, związane z możliwością poniesienia dodatkowych kosztów w sytuacji, gdy Towarzystwa nie jest w stanie skorzystać ze swoich inwestycji lub aktywów lub nie posiada wystarczającej kwoty aktywów w celu uregulowania zobowiązań finansowych, kiedy staną się wymagalne;
- ryzyko operacyjne, związane z możliwością powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych w obszarze wyceny i lokowania środków finansowych.

Spółka prowadzi działalność inwestycyjną, kierując się następującymi celami inwestycyjnymi:

- środki finansowe są lokowane w sposób zapewniający jak najwyższy poziom rentowności przy zachowaniu ich odpowiedniej płynności oraz najwyższym poziomie bezpieczeństwa;
- strategie inwestycyjne mogą jednak różnić się w zależności od rodzaju produktu, z którym związane są aktywa;
- wyniki inwestycyjne muszą umożliwić Towarzystwu wypełnienie zobowiązań w stosunku do klientów oraz zapewnić mu ciągłość działania i rozwój poprzez:
 - najlepsze dopasowanie aktywów i pasywów, zminimalizowanie ryzyka inwestycyjnego związanego ze zmiennością rynku finansowego oraz zmiennością wartości instrumentów,
 - generowanie konkurencyjnego zwrotu z kapitału, który Towarzystwo pozyskało od akcjonariuszy,
 - ograniczenie wpływu zakłóceń na lokalnych rynkach poprzez dywersyfikację inwestycji,
 - lokaty w aktywa, które nie są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, utrzymywane są na ostrożnym poziomie (brak w portfelu lokat Spółki na 31 grudnia 2021 roku),
 - Spółka lokuje aktywa w instrumenty pochodne w celu zmniejszenia ryzyka lub efektywnego zarządzania portfelem (brak w portfelu lokat Spółki na 31 grudnia 2021 roku),
 - Spółka nie posiada aktywów o podwyższonym ryzyku,

- istniejące koncentracje zostały omówione w punktach C.1-C.5.

Inwestycje zarządzane są na podstawie:

- polskich wymogów prawnych oraz wymogów KNF;
- limitów na poszczególnych kontrahentów finansowych;
- zasad i limitów inwestycyjnych określonych w wewnętrznych regulacjach.

Spółka monitoruje dopasowanie między aktywami i pasywami, ze szczególną uwagą zwróconą na terminy prognozowanych przepływów pieniężnych oraz na dopasowanie walutowe. Jednocześnie lokuje środki z zachowaniem odpowiedniej struktury poszczególnych kategorii instrumentów finansowych i środków pieniężnych w portfelach inwestycyjnych, ograniczając ryzyko zmienności wartości portfeli zarówno w krótkim, jak i długim horyzoncie czasowym. PKO TU utrzymuje odpowiedni do specyfiki działalności, portfeli i potrzeb płynnościowych poziom środków płynnych w celu zapewnienia możliwości regulowania bieżących zobowiązań w wymaganym terminie.

Zarządzanie portfelami Spółka zleca PKO TFI., z którym w październiku 2015 roku podpisała umowę na zarządzanie. W toku 2017 roku PKO TU aneksowało umowę, między innymi wprowadzając opłatę za sukces oraz rozszerzając zakres współpracy o usługi związane z wyceną aktywów. PKO TFI jest spółką świadczącą profesjonalne usługi zarządzania aktywami, posiadającą odpowiednie w tym zakresie zezwolenia i kompetencje. Celem inwestycyjnym Spółki jest maksymalizacja dopasowania aktywów i zobowiązań. Spółka w sposób ciągły monitoruje jakość wykonywanej przez PKO TFI usługi, między innymi monitorując przestrzeganie limitów, sprawdzając dokumentację i analizując wyniki inwestycyjne.

PKO TU zatrudnia doradcę inwestycyjnego w celu opracowania i realizacji strategii inwestycyjnej pomimo zawarcia umowy z podmiotem uprawnionym do zarządzania aktywami na zlecenie, tj. z PKO TFI.

C.7.2 Ekspozycje wynikające z pozycji pozabilansowych

Spółka nie posiada istotnych pozycji pozabilansowych.

C.7.3 Testy warunków skrajnych i analiza wrażliwości

Towarzystwo przeprowadza dwa rodzaje testów warunków skrajnych, tj. specyficzne dla poszczególnych rodzajów ryzyka (ryzyka aktuarialnego, ryzyka rynkowego, ryzyka kredytowego, ryzyka operacyjnego) oraz kompleksowe, zarówno zdefiniowane przez KNF, jak i wynikające z własnej oceny ryzyka. Raporty z przeprowadzonych testów warunków skrajnych obejmują opis przeprowadzonych scenariuszy testów warunków skrajnych, wyniki testów warunków skrajnych oraz komentarz do uzyskanych wyników.

W szczególności Spółka zastosowała scenariusze mogące istotnie pogorszyć pozycję kapitałową Towarzystwa:

- materializacja ryzyka powodzi z okresem powrotu 1 na 200 lat, czyli zgodnie ze scenariuszem zdefiniowanym przez formułę standardową, tj. strata w wysokości wymogu wypłacalności na ryzyko powodzi. Scenariusz zakłada zajście zdarzenia powodziowego w danym roku analizy (np. w projekcji dla roku 2023 zakłada się wystąpienie zdarzenia wyłącznie w roku 2023). Podsumowując, zdarzenia katastroficzne, takie jak powódź, nie stanowią istotnego zagrożenia dla sytuacji kapitałowej Spółki ze względu na posiadaną umowę reasekuracji nadwyżki szkody na zdarzenie katastroficzne ze zdefiniowanym zachowaniem. Wrażliwość wskaźnika wypłacalności (SCR) na powyższe zdarzenie katastroficzne wynosiła około 14,8 punktów procentowych w roku 2022, 18,2 punktów procentowych w roku 2023 oraz 27,1 punktów procentowych w roku 2024 przy czym w żadnym z tych lat nie jest on niższy niż 159,5%;
- obniżenie ratingu dla kluczowych reasekuratorów oraz podmiotów z Grupy PKO BP. Do kalkulacji niniejszego scenariusza założono obniżenie stopnia jakości kredytowej dla każdego reasekuratora oraz kontrahenta z Grupy PKO BP o jeden punkt. Przeprowadzone analizy wskazują, że obniżenie ratingu reasekuratorów, z którymi współpracuje Towarzystwo, jak również podmiotów z Grupy PKO BP, nie stanowi istotnego zagrożenia dla sytuacji kapitałowej Spółki. Wrażliwość wskaźnika wypłacalności (SCR) na pogorszenie jakości kredytowej reasekuratorów wynosi około 12,8 punktów procentowych w roku 2022, 9,8 punktów procentowych w roku 2023 oraz około 8 punktów procentowych w roku 2024 w odniesieniu do przedmiotowego wskaźnika w scenariuszu bazowym;
- spadek sprzedaży o 20% w 2022 roku. Scenariusz zakłada równomierne obniżenie sprzedaży w 2022 roku o 20% dla wszystkich produktów. Wrażliwość wskaźnika wypłacalności (SCR) na powyższe zdarzenie nie przekracza 8 punktów procentowych zarówno w roku 2022, 2023 jak i 2024 w odniesieniu do przedmiotowego wskaźnika w scenariuszu bazowym;
- wzrost sprzedaży o 20% w 2022 roku. Scenariusz zakłada równomierny wzrost sprzedaży w 2022 roku o 20% dla wszystkich produktów. Wrażliwość wskaźnika wypłacalności (SCR) na powyższe zdarzenie nie przekracza 9 punktów

procentowych zarówno w roku 2022, 2023 jak i 2024 w odniesieniu do przedmiotowego wskaźnika w scenariuszu bazowym;

- wzrost wskaźnika szkodowości w 2022 roku w ubezpieczeniach do kredytu hipotecznego oraz pożyczki gotówkowej o 20% w związku z istotnością ryzyka utraty pracy oraz występowaniem wielu czynników, które mogą wpłynąć na jego realizację (np. pandemia COVID-19, kryzys gospodarczy lub postępująca automatyzacja procesów). Wrażliwość wskaźnika wypłacalności (SCR) na powyższe zdarzenie nie przekracza 1 punktu procentowego zarówno w roku 2022, 2023 jak i 2024 w odniesieniu do przedmiotowego wskaźnika w scenariuszu bazowym;
- wystąpienie pięciu dużych szkód w ubezpieczeniach komunikacyjnych. Przyjęto założenie, że każda z tych szkód realizuje się w wysokości sumy gwarancyjnej, tzn. 5,21 mln EUR. Wrażliwość wskaźnika wypłacalności (SCR) na powyższe zdarzenie nie przekracza 2 punktów procentowych zarówno w roku 2022, 2023 jak i 2024 w odniesieniu do przedmiotowego wskaźnika w scenariuszu bazowym;
- utrzymująca się podwyższona inflacja i wynikający z niej wzrost kosztów oraz niektórych odszkodowań. Scenariusz zakłada wzrost wszystkich kosztów administracyjnych o 10% w całym horyzoncie projekcji, a także wzrost współczynników szkodowości dla ubezpieczeń nieruchomości oraz komunikacyjnych o 10% dla polis sprzedanych w 2022 roku. Wrażliwość wskaźnika wypłacalności (SCR) na powyższe zdarzenie nie przekracza 6,5 punktów procentowych zarówno w roku 2022, 2023 jak i 2024 w odniesieniu do przedmiotowego wskaźnika w scenariuszu bazowym;

W żadnym z powyższych scenariuszy współczynnik pokrycia wymogu kapitałowego środkami własnymi nie osiąga wartości niższej niż 159,5%. Środki własne w systemie Wypłacalność II należą do Kategorii 1 w ramach powyższej analizy.

Spółka rozpatrzyła również tzw. odwrócony test stresu polegający na spadku współczynnika wypłacalności poniżej 100%, który został zdefiniowany jako realizacja ryzyka powodzi (zajęcie straty w wysokości SCR na ryzyko powodzi) przy jednoczesnym bankructwie reasekuratorów, z którymi spółka ma podpisane umowy reasekuracji nieproporcjonalnej, i brak możliwości ponownego zapewnienia reasekuracji nieproporcjonalnej.

W analizie uwzględniona została pełna strata w wysokości SCR na ryzyko powodzi ze względu na niepewność związaną z możliwością rozliczenia straty podatkowej w kolejnych latach (podejście ostrożnościowe).

Spółka ocenia, że zajście scenariusza zdefiniowanego w odwróconym teście stresu jest mało prawdopodobne (scenariusz o niższym prawdopodobieństwie zajścia niż 1 na 200 lat), w szczególności biorąc pod uwagę rating reasekuratorów, z którymi zostały podpisane umowy reasekuracji. W ocenie tej brane jest pod uwagę również bardzo konserwatywne założenie o braku możliwości ponownego zapewnienia reasekuracji.

C.7.4 Inne informacje

Spółka nie posiada innych, poza wykazanymi w powyższych rozdziałach, istotnych informacji dotyczących profilu ryzyka.

D. Wycena do celów wypłacalności

Ujmowanie aktywów i zobowiązań w bilansie ekonomicznym

Zasady ujmowania aktywów i zobowiązań na potrzeby bilansu ekonomicznego są zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, a także spójne z zasadami obowiązującymi dla statutowych sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z PZR.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w stosowanych zasadach ujmowania istotnych grup aktywów i zobowiązań.

Wycena aktywów i zobowiązań w bilansie ekonomicznym

Podstawą wyceny aktywów i zobowiązań przez zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji jest wartość wyznaczona przez cenę rynkowych, notowanych na aktywnych rynkach, tych samych aktywów lub zobowiązań zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy, tj. w wartości godziwej. Wartość godziwa rozumiana jest jako kwota, za jaką aktywa mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji na warunkach rynkowych.

Zgodnie z art. 10 Aktu Delegowanego wycena aktywów dokonywana jest w sposób hierarchiczny, tzn.:

- w przypadku instrumentów notowanych na aktywnych rynkach ustalenie wartości godziwej odbywa się w oparciu o kurs zamknięcia z ostatniego notowania tych samych aktywów;
- w przypadku gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów nie jest możliwe, wartość godziwą ustala się w oparciu o ceny rynkowe aktywów notowanych na aktywnych rynkach podobnych składników aktywów z uwzględnieniem korekt odzwierciedlających różnice;
- jeżeli brak jest możliwości wyceny instrumentów w oparciu o powyższe zasady, do wyceny wykorzystuje się alternatywne metody wyceny, które uwzględniają publicznie dostępne informacje rynkowe. Metody alternatywne stosowane przez Towarzystwo zostały opisane w pkt D.4.

Rynek aktywny to rynek, na którym zawierane są transakcje dotyczące składnika aktywów, charakteryzujący się dostateczną częstotliwością obrotów i dostatecznym wolumenem obrotu, aby dostarczać bieżących informacji na temat wartości godziwej danego instrumentu finansowego.

Towarzystwo w oparciu o dostępne dane (w tym dane historyczne dotyczące płynności) określa dla poszczególnych instrumentów poziom wolumenu obrotów oraz częstotliwość obrotów, pozwalające na przyjęcie podanych do publicznej wiadomości cen jako ceny rynkowe.

Instrument finansowy uznaje się za notowany na aktywnym rynku, pod warunkiem, że:

- został dopuszczony do obrotu na tym rynku;
- ceny z tego rynku podawane są do publicznej informacji;
- w każdym dniu na tym rynku zawierane są transakcje na tym instrumencie lub w każdym dniu dostępne są na tym rynku wiarygodne kwotowania cen zainteresowanych nabywców i sprzedawców.

Gdy dany składnik aktywów notowany jest na więcej niż jednym rynku wyceny, wyznacza się rynek główny, z którego będą pochodziły kursy wyceny wykorzystywane do ustalenia wartości godziwej tego instrumentu, w oparciu o wolumen obrotów.

D.1 Aktywa

Grupy aktywów w bilansie ekonomicznym Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku zostały przedstawione w poniższej tabeli.

W kolumnie „Wartość wg PZR” zaprezentowano wartości ze sprawozdania statutowego Spółki zgodnie z treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w reżimie Wyłącalności II. Suma aktywów w poniższej tabeli (PZR) odpowiada sumie aktywów ze sprawozdania statutowego Spółki.

Tabela D.1.1. Aktywa w bilansie ekonomicznym Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku (w tys. zł)

	REF	Wartość wg PZR	Korekty prezentacyjne	Korekty wyceny	Wartość wg Solwency II
Aktywowane koszty akwizycji	D.1.1	954 545	0	-954 545	0
Wartości niematerialne i prawne	D.1.2	54 406	0	-54 406	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	D.3.1	0	0	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	D.1.3	2 458	0	1 502	3 960
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	D.1.4	691 264	0	0	691 264
Dłużne papiery wartościowe	D.1.4.1	691 264	0	0	691 264
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	D.1.4.2	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	D.1.5 /D.2.4	0	0	58 691	58 691
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie		0	0	58 691	58 691
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)		0	0	46 160	46 160
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie		0	0	12 531	12 531
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	D.1.6	37 942	-3 455	-34 487	0
Należności z tytułu reasekuracji biernej	D.1.6	44 424	-1 704	-42 720	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	D.1.7	88	3 455	-4	3 539
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	D.1.4.3	21 020	0	-236	20 784
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)		2 674	1 704	-2 674	1 704
Aktywa ogółem		1 808 821	0	-1 028 879	779 942

Metody wyceny istotnych pozycji bilansu ekonomicznego, a także istotne różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przez Spółkę do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane w poniższych rozdziałach.

D.1.1 Aktywowane koszty akwizycji

W bilansie ekonomicznym aktywowane koszty akwizycji w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze wyceniane są w wartości zero.

W bilansie statutowym koszty poniesione w okresie sprawozdawczym w części przypadającej na przyszłe okresy sprawozdawcze podlegają rozliczeniu w czasie i są wykazywane jako aktywowane koszty akwizycji.

D.1.2 Wartości niematerialne i prawne

W bilansie ekonomicznym Towarzystwo wycenia w wartości niezerowej wyłącznie te składniki wartości niematerialnych i prawnych, w zakresie których uzasadnione jest wykazanie dodatniej wartości składnika aktywów, możliwej do uzyskania przy ewentualnej transakcji odsprzedaży (stosownie do art. 12 Aktu Delegowanego). Wg stanu na koniec roku 2021 Spółka nie zidentyfikowała takich pozycji, wobec czego wartości niematerialne i prawne w bilansie ekonomicznym wynoszą zero.

W bilansie statutowym wartości niematerialne i prawne wyceniane są wg ceny nabycia pomniejszonej o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

D.1.3 Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Towarzystwo wycenia rzeczowe aktywa trwałe w wartości godziwej alternatywną metodą wyceny opisaną w rozdziale D.4.

W bilansie statutowym środki trwałe są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Ponadto, na potrzeby sporządzania bilansu ekonomicznego, zgodnie z zasadami MSSF 16 umowy leasingu, Towarzystwo ujmuje w aktywa z tytułu prawa do użytkowania majątku trwałego.

Spółka rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania przedmiotu leasingu oraz zobowiązania z tytułu płatności leasingowych, za wyjątkiem krótkoterminowych umów leasingowych (do 12 miesięcy) oraz umów leasingowych dotyczących nieistotnych kwotowo składników aktywów (składnik aktywów ma wartość mniejszą niż 20 tys. zł., ustalaną w oparciu o wartość nowego składnika aktywów bez względu na wiek składnika aktywów objętego leasingiem).

Po początkowym ujęciu Spółka wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania pomniejszając jego wartość początkową o odpisy amortyzacyjne (umorzenie) i straty z tytułu utraty wartości oraz koryguje z tytułu aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

D.1.4 Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

D.1.4.1 Dłużne papiery wartościowe

W bilansie ekonomicznym Towarzystwo stosuje wycenę wg wartości godziwej ustalonej na podstawie notowań z aktywnego rynku.

Na dzień bilansowy Spółka była w posiadaniu obligacji korporacyjnych i komunalnych denominowanych w PLN. Alternatywne metody wyceny przedmiotowych obligacji zostały opisane w rozdziale D.4.

W bilansie statutowym Towarzystwo wycenia aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, pozostałe dłużne papiery wartościowe wyceniane są w wartości godziwej.

D.1.4.2 Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

W bilansie ekonomicznym Towarzystwo wycenia depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych z zastosowaniem uproszczonej metody wyceny, ze względu na brak aktywnego i regularnego rynku.

Wartość godziwa depozytów typu over night (O/N) została ustalona wg wartości nominalnej lub kwoty wymagalnej zapłaty, tj. wartości nominalnej powiększonej o narosłe odsetki (naliczone liniowo). Zastosowane przez Towarzystwo uproszczenie przy ustalaniu wartości godziwej depozytu O/N zostało podyktowane krótkim terminem od daty zawarcia do daty zapadalności tych depozytów.

Przyjęta przez Towarzystwo uproszczona metoda wyceny zgodna jest z art. 9 pkt 4 Aktu Delegowanego.

Wartość godziwa depozytów innych niż depozyty typu O/N ustalana jest z wykorzystaniem alternatywnej metody wyceny opisanej w rozdziale D.4.

W bilansie statutowym Towarzystwo wykazuje depozyty w wartości ustalonej według skorygowanej ceny nabycia z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej za wyjątkiem depozytów O/N.

W związku z wypowiedzeniem przez Bank umów na zawieranie depozytów O/N poczynszy od dnia 1 lipca 2020 roku wolne środki pieniężne deponowane są na nieoprocentowanych rachunkach bankowych.

D.1.4.3 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

W zakresie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych Towarzystwo stosuje wycenę wg wartości godziwej metodą uproszczoną.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych prezentowane są zarówno w bilansie ekonomicznym jak i bilansie statutowym w wartości nominalnej, powiększonej w uzasadnionych przypadkach o zarachowane odsetki.

Przyjęta przez Towarzystwo uproszczona metoda wyceny zgodna jest z art. 9 pkt 4 Aktu Delegowanego.

D.1.5 Kwoty należne z umów reasekuracji

Wyznaczanie wartości kwot należnych z umów reasekuracji opiera się na metodyce aktuarialnej, obejmującej wyliczenie oczekiwanych przepływów pieniężnych związanych z rozliczeniami z reasekuratorem (zob. opis w podrozdziale D.2.4).

W bilansie statutowym kwoty należne z umów reasekuracji nie występują w aktywach. Odpowiednikiem tych kwot jest udział reasekuratora w rezerwach, wyznaczany na podstawie zapisów umów reasekuracyjnych, określających poziom cedowanego ryzyka na poziomie pojedynczej polisy w ramach rezerwy składki i rezerwy szkodowej (dla szkód zgłoszonych) oraz na poziomie ryzyka i roku polisy dla rezerwy na szkody zaistniałe, niezgłoszone (IBNR).

D.1.6 Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych oraz z tytułu reasekuracji biernej

W bilansie ekonomicznym w pozycji tej prezentowane są jedynie przeterminowane należności od ubezpieczających, zakładów ubezpieczeń oraz inne związane z działalnością ubezpieczeniową, a także należności z tytułu reasekuracji biernej, nieujęte w przepływach pieniężnych w najlepszym oszacowaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (BEL) lub w kwotach należnych w przypadku reasekuracji biernej.

Dla potrzeb sporządzenia bilansu ekonomicznego wycena przeterminowanych należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych dokonywana jest z wykorzystaniem uproszczonej metody wyceny (zdyskontowanych przepływów pieniężnych).

Spodziewane terminy spłaty tych należności nie przekraczają sześciu miesięcy od daty bilansowej. Dlatego też dla celów wyceny w bilansie ekonomicznym przyjęto założenie, że efekt dyskontowania jest nieistotny. W efekcie racjonalnym przybliżeniem wartości godziwej należności na dzień 31 grudnia 2021 roku jest ich wartość nominalna.

Przyjęta przez Towarzystwo uproszczona metoda wyceny zgodna jest z art. 9 pkt 4 Aktu Delegowanego.

W bilansie statutowym należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych oraz należności z tytułu reasekuracji biernej, obejmują saldo oczekiwanych wpływów, a ich wycena następuje wg wartości nominalnej pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Ujęta korekta wartości między bilansem ekonomicznym a bilansem statutowym

w całości wynika z ujęcia nieprzeterminowanych należności w najlepszym oszacowaniu rezerw jako przyszłe przepływy pieniężne. Ponadto, saldo należności ubezpieczeniowych, które nie jest jednoznacznie przyporządkowane do produktu zostało przeniesione do pozycji Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) – korekta prezentacyjna.

Ponadto, w pozycji tej ujmowane są przeterminowane należności od reasekuratorów z tytułów innych niż płatności dotyczące uregulowanych roszczeń ubezpieczeniowych, które prezentowane są w pozycji „Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)”.

Należności nieprzeterminowane uwzględniane są w wycenie pozycji „Kwoty należne z umów reasekuracji” jako przyszłe przepływy pieniężne.

D.1.7 Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Pozostałe należności prezentowane są w bilansach: ekonomicznym i statutowym w wartości oczekiwanej, nominalnej wpłaty.

Przyjęta przez Towarzystwo uproszczona metoda wyceny należności opiera się na historycznej analizie spłacalności należności. Z uwagi na terminowe regulowanie należności przez kontrahentów (w terminie poniżej sześciu miesięcy) efekt dyskonta jest nieistotny, pomijany przy ustaleniu wartości godziwej.

Przyjęta przez Towarzystwo uproszczona metoda wyceny zgodna jest z art. 9 pkt 4 Aktu Delegowanego.

D.1.8 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Na potrzeby bilansu ekonomicznego aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną w bilansie Solwency II i ich wartością z bilansu wg PZR. Zasady ustalenia aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2021 roku zostały opisane w D 3 1.

Na aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego składają się poniżej wymienione pozycje:

- Strata podatkowa lata ubiegłego;
- Prowizje reasekuracyjne, opisanych w D 2.4;
- Rozliczenia międzyokresowe bierne.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów tworzone są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy, wynikających w szczególności :

- z wartości świadczeń wykonanych przez kontrahentów, których kwotę można wiarygodnie oszacować;
- z obowiązku wykonania przyszłych świadczeń wynikających z bieżącej działalności, których kwotę można oszacować, mimo że data ich powstania nie jest jeszcze znana.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

D.2.1 Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Tabela poniżej przedstawia wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (w tys. zł) w podziale na wartość najlepszego oszacowania (brutto) i margines ryzyka, w podziale na linie biznesowe.

Tabela D.2.1. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe wg stanu na 31 grudnia 2021 roku (w tys. zł)

Linia biznesu	Najlepsze oszacowanie rezerwy	Margines ryzyka	Razem
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	42 316	3 045	45 361
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	15 146	954	16 100
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	6 613	652	7 266
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	9 622	856	10 478
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	202	19	221

Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	45 741	2 036	47 777
Ubezpieczenia OC ogólnej	1 737	156	1 893
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	638	64	702
Ubezpieczenia ochrony prawnej	98	2	101
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	3 774	60	3 834
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	146 736	11 194	157 930
Razem	272 623	19 040	291 663

Kalkulacja najlepszego oszacowania rezerw (dalej: BEL) dla każdej z wykazanych linii biznesowych odbywa się na podstawie prognozy przepływów finansowych, zgodnie z Aktem Delegowanym (art. 28). W przepływach nie są ujmowane: podatek od zysków oraz podatek bankowy, na podstawie art. 28 h Aktu Delegowanego Wypłacalność II. Przy wyznaczaniu BEL nie są uwzględniane zarówno przyszłe działania Zarządu czy przyszłe świadczenia uznaniowe (ze względu na ich brak), jak również dynamiczne zachowanie ubezpieczających.

Kalkulacja dokonywana jest przy zastosowaniu deterministycznej wyceny stóp procentowych, z uwzględnieniem wszelkich opcji (w tym gwarancji zwrotu składki za niewykorzystany okres ochrony). Spółka stosuje deterministyczną wycenę ze względu na niewystępowanie gwarancji finansowych z dodatnią wartością TVOG (Time Value of Options and Guarantees).

Spółka:

- nie stosuje korekty dopasowującej, o której mowa w art. 77b Dyrektywy;
- nie stosuje korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 77d Dyrektywy;
- nie stosuje przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka, o której mowa w art. 308c Dyrektywy;
- nie stosuje przejściowego odliczenia, o którym mowa w art. 308d Dyrektywy.

Główne założenia stosowane do wyceny najlepszego oszacowania rezerw:

- najlepsze oszacowanie tworzy się oddzielnie dla części odpowiadającej rezerwie składki oraz części odpowiadającej rezerwie szkodowej;
- najlepsze oszacowanie w części odpowiadającej rezerwie szkodowej tworzy się w wysokości odpowiadającej oczekiwanej wartości przyszłych wypłat odszkodowań wraz z kosztami, pomniejszonej o oczekiwaną wartość regresów;
- najlepsze oszacowanie w części odpowiadającej rezerwie składki tworzy się w wysokości wszystkich przewidywanych przepływów, w tym w szczególności z tytułu przyszłych szkód (pomniejszonych o regresy), kosztów, przyszłych składek i prowizji oraz zwrotów składek i prowizji przy zerwaniach polis.

Spółka stosuje uproszczoną metodę obliczania marginesu ryzyka, zgodną z art. 58 a) Aktu Delegowanego, wykorzystującą przybliżenia kwot przyszłych SCR-ów. Spółka stosuje metodę przybliżenia przyszłych wymogów kapitałowych wykorzystując projekcję odpowiednich nośników ryzyka w podziale na linie biznesowe.

D.2.2 Opis poziomu niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Niepewność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na cele wypłacalności związana jest ze:

- zmianami w realizacji częstotliwości i wysokości szkód (zmiany szkodowości) w stosunku do dotychczas obserwowanej empiryki oraz założeń przyjętych na potrzeby wyceny;
- zmianami w charakterystyce zachowań klientów (w szczególności w zakresie rezygnacji z umów ubezpieczeń);
- zmianami w poziomie jednostkowych kosztów administracyjnych, które mogą wynikać zarówno ze zmian w zakładanych poziomach łącznych kosztów obsługowych (relatywnie krótki okres planowania finansowego w stosunku do długości prognozowanych przepływów finansowych z zawartych umów ubezpieczenia), jak i ze zmiany struktury i wolumenu portfela, będącego bazą do określania kosztów jednostkowych.

Niepewności te są związane z ryzykiem naturalnego odchylenia się realizacji zmiennej losowej od jej wartości oczekiwanej, a krótkookresowe odchylenia nie muszą świadczyć o niewłaściwie dobranych założeniach.

Dodatkowo ze względu na działania wojenne prowadzone przez Rosję, zwiększona jest niepewność z przytoczonych punktów (w zakresie kosztów jednostkowych ze względu na ryzyko zwiększonej inflacji), jak również w zakresie zmian w poziomie stóp procentowych wolnych od ryzyka. Spółka nie identyfikuje jednak wskazanego ryzyka jako ryzyko mogące wpłynąć w sposób istotny na wysokość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, a co za tym idzie sytuacji wypłacalnościowej.

Spółka analizuje odchylenia szkodowości oraz poziomów rezygnacji umów w ramach corocznego procesu oceny zgodności założeń z realizacjami. W ramach kosztów jednostkowych Spółka analizuje w trybie rocznym zmiany założeń, wyjaśniając przyczynę ich zmian. Pozostałe czynniki niepewności i ich wpływ na poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych analizowane są przez Spółkę m.in. w ramach procesu ORSA oraz w ramach osobnych analiz ad-hoc w sytuacji identyfikacji nowego ryzyka.

D.2.3 Różnice pomiędzy metodologią wyceny rezerw do celów wypłacalności, a metodologią wyceny rezerw na potrzeby sprawozdań finansowych

W poniższej tabeli zawarto istotne różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania statutowego dla wszystkich linii biznesowych.

Tabela D.2.2. Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny do celów wypłacalności i na potrzeby sprawozdania statutowego dla wszystkich linii biznesowych

	Wycena na potrzeby sprawozdania statutowego	Wycena do celów wypłacalności
Rezerwy szkodowe	Rezerwy na szkody zgłoszone są tworzone w wysokości oszacowania wartości szkody przez likwidatorów. Rezerwa na szkody niezgłoszone jest tworzona z wykorzystaniem jednej z trzech metod: <ul style="list-style-type: none"> • metody Chain-Ladder; • metody Fergusona; • metody dopełnienia wartości szkód zgłoszonych do przyjętego, ostrożnościowego poziomu szkodowości, dla każdego miesiąca zaistnienia szkody. Rezerwa na koszty likwidacji jest ujęta na podstawie wysokości rezerw szkodowych oraz historycznych współczynników kosztów do wypłat. Brak dyskontowania rezerw.	Rezerwy na szkody zgłoszone są tworzone w wysokości oszacowania wartości szkody przez likwidatorów, pomniejszonej o oczekiwane regresy. <p>Rezerwa na szkody niezgłoszone jest tworzona z użyciem metod występujących w wycenie na potrzeby sprawozdania statutowego, przy czym w ocenie poziomu szkodowości nie występuje czynnik ostrożnościowy oraz uwzględniane są przyszłe regresy. Użyte dyskontowanie odzwierciedlające wartość pieniądza w czasie.</p>
Wartość oszacowanych regresów	Oczekiwane regresy są ujęte w kwocie oszacowania przez likwidatorów. Wartość ta nie wchodzi w skład rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, lecz jest ujęta w pozycji sprawozdania „Oszacowane regresy i odzyski (wartość ujemna)”.	Ujęte w BEL.
Rezerwa składki	Tworzona w wysokości części składki przypisanej brutto przypadającej na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana lub w relacji do stopnia ryzyka przewidywanego w następnych okresach sprawozdawczych, dla produktów, w których ryzyko związane z zawartymi umowami ubezpieczenia nie ma równomiernego rozkładu w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej.	Rezerwa składki na cele wypłacalności uwzględnia przepływy pieniężne takie jak wypłaty świadczeń wraz z kosztami, płatności składek, zwroty składek w przypadku rezygnacji klienta z umowy ubezpieczenia, koszty związane z obsługą portfela polis, rozliczenia z reasekuratorami oraz pośrednikami ubezpieczeniowymi.
Rezerwa na ryzyka niewygasłe	Rezerwa tworzona w wysokości niedoboru rezerwy składki (pomniejszonej o stan DAC) do pokrycia oczekiwanych przyszłych szkód i kosztów.	
Margines ryzyka	Brak.	Tworzony w wysokości zapewniającej, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zażądałyby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

Łączna wartość rezerw brutto tworzonych na cele sprawozdania statutowego wyniosła 1 535 423 tys. zł (bez uwzględnienia rezerwy na wyrównanie szkodowości w celu uzyskania lepszej porównywalności rezerw), podczas gdy wartość rezerw tworzonych na cele wypłacalności wyniosła 291 663 tys. zł. Rezerwa na cele wypłacalności jest niższa o 1 243 760 tys. zł od wartości rezerw na cele sprawozdania statutowego.

Jako najistotniejszą różnicę ilościową w wycenie na potrzeby sprawozdania statutowego i do celów wypłacalności Spółka wskazuje, że rezerwę składki na potrzeby rachunkowości rozpoznaje się w wysokości składki przypisanej brutto przypadającej na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana. W analogiczny sposób rozpoznawane są odroczone koszty akwizycji. Tymczasem najlepsze oszacowanie w części odpowiadającej rezerwie składki tworzy się w wysokości wszystkich przewidywanych przepływów, w tym w szczególności z tytułu przyszłych szkód (pomniejszonych o regresy), kosztów oraz płatności składek i ich zwrotów przy zerwaniach polis. Odmienne podejście prowadzi do różnych wyników.

Wartość najlepszego oszacowania w części odpowiadającej rezerwie składki (dalej: „BEL składki”) była niższa niż kwota rezerwy składki na potrzeby sprawozdania statutowego, powiększona o wartość rezerwy URR i pomniejszona o kwotę odoczonych kosztów akwizycji (dalej: „unettowiona rezerwa składki”) o wartość 288 576 tys. zł. Różnica ta w głównej mierze związana jest z faktem, że w ramach kalkulacji rezerw na cele sprawozdania statutowego zysk wkalkulowany w składkę brutto rozpoznawany jest w czasie (proporcjonalnie do ponoszonego ryzyka), co wpływa na zwiększenie wartości rezerw w stosunku do wartości, która odpowiada pokryciu przyszłych zobowiązań wobec klientów i kosztów Spółki. Analogiczny mechanizm nie występuje w ramach rezerw na cele wypłacalności.

Tabela poniżej przedstawia powyższą różnicę w podziale na linie biznesowe (w tys. zł).

Linia biznesowa	Unettowiona rezerwa składki - BEL składki
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	91 707
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	64 682
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	1 028
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	1 438
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	1 748
Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	23 560
Ubezpieczenia OC ogólnej	1 988
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	7
Ubezpieczenia ochrony prawnej	32
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	2 621
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	99 765
Razem	288 576

Tabela poniżej przedstawia przeszacowanie rezerw szkodowych, tj. różnicę pomiędzy rezerwami szkodowymi na potrzeby sprawozdania finansowego a rezerwami szkodowymi do celów wypłacalności:

Linia biznesowa	Przeszacowanie rezerwy szkodowej
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	2 867
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	2 733
Ubezpieczenia OC z tyt. użytkowania pojazdów mechanicznych	18
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	37
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	244
Ubezpieczenia od ognia i pozostałych szkód rzeczowych	3 311
Ubezpieczenia OC ogólnej	389
Ubezpieczenia kredytu i gwarancji ubezpieczeniowej	1 059
Ubezpieczenia ochrony prawnej	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	1 260
Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych	7 759
Razem	19 678

D.2.4 Kwoty należne z umów reasekuracji

Kwoty należne z umów reasekuracji są obliczane zgodnie z zapisami zawartych przez Spółkę umów reasekuracji.

Kwoty te obliczane są oddzielnie dla rezerw składek i rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia w następujący sposób:

- przepływy pieniężne dotyczące rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia obejmują płatności odszkodowań i świadczeń dotyczących roszczeń uwzględnionych w rezerwach szkodowych brutto (nieuregulowanych roszczeń ubezpieczeniowych), powiększone o udział reasekuratorów w bezpośrednich kosztach likwidacji szkód oraz pomniejszone o udział w regresach;
- przepływy pieniężne dotyczące rezerw składek obejmują wszystkie pozostałe płatności, w szczególności udział reasekuratora w szkodach niezaimpniowanych, lecz oczekiwanych, składki na udziale reasekuratora, w tym składki minimalne i depozytowe, a także rozliczenia prowizji reasekuracyjnej.

Wynik tego obliczenia jest dostosowywany w celu uwzględnienia oczekiwanych strat w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta. Dostosowanie to opiera się na ocenie prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oraz średniej stracie z tego wynikającej (strata z tytułu niewykonania zobowiązania).

D.2.5 Istotne zmiany w założeniach

Założenia, które były aktualizowane w 2021 roku na potrzeby kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na cele wypłacalności, dotyczyły przede wszystkim czterech kategorii: wskaźników rezygnacji z umów, poziomu kosztów jednostkowych, prawdopodobieństw zająć zdarzeń ubezpieczeniowych oraz zmiany podejścia do wyznaczania rezerw szkodowych (głównie aktualizacja zakładanych ULR oraz zastosowanie dokładniejszych metod wyceny w związku ze wzrostem ilości dostępnych danych historycznych).

W celu skwantyfikowania oceny wpływu pojedynczych zmian (w tym dodatkowo efektu zmiany stóp wolnych od ryzyka) Spółka dokonała kalkulacji wysokości najlepszego oszacowania rezerw w podziale na linie biznesowe w następujących scenariuszach:

- przyjmując założenia z bilansu otwarcia (31 grudnia 2020 roku) [scenariusz 1];
- przyjmując założenia z bilansu otwarcia, za wyjątkiem aktualizacji metodyki i założeń dotyczących ULR do wyznaczania rezerw szkodowych [scenariusz 2];
- przyjmując założenia jak w scenariuszu 2, z dodatkową aktualizacją założeń dotyczących szkodowości [scenariusz 3];
- przyjmując założenia jak w scenariuszu 3, z dodatkową aktualizacją wskaźników rezygnacji z umów [scenariusz 4];
- przyjmując założenia jak w scenariuszu 4, z dodatkową aktualizacją dotyczących jednostkowych kosztów administracyjnych [scenariusz 5];
- przyjmując założenia jak w scenariuszu 5, z dodatkową aktualizacją stóp wolnych od ryzyka [scenariusz 6].

Wyniki poszczególnych scenariuszy prezentuje poniższa tabela (w tys. zł).

Scenariusz	Najlepsze oszacowanie rezerwy	Zmiana BEL	Zmiana %
Scenariusz 1 - założenia z bilansu otwarcia	284 344	n/d	n/d
Scenariusz 2 - dodatkowa aktualizacja metodyki i założeń do wyznaczania rezerw szkodowych	284 656	312	0,1%
Scenariusz 3 - dodatkowa aktualizacja wskaźników szkodowości	287 845	3 189	1,1%
Scenariusz 4 - dodatkowa aktualizacja wskaźników rezygnacji	287 852	7	0,0%
Scenariusz 5 - dodatkowa aktualizacja kosztów jednostkowych	286 679	-1 173	-0,4%
Scenariusz 6 - dodatkowa aktualizacja stóp wolnych od ryzyka (założenia z bilansu zamknięcia)	272 623	-14 056	-4,9%

Największy wpływ na przeszacowanie rezerw miała aktualizacja krzywej stopy wolnej od ryzyka, która na koniec 2020 roku była rekordowo niska, zaś na koniec roku 2021 istotnie wzrosła - zgodnie ze wzrostem stóp procentowych w Polsce.

W przypadku pozostałych aktualizacji, największy wpływ miała aktualizacja współczynników szkodowych, przede wszystkim w ubezpieczeniach różnych ryzyk finansowych.

D.3 Inne zobowiązania

Strukturę innych zobowiązań Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku, przedstawiono w poniższej tabeli.

W kolumnie „Wartość wg PZR” zaprezentowano wartości ze sprawozdania finansowego statutowego Spółki zgodnie z treścią ekonomiczną, ale bez dokonywania korekt, które byłyby konieczne w celu dostosowania tych liczb do formatu i sposobu prezentacji wymaganego w reżimie Wyplącalności II. Suma zobowiązań w poniższej tabeli (PZR) odpowiada sumie zobowiązań ze sprawozdania statutowego Spółki.

Tabela D.3.1. Inne zobowiązania (w tys. zł)

	REF	Wartość wg PZR	Korekty prezentacyjne	Korekty wyceny	Wartość wg Solvency II
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	D.3.2	15 635	0	0	15 635
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników		172	0	0	172
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	D.3.1	8 071	0	27 830	35 901
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	D.3.3	0		1 793	1 793
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	D.3.4	8 440	-3 150	-5 290	0
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	D.3.5	45 750	0	-45 750	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	D.3.6	10 375	3 150	0	13 525
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	D.3.7	725 417	0	-725 417	0
Inne zobowiązania ogółem		813 860	0	-746 834	67 026

Na dzień 31 grudnia 2021 roku saldo zobowiązań, o których mowa w niniejszym rozdziale, zostało zaklasyfikowane jako zobowiązania krótkoterminowe z przewidywanym terminem spłaty do sześciu miesięcy oraz dłuższych, gdzie poziom ewentualnej korekty dyskonta uznano za nieistotny. Wartość zobowiązań na potrzeby Wyplącalności II odpowiada wartości zaprezentowanej w bilansie statutowym.

W ocenie Spółki wartości pieniądza w czasie na wycenę przedmiotowych zobowiązań do wartości godziwej nie ma istotnego wpływu.

D.3.1 Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Nie występują różnice w metodach ustalania i wyceny aktywów oraz rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego dla celów bilansu ekonomicznego i sprawozdania finansowego. Podatek odroczony jest ujmowany dla wszystkich różnic przejściowych pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową, z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) uchwalone na 31 grudnia 2021 roku.

Różnica w wysokości podatku odroczonego wynika wyłącznie z różnych wartości różnic przejściowych w bilansie statutowym i ekonomicznym.

Rezerwa i aktywa z tytułu podatku odroczonego zarówno dla potrzeb sprawozdania statutowego, jak i bilansu ekonomicznego podlegają kompensacie po uwzględnieniu odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Znak ujemny w poniższej tabeli oznacza rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego, natomiast dodatni – aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Tabela D.3.2 Podatek odroczonego stan na 31 grudnia 2021 roku (w tys. zł)

Opis	Podstawa naliczenia	Podatek odroczonego
Rezerwy techniczno ubezpieczeniowe	-459 380	-87 282
Wartości niematerialne i prawne	49 098	9 329
Niezrealizowane zysk/straty z wyceny	9 724	1 848
Aktywowane koszty akwizycji	679 699	129 143
Prowizje reasekuracyjne	-511 325	-97 152
Pozostałe	43 232	8 214
RAZEM	-188 952	-35 900

W powyższej tabeli zilustrowano kluczowe pozycje rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Tabela D.3.3. Termin odwrócenia się przejściowych różnic podatkowych dla istotnych pozycji dochodowego podatku odroczonego (w tys. zł)

Opis	Podatek odroczonego	do 1 roku	Pow. 1 roku
Zmiana w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych netto	-87 282	-41 192	-46 090
Aktywowane koszty akwizycji	129 142	55 685	73 458
Wartości niematerialne i prawne	9 329	0,00	9 329

Różnice w wysokości salda odroczonego podatku dochodowego między sprawozdaniem finansowym a bilansem ekonomicznym wynikają z różnic w wycenie aktywów i zobowiązań opisanych w niniejszym rozdziale. Najbardziej istotne różnice dotyczą przede wszystkim odmiennej metodyki kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, o których mowa w rozdziale D.2.

D.3.2 Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Rezerwy te obejmują zobowiązania, których kwota lub termin zapłaty są niepewne. Są one tworzone przez Towarzystwo na zobowiązania, do których uregulowania Spółka będzie zobowiązana w przyszłości w wysokości wiarygodnie oszacowanej wartości.

W pozycji pozostałych rezerw wykazuje się, w szczególności rezerwy: na niewykorzystane urlopy oraz wynagrodzenia.

Spółka nie identyfikuje różnic w wycenie pozostałych rezerw pomiędzy bilansem statutowym a bilansem ekonomicznym.

Pozostałe rezerwy wyceniane są przez Towarzystwo z wykorzystaniem uproszczonej metody wyceny, zgodnie z art. 9 pkt 4 Aktu Delegowanego.

D.3.3 Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Na potrzeby sporządzania bilansu ekonomicznego, zgodnie z zasadami MSSF 16 umowy leasingu, Towarzystwo ujmuje

zobowiązanie finansowe z tytułu leasingu, które wyceniane są z wykorzystaniem alternatywnej metody wyceny opisanej w rozdziale D.4.

W bilansie statutowym Towarzystwo nie prezentuje przedmiotowych zobowiązań.

D.3.4 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

W ramach omawianej linii sprawozdawczej prezentowane są jedynie przeterminowane składniki zobowiązań. Składniki nieprzeterminowane ujmowane są w najlepszym oszacowaniu rezerw (BEL) jako przyszłe przepływy pieniężne. Ponadto, saldo zobowiązań ubezpieczeniowych, które nie jest jednoznacznie przyporządkowane do produktu, zostało przeniesione do pozycji D.3.5 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) – korekta prezentacyjna. W bilansie ekonomicznym Towarzystwo wycenia zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, zgodnie z art. 9 pkt 4 Aktu Delegowanego, uproszczoną metodą wyceny.

W bilansie statutowym Towarzystwo wycenia zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych w wartości wymaganej zapłaty. Ujęta korekta wartości między bilansem ekonomicznym a bilansem statutowym w całości wynika z ujęcia niewymagalnych zobowiązań w najlepszym oszacowaniu rezerw jako przyszłe przepływy pieniężne.

D.3.5 Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej

W pozycji tej ujmowane są nieprzeterminowane zobowiązania z tytułu reasekuracji. Zobowiązania nieprzeterminowane ujmowane są w wycenie pozycji „Kwoty należne z umów reasekuracji” jako przyszłe przepływy pieniężne.

W bilansie statutowym zobowiązania z tytułu reasekuracji wycenia się wg wartości wymaganej zapłaty.

Podstawą do wykazania wartości zobowiązań w bilansie ekonomicznym są zobowiązania przeterminowane i nieprzeterminowane z tytułu reasekuracji biernej. Zobowiązania nieprzeterminowane z tytułu reasekuracji biernej prezentowane są w najlepszym oszacowaniu rezerw (BEL).

Przeterminowane zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej prezentowane są w bilansie ekonomicznym w pozycji zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku 100% zobowiązań stanowiło zobowiązania nieprzeterminowane i dlatego zostały uwzględnione jako przyszłe przepływy pieniężne w kwotach należnych z umów reasekuracji.

D.3.6 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

W bilansie statutowym Towarzystwo wycenia pozostałe zobowiązania w kwocie wymagającej zapłaty.

W zakresie pozostałych zobowiązań (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) Towarzystwo w bilansie ekonomicznym prezentuje zobowiązania handlowe, kwoty należne pracownikom i dostawcom, których termin lub kwota są pewne.

Na potrzeby reżimu Wyłącalności II Towarzystwo, z uwagi na brak aktywnego rynku, wycenia pozostałe zobowiązania z wykorzystaniem uproszczonej metody wyceny, zgodnie z art. 9 pkt 4 Aktu Delegowanego.

Do pozycji D.3.5 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) zostało przeniesione saldo zobowiązań ubezpieczeniowych, które nie jest jednoznacznie przyporządkowane do produktu – korekta prezentacyjna.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka nie identyfikowała różnicy w wycenie innych zobowiązań na potrzeby bilansu ekonomicznego w stosunku do sprawozdania statutowego.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała zmian w stosowanych zasadach ujmowania wyceny zobowiązań handlowych.

D.3.7 Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

W bilansie ekonomicznym w pozostałych zobowiązaniach niewykazanych w innych pozycjach Towarzystwo prezentuje głównie zobowiązania wobec Skarbu Państwa (podatki, ZUS).

Metodyka wyceny jest analogiczna jak w przypadku pozostałych zobowiązań (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej).

W pozycji tej w kolumnie „Wartość wg PZR” zostały zaprezentowane salda zobowiązań, które podlegają eliminacji w bilansie ekonomicznym w ramach korekt wyceny do wartości godziwej:

- odroczone prowizje reasekuracyjne (725 176 tys. zł);
- fundusze specjalne (w tym ZFŚS: 240 tys. zł).

Poza powyższymi korektami wyceny na dzień 31 grudnia 2021 roku nie zidentyfikowano innych istotnych korekt w stosunku do danych wg PZR.

D.4 Alternatywne metody wyceny

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonała istotnych zmian w wyborze metod wyceny, przyjętych do wyceny założeń ani wykorzystywanych danych wejściowych w porównaniu do stosowanych na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Zgodnie z art. 10 Aktu Delegowanego Towarzystwo przy wycenie aktywów i zobowiązań kieruje się hierarchią wyceny. Gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach aktywów i zobowiązań nie jest możliwe, stosuje się alternatywne metody wyceny.

W celu ustalania wartości godziwej aktywów i zobowiązań wykazanych w bilansie ekonomicznym Towarzystwo przyjęło założenia, poparte ogólnie dostępnymi informacjami, zarówno bieżącymi, jak i historycznymi, umożliwiające sporządzenie wyceny odzwierciedlającej wartość aktywów i zobowiązań w jak najbardziej zbliżonej wielkości do wartości godziwej.

Towarzystwo jest świadome, że przyjęte do wyceny założenia mogą ulec zmianie w wyniku przyszłych zdarzeń wynikających ze zmian otoczenia makro- i mikroekonomicznego.

Poniżej przedstawiono opis zastosowanych alternatywnych metod wyceny dla istotnych kategorii aktywów i zobowiązań Spółki

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Wartość godziwa rzeczowych środków trwałych ustalana jest w wyniku specjalistycznej wyceny zlecanej uprawnionemu, zewnętrznemu podmiotowi raz na dwa lata. Ostatnia taka wycena została przeprowadzona dla środków trwałych znajdujących się w posiadaniu Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Wycena szacunkowa sprzętu odbywa się w dwóch wariantach: porównawczym i kosztowym. Nadrzędną metodologią jest opcja porównawcza. Wyłącznie w przypadku braku możliwości szczegółowej identyfikacji modelu lub braku możliwości dopasowania porównawczej oferty transakcyjnej na rynku wycena odbywa się w ujęciu kosztowym.

Zastosowana metoda porównawcza bazuje na wykonaniu analizy bieżących transakcji sprzedaży oraz kupna, czyli na podstawie porównania cen ofertowych dotyczących podobnych środków technicznych z będącymi przedmiotem wyceny. W ten sposób można określić wartość najbardziej bliską aktualnej cenie transakcyjnej. Do wyznaczania wartości stosuje się porównanie do analogicznych środków trwałych, które są aktualnie w obrocie. W przypadku zidentyfikowania więcej niż jednej transakcji porównawczej wyciągana jest średnia arytmetyczna wartości rynkowej. W aktualnej sytuacji na rynku rzeczowych aktywów trwałych jest to najbardziej precyzyjna metoda wyceny aktualnej wartości sprzętu, gdyż wskazuje ona nie tylko wartość realną sprzętu na dany dzień, ale przede wszystkim bardzo dokładną wartość odtworzeniową aktywów

Dla celów porównawczych wykorzystano:

- Średnie wartości rynkowe i transakcyjne na rynku hurtowym i detalicznym w UE i w Polsce;
- Bazy źródłowe TheBrokersSite.com, Tradeloop.com, ITTradeOnline.com, Ebay.de, Ebay.co.uk, Allegro.pl;
- Bazy drugorzędne: cenniki kilkudziesięciu firm z branży używanego i nowego sprzętu IT w Europie.

Z uwagi na przeprowadzone przez Spółkę analizy oraz nieistotny poziom tej linii w bilansie ekonomicznym (< 1%) na dzień 31 grudnia 2021 roku przyjęto, że wartość księgowa netto ujęta w sprawozdaniu finansowym statutowym (koszt nabycia pomniejszony o wartość umorzenia) jest racjonalnym przybliżeniem wartości godziwej tych aktywów.

Istnieje niewielka niepewność dokonanych szacunków z uwagi na istnienie rynku wtórnego, na którym zawierane są transakcje kupna sprzedaży przedmiotowych aktywów.

W ocenie Spółki stosowana metoda wyceny oznacza najbardziej przybliżone prawdopodobieństwo zbieżności wyznaczonego poziomu przedmiotowego aktywa z wartością godziwą, ze względu na fakt, iż odbywa się ona w oparciu o analizy cen transakcyjnych.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Ze względu na brak aktywnego i regularnego rynku dla depozytów Towarzystwo przyjęło do wyceny poniżej opisane zasady.

Wartość godziwa depozytów innych niż depozyty typu O/N ustalana jest metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Spółka przyjmuje do dyskonta bieżącą wartość stopy rynkowej (Interest Rate Swap, IRS) wolną od ryzyka.

Zgodnie z metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych wyceny dokonuje się z uwzględnieniem nominału depozytu, okresu, na jaki został zawarty, oraz wartości stopy dyskontowej.

Z uwagi na zmienność otoczenia gospodarczego Towarzystwo dostrzega, że istnieje niewielka niepewność dokonanych szacunków dotyczących depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych w zakresie zmienności stóp procentowych oraz ratingów banków, w których zdeponowano środki pieniężne. Ocena niepewności wynika z bardzo krótkiego okresu, na jaki zawierane są depozyty, lub stałego oprocentowania w przypadku depozytów o dłuższym terminie do zapadalności.

Z doświadczeń Towarzystwa wynika, iż w przeszłości wycena depozytów ustalona na podstawie opisanej powyżej metody jest wartością godziwą.

Przesłanką do przyjęcia takiego założenia są: analiza danych historycznych, wskazująca na 100% realizację depozytów, oraz wiarygodność kredytowa instytucji finansowych, z którymi depozyty zostały zawarte – pozostawała ona na stabilnym poziomie.

Obligacje korporacyjne i komunalne denominowane w PLN

Wartość godziwa obligacji korporacyjnych nienotowanych na aktywnym rynku określana jest metodą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Do dyskontowania przepływów pieniężnych używane są czynniki dyskontowe wyliczone z krzywej zerokuponowej powiększonej o spread, konstruowanej na podstawie dostępnych danych rynkowych oraz stawki rynku pieniężnego. Jako dane wejściowe do modelu przyjmowane są kwotowania: WIBOR, FRA PLN, IRS PLN oraz ceny transakcyjne.

Przyjęte zasady wyceny najlepiej odwzorowują wartość godziwą ww. instrumentów finansowych z uwagi na fakt, iż na dzień bilansowy obligacje nie były przedmiotem obrotu na BondSpot SA.

W ocenie Towarzystwa stosowana metoda wyceny oznacza wysokie prawdopodobieństwo zbieżności wyznaczonego poziomu przedmiotowego aktywa z wartością godziwą z uwagi na fakt, że ustalenie wartości obligacji korporacyjnych dokonywane jest przez wysoce wyspecjalizowaną jednostkę zewnętrzną (PKO TFI SA), posiadającą unikalną wiedzę merytoryczną z zakresu funkcjonowania rynków kapitałowych oraz kilkuletnią praktykę i doświadczenie w wycenie obligacji korporacyjnych.

Ponadto stosowana metoda wyceny oznacza najbardziej przybliżone prawdopodobieństwo zbieżności wyznaczonego poziomu przedmiotowego aktywa z wartością godziwą ze względu na fakt, że odbywa się ona w oparciu o analizy cen transakcyjnych oraz bieżącą aktualizację stawek rynku pieniężnego.

Z uwagi na zmienność otoczenia gospodarczego Towarzystwo dostrzega, że istnieje średnia niepewność dokonanych szacunków dotyczących ww. instrumentów w zakresie zmienności stóp procentowych w okresie od daty emisji do terminu wykupu.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Zobowiązanie z tytułu leasingu Spółka wycenia początkowo w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Stopy dyskonta użyte przez Spółkę do zdyskontowania przyszłych płatności leasingowych kalkulowane są na bazie krzywych odzwierciedlających koszt finansowania w danej walucie, pokrywających tenor najdłuższej umowy leasingowej, podlegającej wycenie i odzwierciedlających – dla danej waluty – stałą rynkową stopę procentową oraz koszt finansowania.

W ocenie Spółki, stosowana metoda wyceny oznacza wysokie prawdopodobieństwo zbieżności wyznaczonego poziomu przedmiotowego pasywa z wartością godziwą odpowiadającą wartości oczekiwanej przyszłej wypłaty wynikającej z umowy najmu nieruchomości i leasingu samochodów. Wszelkie płatności regulowane są przez Spółkę cyklicznie, zgodnie z umową.

D.5 Wszelkie inne informacje

Spółka nie posiada innych, poza wykazanymi w powyższych rozdziałach, istotnych informacji dotyczących wyceny pozycji bilansu ekonomicznego w analizowanym okresie sprawozdawczym.

E. Zarządzanie kapitałem

E.1 Środki własne

E.1.1 Zasady zarządzania środkami własnymi

Głównym celem zarządzania kapitałem jest zapewnienie pozytywnej stopy zwrotu na kapitale własnym, mierzonej wskaźnikiem rentowności kapitałów własnych (ROE), oraz zapewnienie stabilności funkcjonowania Spółki z punktu widzenia jej wypłacalności, czyli:

- utrzymanie kapitału na poziomie zapewniającym niezakłócone funkcjonowanie Spółki przy danym profilu ryzyka;
- zapewnienie zgodności strategii biznesowej Spółki ze strategią zarządzania kapitałem, czyli spójności planowania kapitałowego z budżetowaniem i planami strategicznymi oraz przyjętym poziomem tolerancji na ryzyko, w tym także wymogami regulacyjnymi;
- zapewnienie wskaźnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi (SCR) w ramach systemu Solwency II powyżej limitu ustawowego oraz utrzymanie tego wskaźnika zgodnie z tolerancją na ryzyko;
- efektywne wykorzystanie kapitału, które jest zapewnione poprzez:
- utrzymywanie kapitału niezbędnego do sfinansowania wzrostu Spółki oraz rozszerzania działalności zgodnie ze strategią biznesową Spółki uwzględniającą właściwy poziom ROE realizowanych zadań rozwojowych,
- utrzymywanie efektywnego procesu budżetowania,
- zapewnienie stabilnej i efektywnej kosztowo bazy kapitałowej.

Planowanie kapitałowe Spółki dotyczy poniższych horyzontów czasowych:

- krótkoterminowego (w odniesieniu do trzech miesięcy);
- średnioterminowego (w odniesieniu do 12 miesięcy);
- długoterminowego (w odniesieniu do okresu powyżej jednego roku).

Proces planowania kapitałów jest przeprowadzany nie rzadziej niż raz do roku oraz za każdym razem, jeśli nastąpiły istotne zmiany w działalności Spółki (np. zmiana obowiązujących regulacji, zmiana zakresu działalności). Za realizację procesu jest odpowiedzialny Dyrektor Departamentu Finansowego we współpracy z Dyrektorem Biura Zarządzania Ryzykiem oraz Zarządem Spółki. Towarzystwo przygotowuje założenia do przeprowadzenia symulacji przyszłych poziomów ekspozycji na ryzyko oraz poziomu kapitałów. Założenia powinny uwzględniać czynniki zewnętrzne, w tym makroekonomiczne oraz wewnętrzne, w tym przyjętą strategię rozwoju Spółki na najbliższe lata oraz poziom tolerancji na ryzyko. Zarząd Spółki i Rada Nadzorcza akceptują finalną wersję budżetu i struktury kapitałowej.

W przypadku, gdy bieżący poziom kapitałów jest nieadekwatny w stosunku do preferowanej struktury oraz wartości kapitału, Zarząd Spółki może podjąć decyzję o:

- redukcji aktywności Spółki w obszarach generujących ryzyko lub
- uruchomieniu awaryjnych planów kapitałowych, o których mowa w niniejszej Strategii.

W przypadku, gdy przekroczone zostaną limity kapitałowe, Zarząd Spółki podejmuje decyzję o uruchomieniu awaryjnego planu kapitałowego. W szczególności Zarząd może rozważyć podjęcie takich działań, jak:

- zmiana strategii biznesowej Spółki w celu ograniczenia ekspozycji na ryzyko i zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka, w tym ograniczenie aktywności Spółki w obszarach generujących ryzyko;
- dostosowanie polityki wypłaty dywidend;
- wystąpienie do PKO Banku Polskiego o dokapitalizowanie Spółki.

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły żadne istotne zmiany dotyczące zasad zarządzania środkami własnymi.

E.1.2 Informacja dotycząca struktury środków własnych

Środki własne Towarzystwa składają się wyłącznie z kapitału podstawowego – Kategoria 1.

Spółka nie posiada innych kategorii środków własnych w swojej strukturze kapitałowej.

Tabela E.1.1. Struktura środków własnych w PKO TU (w tys. zł)

	Wartość na dzień 31.12.2020	Wartość na dzień 31.12.2021
Podstawowe środki własne – Kategoria 1	365 340	417 189
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi) – Kategoria 1	25 000	25 000
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym – Kategoria 1	105 971	162 012
Rezerwa uzgodnieniowa – Kategoria 1	234 369	230 177
Dostępne i dopuszczone środki własne (Razem Kategoria 1)	365 340	417 189

W porównaniu do bilansu otwarcia na koniec okresu sprawozdawczego, tj. 31 grudnia 2021 roku, kapitał zakładowy nie uległ zmianie. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym zwiększyła się o 56 041 tys. zł.

Spółka nie posiada innych kategorii środków własnych w swojej strukturze kapitałowej.

Przyrost środków własnych w 2021 roku wynikał przede wszystkim z rozwoju zyskowych linii biznesowych, co ma swoje odzwierciedlenie w wysokości rezerwy uzgodnieniowej. Przedstawiona przez Spółkę wartość dopuszczonych i dostępnych środków własnych dotyczy zarówno pokrycia wymogu kapitałowego SCR, jak i MCR. Poza zmianą wysokości rezerwy uzgodnieniowej oraz nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej struktura środków własnych nie uległa zmianie w stosunku do roku 2020.

E.1.3 Różnice w wartości kapitału dla celów statutowych, a celów wypłacalności

Różnice w wartości kapitału wykazywanego dla celów statutowych w porównaniu z nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności wynikają przede wszystkim z faktu, że Towarzystwo podczas tworzenia bilansu statutowego stosuje politykę opartą na UoR. Metody wyceny zawarte w UoR w znacznym stopniu różnią się od tych stosowanych dla celów wypłacalności, które z kolei bliższe są w swojej wykładni do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Ponadto Akt Delegowany Komisji Europejskiej z dnia 10 października 2014 roku ściśle określa podejście do wyceny poszczególnych składników bilansu, wprowadzając inne metody wyceny i podziału jego składowych. Szczegółowe informacje ilościowe w zakresie korekt dla poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego znajdują się w rozdziale D.

Tabela E.1.2. Różnice w wartości kapitału dla celów statutowych, a celów wypłacalności w PKO TU (w tys. zł)

	Wartość na dzień 31.12.2021
Kapitał własny wg PZR	302 610
Korekty:	114 579
Inne wartości niematerialne i prawne i zaliczki na poczet wartości niematerialnych i prawnych	-54 406
Aktywowane koszty akwizycji	-229 369
Lokaty	0
Zmiana w wycenie rezerw techniczno ubezpieczeniowych netto	459 380
Pozostałe aktywa	-78 619
Odroczone prowizje reasekuracyjne	21 658
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-4 065
Środki własne wg Solwency II	417 189

E.1.4 Podsumowanie uzupełniających środków własnych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku Towarzystwo nie posiada uzupełniających środków własnych, o których mowa w Artykule 297 Aktu Delegowanego.

E.1.5 Wyjaśnienie rezerwy uzgodnieniowej

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2021 roku rezerwa uzgodnieniowa wyniosła 230 177 tys. zł.

Rezerwa uzgodnieniowa jest równa nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami ogółem, pomniejszonej o następujące elementy:

- kapitał zakładowy i agio (nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym) w wysokości 187 012 tys. zł;
- podatek od niektórych instytucji finansowych do zapłaty w okresie 12 miesięcy w wysokości 4 065 tys. zł

Szczegółowe informacje dotyczące wysokości poszczególnych elementów składowych rezerwy uzgodnieniowej zostały zaprezentowane w załączniku nr 5 – S.23.01.01 ŚRODKI WŁASNE niniejszego Sprawozdania.

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1 Kapitałowy wymóg wypłacalności

PKO TU do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności stosuje wyliczenia zgodne z Formułą Standardową i nie korzysta z żadnych uproszczeń przewidzianych w ramach systemu Solwency II.

Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności została zaprezentowana w tabeli poniżej.

Tabela E.2.1. Struktura kapitałowego wymogu wypłacalności w PKO TU (w tys. zł)

	Wartość na dzień 31.12.2021
Ryzyko rynkowe	17 196
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	6 352
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	68 959
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	205 056
Dywersyfikacja	-71 573
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	225 990
Ryzyko operacyjne	17 814
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	-43 322
Kapitałowy wymóg wypłacalności	200 482

Wymóg kapitałowy Spółki na koniec 2021 roku uległ podwyższeniu przede wszystkim ze względu na rosnący portfel ubezpieczeń oraz zmiany programu reasekuracyjnego (wypowiedzenie umów reasekuracyjnych dla dwóch najistotniejszych wolumenowo produktów). Największą dynamikę przyrostu wymogu kapitałowego odnotowano dla modułu ryzyka ubezpieczeniowego.

Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR wyniósł 208,09% na dzień 31 grudnia 2021 roku zgodnie z tabelą S.23.01.01 w załączniku.

Korekta z tytułu zdolności odroczonej podatków do pokrywania strat wyniosła 43 322 tys. zł i jest równa maksymalnej kwocie LAC DT. Całkowita strata w wysokości SCR (przed korektą LAC DT) wyniosła 243 804 tys. zł, z czego 228 012 tys. zł odpowiada stracie podatkowej.

Na potrzeby analizy odzyskiwalności aktywa podatkowego powstałego na skutek wystąpienia straty w wysokości SCR (przed korektą LAC DT), wykorzystany został zmodyfikowany plan finansowy Spółki, uwzględniający zarówno rozpatrywaną stratę, jak również odpowiednie korekty mające na celu dostosowanie bazowego planu do sytuacji ekonomicznej po zajściu szoku.

Korekty te obejmują w szczególności obniżenie zakładanej sprzedaży oraz wzrost szkodowości. Przyszłe zyski podatkowe uwzględnione w zobowiązaniu z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w łącznej kwocie przyszłego dochodu podlegającego opodatkowaniu.

PKO TU oświadcza, że nie złożyła wniosku do organu nadzoru dotyczącego wydania pozwolenia na stosowanie parametrów specyficznych.

E.2.2 Minimalny wymóg kapitałowy

Minimalny wymóg kapitałowy oraz jego składowe zostały zaprezentowane w tabeli poniżej

Tabela E.2.2. Minimalny wymóg kapitałowy (w tys. zł)

	Wartość na dzień 31.12.2021
Liniowy MCR	64 416
Górny próg MCR	90 217
Dolny próg MCR	50 121
Łączny MCR	64 416
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	17 097
Minimalny wymóg kapitałowy	64 416

Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR wyniósł 647,65% na dzień 31 grudnia 2021 roku zgodnie z tabelą S.23.01.01 w załączniku.

Do wyznaczenia minimalnego wymogu kapitałowego wykorzystywane są dane ze strony internetowej NBP (kurs waluty) oraz naliczenia SCR bazujące na danych dotyczących aktywów i zobowiązań pochodzących zarówno z systemu centralnego, systemu księgowego, jak również danych z planów finansowych Towarzystwa oraz strony internetowej EIOPA (struktura stóp risk-free oraz symmetric adjustment).

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

PKO TU oświadcza, że nie korzysta z podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

PKO TU oświadcza, że nie korzysta z modelu wewnętrznego do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

PKO TU oświadcza, że w całym okresie sprawozdawczym nie wystąpiła niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym oraz kapitałowym wymogiem wypłacalności.

E.6 Wszelkie inne informacje

PKO TU oświadcza, że nie posiada innych, poza wykazanymi w powyższych rozdziałach, istotnych informacji dotyczących zarządzania kapitałem w analizowanym okresie sprawozdawczym.

Leszek Skop
Prezes Zarządu

Tomasz Mańko
Wiceprezes Zarządu

Robert Świderski
Członek Zarządu

Jarosław Reszka
Członek Zarządu

Warszawa, 31.03.2022 roku

Załączniki – roczne dane i informacje ilościowe

Załączniki – roczne dane i informacje ilościowe

S.02.01.02 – Bilans	81
S.05.01.02 - Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych	84
S.17.01.02 - Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	87
S.19.01.21 - Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie.	91
S.23.01.01 - Środki własne	93
S.25.01.21 - Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową	96
S.28.01.01 - Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	98

S.02.01.02 – Bilans

Aktywa		Wartość bilansowa wg Wyłączalność II
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	3 960
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	691 264
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	0
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	691 264
Obligacje państwowe	R0140	594 019
Obligacje korporacyjne	R0150	97 246
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	0
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	58 692
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	58 692
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	46 160
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	12 531
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0

Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	0
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	0
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	3 539
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	20 784
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	1 704
Aktywa ogółem	R0500	779 942

Zobowiązania		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	291 663
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	230 202
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	215 161
Margines ryzyka	R0550	15 041
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	61 461
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	57 462
Margines ryzyka	R0590	3 999
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0

Najlepsze oszacowanie	R0670	0
Margines ryzyka	R0680	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieceniowe)	R0750	15 635
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	172
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	35 901
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	1 793
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	0
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	13 525
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	358 689
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	421 254

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bepośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna)								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
Składki przypisane										
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	206 503	146 571	0	8 377	17 202	3 005	109 998	7 926	1 600
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130									
Udział zakładu reasekuracji	R0140	124 627	115 194	0	242	0	2 139	39 017	204	58
Netto	R0200	81 876	31 377	0	8 135	17 202	866	70 981	7 723	1 543
Składki zarobione										
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	143 916	104 932	0	5 695	11 853	2 375	86 826	5 593	1 603
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230									
Udział zakładu reasekuracji	R0240	97 241	83 544	0	242	0	1 622	29 304	201	58
Netto	R0300	46 675	21 387	0	5 453	11 853	754	57 522	5 392	1 546
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	2 126	-209	0	4 070	8 610	23	27 394	1 404	631
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330									

Udział zakładu reasekuracji	R0340	1 328	-597	0	0	0	13	13 239	-5	0
Netto	R0400	797	388	0	4 070	8 610	10	14 154	1 409	631
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieceniowych										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430									
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	15 382	-2 074	0	6 430	7 487	417	47 610	5 163	-10
Pozostałe koszty	R1200									
Koszty ogółem	R1300									

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna)			Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem	
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe		
		C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160		C0200
Składki przypisane										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	73	10 059	304 529						815 845
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130				0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	42	6 315	152 618	0	0	0	0	0	440 456
Netto	R0200	32	3 744	151 911	0	0	0	0	0	375 390

Składki zarobione										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	132	6 986	220 763						590 675
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230				0	0	0	0		0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	61	4 383	122 639	0	0	0	0		339 295
Netto	R0300	71	2 603	98 124	0	0	0	0		251 380
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	37	3 042	20 458						67 586
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330					0	0	0		0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	37	3 042	7 394	0	0	0	0		24 453
Netto	R0400	0	0	13 064	0	0	0	0		43 134
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430				0	0	0	0		0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0		0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0		0
Koszty poniesione	R0550	79	3 898	33 688	0	0	0	0		118 070
Pozostałe koszty	R1200									0
Koszty ogółem	R1300									118 070

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	
Składki przypisane										
Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Składki zarobione										
Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe koszty	R2500									0
Koszty ogółem	R2600									0

S.17.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna								
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie - Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka										
Najlepsze oszacowanie										
Rezerwy składek										
Brutto	R0060	41 299	14 334	0	2 683	6 270	14	31 278	1 272	1
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta - Ogółem	R0140	7 393	3 843	0	-715	0	-176	12 812	-92	-85
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	33 906	10 492	0	3 398	6 270	189	18 466	1 365	86
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R0160	1 017	812	0	3 930	3 352	189	14 463	464	637

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta - Ogółem	R0240	709	587	0	0	0	169	10 051	72	0
Najlepsze oszacowanie netto dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	308	226	0	3 930	3 352	19	4 412	392	637
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	42 316	15 146	0	6 613	9 622	202	45 741	1 737	638
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	34 214	10 717	0	7 328	9 622	209	22 878	1 757	722
Margines ryzyka	R0280	3 045	954	0	652	856	19	2 036	156	64
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ogółem										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ogółem	R0320	45 361	16 100	0	7 266	10 478	221	47 777	1 893	702
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta - Ogółem	R0330	8 102	4 429	0	-715	0	-6	22 862	-20	-85
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej - Ogółem	R0340	37 259	11 671	0	7 981	10 478	227	24 914	1 913	787

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna proporcjonalna			Reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie - Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka									
Najlepsze oszacowanie									
Rezerwy składek									
Brutto	R0060	34	1 898	130 972	0	0	0	0	230 055
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta - Ogółem	R0140	9	1 314	18 159	0	0	0	0	42 461
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	24	584	112 814	0	0	0	0	187 593
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia									
Brutto	R0160	64	1 876	15 764	0	0	0	0	42 569

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta - Ogółem	R0240	61	1 783	2 798	0	0	0	0	16 230
Najlepsze oszacowanie netto dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	3	93	12 966	0	0	0	0	26 338
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	98	3 774	146 736	0	0	0	0	272 623
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	27	677	125 780	0	0	0	0	213 932
Margines ryzyka	R0280	2	60	11 194	0	0	0	0	19 040
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ogółem									
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe - ogółem	R0320	101	3 834	157 930	0	0	0	0	291 663
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta - Ogółem	R0330	71	3 097	20 956	0	0	0	0	58 692
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej - Ogółem	R0340	30	738	136 974	0	0	0	0	232 971

S.19.01.21

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych.
Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie.

Rok szkody/rok zawarcia umowy Z0010 1 - Rok zajścia szkody

		Wyplacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)											
		(wartość bezwzględna)	Rok zmiany										
Rok		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	
Wcześniejsze lata	R0100											0	
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	0	0				
N-6	R0190	0	0	0	0	0	0	0					
N-5	R0200	1 194	516	22	-16	0	12						
N-4	R0210	3 918	1 664	159	118	0							
N-3	R0220	7 265	4 461	236	118								
N-2	R0230	16 665	16 912	547									
N-1	R0240	28 684	15 556										
N	R0250	47 245											

		W bieżącym roku		Suma lat (skumulowana)
			C0170	C0180
	R0100		0	0
	R0160		0	0
	R0170		0	0
	R0180		0	0
	R0190		0	0
	R0200		12	1 729
	R0210		0	5 859
	R0220		118	12 080
	R0230		547	34 124
	R0240		15 556	44 240
	R0250		47 245	47 245
Ogółem	R0260		63 477	145 276

Niedzyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto												
(wartość bezwzględna)		Rok zmiany										
Rok	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	
	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300	
Wcześniejsze lata	R0100											0
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	0	0			
N-6	R0190	0	0	0	0	0	0	0				
N-5	R0200	1 775	56	8	15	10	4					
N-4	R0210	2 868	53	158	100	99						
N-3	R0220	10 714	400	1 070	205							
N-2	R0230	34 062	2 545	698								
N-1	R0240	20 299	3 578									
N	R0250	38 403										

Koniec roku (dane zdyskontowane)	
	C0360
R0100	0
R0160	0
R0170	0
R0180	0
R0190	0
R0200	4
R0210	98
R0220	204
R0230	687
R0240	3 537
R0250	38 038
Ogółem	42 569

S.23.01.01.

Środki własne

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczone	Kategoria 1 - ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	25 000	25 000		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	162 012	162 012		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	230 177	230 177			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	0

Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	417 189	417 189	0	0	0
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	0
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków - inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	417 189	417 189	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	417 189	417 189	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	417 189	417 189	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	417 189	417 189	0	0	
SCR	R0580	200 482				
MCR	R0600	64 416				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	208,09%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	647,65%				

		C0060	
Rezerwa uzgodnieniowa			
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	421 254	
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	4 065	
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	187 012	
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0	
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	230 177	
Oczekiwane zyski			
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0	
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	11 370	
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	11 370	

S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0080	C0090
Ryzyko rynkowe	R0010	17 196		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	6 352		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	0	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	68 959	brak	brak
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	205 056	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060	-71 573		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	225 990		

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	17 814
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieceniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	-43 322
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	200 482
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	200 482
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

Podejście do stawki podatkowej		
		Tak/Nie
		C0109
Podejście oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	1- Tak

Obliczanie korekty z tytułu zdolności odroczonego podatku dochodowego do pokrywania strat (ang. loss absorbing capacity of deferred taxes, LAC DT)		
		LAC DT / LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	-43 322
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	-35 901
LAC DT uzasadniona odniesieniem do możliwego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	-7 421
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, bieżący rok	R0670	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem na wcześniejsze okresy, przyszłe lata	R0680	0
Maksymalny LAC DT	R0690	-43 322

S.28.01.01
Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie		
		C0010
MCR_{NL} Wynik	R0010	64 416

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno- ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych – podmiotów specjalnego przeznaczenia)	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	34 214	81 876
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	10 717	31 377
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	7 328	8 135
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	9 622	17 202
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	209	866
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080	22 878	70 981
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	1 757	7 723
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	722	1 543
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	27	32
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	677	3 744
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	125 780	151 911
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie		
		C0040
MC _{RL} Wynik	R0200	0

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno- -ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych – podmiotów specjalnego przeznaczenia)	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0

Ogólne obliczenie MCR		
		C0070
Liniowy MCR	R0300	64 416
SCR	R0310	200 482
Górny próg MCR	R0320	90 217
Dolny próg MCR	R0330	50 121
Łączny MCR	R0340	64 416
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 097
		C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	64 416